

VẠN HƯÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Dịch-giả : THANH-PHONG

Quách Hạo cũng chiêu vi trung kế

In, xuất bản và phát hành tại nhà in

TIN - ĐỨC THƯ - XA

25-27 đường Tạ-Thu-Thân — SAIGON — Điện-thoại : 20.678

CUỐN 2

VẠN HƯÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Dịch-giả : THANH-PHONG

Quách Họa cung chiêu vi trùng kế

VẠN HUYỀN LÃO

DIỄN NGHĨA

Nói về sai quan của Dương nguyên soái dâng biểu chương cho Triều đình rồi, thì đăm thụt của Dương nguyên soái mà dâng cho Bao Chuẩn, song Bao Chuẩn mắc đi chân bần bèn Trần châu chưa về, cho nên phải đề phong thơ của Dương nguyên soái lại đó rồi đem thơ của Dương Thanh mà dâng cho Hàng Kỳ. Hàng Kỳ giữ thơ ra xem mới hay Dịch Thanh lập đảng công lớn. Bèn dọn tiệc mà thết đãi sai quan. Rồi làm một phong thơ gửi ra cho Dương Thanh mà trong thơ ấy kể hết các việc Bàng Hồng làm đều cho Trâm thị vào giữa Triều đình mà kiện Dương nguyên soái cùng Dịch khâm sai, và Triều đình đã sai Tôn Vũ ra Tam quan mà tra xét kho tàng. Sai quan lãnh thơ từ giữ lui ra. Rồi đó lại đăm thơ đến Vô nịnh phủ mà dâng cho Đur thái quân. Đur thái quân giữ thơ ra xem mới hay Dịch Thanh đã lập đảng công lớn thì Đur thái quân và Mục phu nhưn đều có lòng khen Dịch Thanh là người thiếu niên anh hùng.

Còn Nam thanh cùng Dịch thái hậu tiếpặng thơ của Dịch Thanh thì mẹ con đều có lòng mừng cho Dịch Thanh lập đảng công lớn. Song Lộ huê vương đi châu không thường cho nên không hay việc triều đình sai Tôn Vũ ra Tam quan mà tra xét việc ấy.

Nói về Dương nguyên soái từ ngày thấy Dịch Thanh dẹp đảng binh giặc và giết đảng năm tướng, thì có lòng kính trọng lắm.

Ngày kia có sai quan trở về Tam quan mà thuật hết các việc trong triều cho Dương nguyên soái nghe, rồi lại trao

thơ của Hàng Kỳ trao cho Dương Thanh xem. Dương Thanh xem thơ ấy rồi thì mỉm cười mà nói rằng : « Bằng lực thiết hay biến sanh gian kể, cứ mong lòng muốn hại người ngay. » Bèn thuật các lời trong thơ của Hàng Kỳ cho Dương nguyên soái nghe. Dương nguyên soái nói : « Việc ấy có mặt Dịch Khâm sui đây, ta có sợ gì đâu ? Còn việc kho tàng thì mấy năm nay không hề sai chạy chút nào, dầu mà gian thần có đến tra xét đi nữa ta cũng không lo. » Phạm trọng Yêm nói : « Tuy chúng ta đã giữ vẹn mặt dầu, song Tôn Võ là anh em với Tôn Tú, cũng là phe đảng gian thần, tòi e nó về traò đây chắc thế nào cũng kiếm cớ mà hãm hại chúng ta chớ chẳng không, chi bằng chúng ta tính trước mà hại nó chơi. » Dương nguyên soái nói : « Như vậy ngài có kế chi dặng tính trước mà hại nó chăng ? » Phạm trọng Yêm nói : « Việc ấy không khó gì đâu, để tôi niệm phong các kho tàng lại, rồi nói tiền lương mấy năm nay thiếu kém hết nhiều, xin nó về triều mà tâu vớt về việc tra xét ấy. Tôi tưởng Tôn Võ là đứa tham lam của hối lộ lắm, nếu lo với nó năm ba muôn lượng bạc rồi khiến nó về giữa Triều đình mà tâu rằng kho tàng không thiếu, thì ắt là nó chịu chớ chẳng không. Chờ đến khi nó về rồi, ta sẽ sai người ra mai phục nơi yếu lộ mà bắt nó và giữ bạc ấy mà làm bằng rồi làm bốn chương hải tội nó ra và tâu hết các việc Lý Thành mạo công. Làm như vậy ắt là Bằng Hồng bị tội liền can chớ chẳng không. » Dương nguyên soái nói : « Mưu ấy rất hay, song e Tôn Võ không dám lãnh của ấy. » Phạm trọng Yêm nói : « Nguyên soái hãy để mặc tôi. » Bàn luận xong rồi, bèn truyền dọn tiệc mà yến ẩm.

Ngày thứ Nguyên soái truyền lệnh niệm phong các kho tàng lại mà chờ cho Tôn Võ đến.

Nói về Tôn Võ từ ngày ra khỏi Biện lương rồi đi đến châu nào, quận nào thì đều có các quan nghinh tiếp và thiết đãi rất trọng, lại dưng đưa lễ lộc rất nhiều. Vì vậy cho nên Tôn Võ đi trễ nải ngày giờ, đi hơn hai chục ngày mới tới Tam quan. Đến nơi Dương nguyên soái rước vào, rồi đặt

bàn hương án mà xem chiếu ấy. Xem rồi thì nói với Tôn Võ rằng : « Bồn soái trấn thủ Tam quan đây đã hai mươi mấy năm, mà Thánh thượng chưa hề sai người đến tra xét đều chi hết. Nay thỉnh lĩnh sai ngài đến đây mà tra xét như vậy, tôi tưởng khi có Bàng quốc trượng sâm tấu đều chi, cho nên mới có sự tra xét như vậy. » Tôn Võ cười rằng : « Nguyên soái nói cũng lạ. Vả việc tra xét đây là tại ý Triều đình lo về việc kho tàng trống hết, cho nên mới sai tôi ra đây mà tra xét cho minh bạch, nào có phải là tại ý Bàng quốc trượng ở đâu mà Nguyên soái phỏng nghi nan như vậy. » Nguyên soái nói : « Ấy là lời tôi nói chơi, chớ tôi cũng biết là tại ý chi Triều đình, song tôi xin hỏi ngài một điều : Vậy chớ tờ biểu chương của tôi dâng về Triều đình dâng mà liền cử Dịch vương thân đây làm Nguyên soái thế cho tôi, sao không thấy Triều đình phán lẽ nào lại khiến ngài ra đây mà tra xét công khổ ? » Tôn Võ nói : « Khi Thánh thượng xem biểu chương của Nguyên soái rồi, thì không thấy người nói đến việc tiến cử chi. Cho nên tôi không rõ dâng. » Nguyên soái nói : « Quả ngài không rõ việc ấy sao ? » Tôn Võ nói : « Thiệt tôi không rõ. » Nguyên soái mới khiến quân dọn tiệc mà thết đãi Tôn Võ.

Măn tiệc rồi, thì trời đã vừa tối, cho nên không tra xét chi dâng. Ngày hôm sau Tôn Võ mới đi khắp nơi trong thành và ngoài thành dạo mà tra hỏi về việc mất chính y song quân lính ai ai cũng có lòng bình vực Dương nguyên soái, cho nên không chịu nói có mất chính y hết. Tôn Võ hỏi quân lính không ra, bèn đi hỏi tới dân dã trong thành ấy, những kẻ không biết thì khai không rõ, còn những kẻ biết thì cũng có ý muốn che chở cho Dương nguyên soái cho nên ai ai đều khai rằng chính y không có mất. Tôn Võ lại hỏi đến việc cha con Lý Thành mạo công, thì hơn dân đều khai rằng : « Quả có cha con Lý Thành mạo công nên bị xử tử. » Rồi đó Tôn Võ mới đi độ thăm các chỗ kho tàng thì thấy kho nào kho nấy đều

niêm phong lại cả. Tôn Võ lại nghĩ thầm rằng : « Thế khi Dương tôn Bảo đã xài hết của kho rồi, cho nên mới sự tra xét mà niêm phong lại như vậy. Nếu vậy Dương tôn Bảo quả là người không thông sự lý, cho nên mới làm thình như vậy, phải chi va biết đều thì va đã tính trước với ta cho đánh rành, lo lót năm ba muôn lượng, lỡ nào ta lại không che chữ cho va sao ? Nay ta làm như vậy thì đầu cho cho thương khổ đầy đủ đi nữa, thì ta cũng nói thương khổ trống trơn. Khi ấy có ai đầu mà phòng đối nài. » Nghĩ như vậy rồi bèn trở về soái phủ thì thấy Dương nguyên soái đã dọn tiệc sẵn sàng mà chờ Tôn Võ. Khi đương ăn tiệc thì Tôn Võ nói với Dương nguyên soái rằng : « Nay tôi vắng thánh chỉ ra đến đây mà tra xét công khổ, vì ý gì Nguyên soái lại niêm phong các kho tàng hết như vậy, hay là Nguyên soái không vắng thánh chỉ chăng ? » Dương nguyên soái nói : « Tôi ra trấn thủ Tam quan đã hai mươi bảy năm trời, chưa có năm nào mà Thánh thượng sai người tra xét tiền lương như vậy. Vả thuở nay việc xuất phát tiền lương trong ải này thì năm nào cũng có thiếu, tôi phải lấy chỗ này thế chỗ kia, cho nên việc xuất phát không định rành rẽ, không dè năm nay Thánh thượng lại sai ngài tra xét thình lình như vậy, thì công việc tôi tính sao cho kịp ? Xin ngài mở lượng rộng dung, về tráo kiểm lời mà che chữ cho tôi nhờ. » Tôn Võ nghe nói thì nghĩ thầm rằng : « Thế khi lão nầy đã xài hết của kho rồi chứ chẳng không. » Nghĩ như vậy bèn nói với Nguyên soái rằng : « Nếu nói như lời Nguyên soái vậy thì chẳng là muốn cho tôi không tra xét đến tiền lương chi hết sao ? » Dương nguyên soái nói : « Tra xét cũng không thì tự ý ngài, song tôi xin ngài một điều : như tra xét mà thiếu thì ngài hãy vị tình mà cho chữ cho tôi. » Tôn Võ nghe nói ngồi ngầm nghĩ rằng : « Việc này nếu không nói ra cũng ngại, nếu nói ra mà đòi của hối lộ thì cũng khó nổi mồm miệng. Thôi, chi bằng mình đổ phức cho Bàng quốc trượng thì hay hơn. » Nghĩ như vậy bèn nói với Dương nguyên soái rằng : « Nếu Nguyên soái muốn cho

tôi về trào mà che chữ cho Nguyên soái thì tôi cũng vâng lời, song tôi e đối Thiên tử thì dễ, đối Bàng quốc trưởng thì khó, vì người đã biết binh tình hết rồi. » Dương nguyên soái nói : « Bàng quốc trưởng đã biết như vậy, ngài có thể chi mà lo thiệt với người dặng xin người che chữ chẳng ? » Tôn Vũ nói : « Tánh người thiệt cũng là khó nói lắm ! » Dương nguyên soái nói : « Vậy thì xin ngài đem về dặng cho người hai muôn lượng, còn phần ngài một muôn lượng, dặng chẳng ? » Tôn Vũ nói : « Phần tôi thì Nguyên soái không cần lo, miễn là Nguyên soái tính thêm dặng tôi nói với Bàng quốc trưởng mà thôi. » Dương nguyên soái nói : « Cha chữ bấy nhiêu đó mà chưa đủ sao ? » Tôn Vũ nói : « Bàng quốc trưởng hay trách móc Nguyên soái, từ ngày ra trấn thủ Tam quan tới nay đã gần 30 năm rồi, mà không có lẽ nhỏ mọn gì đem đến dinh người, không biết việc ấy có hay chẳng ? » Dương nguyên soái nói : « Việc ấy cũng có thiệt, mấy năm nay tôi không có lai vãng chi tới người, vậy thì năm nay để tôi ráng mà lo thêm một muôn lượng nữa đủ chẳng ? » Tôn Vũ nói : « Nguyên soái thiệt hay kéo nài thì thôi ! Vả Nguyên soái trấn thủ ải này đã hơn hai mươi năm rồi, nay tôi xin Nguyên soái nạp đủ bảy muôn lượng thì tôi không tra xét liên lương, và Bàng quốc trưởng cũng không tâu ra tâu vô chi hết, ấy có phải là dễ cho Nguyên soái chẳng ? » Nguyên soái nghe nói thì cười rằng : « Nói như ngài cũng phải, song tôi là một quan võ nghèo ở nơi Biên cương, chạy làm sao cho nổi đến bảy mươi hai ngàn lượng ? Thôi, để tôi chịu cho Quốc trưởng ba muôn còn ngài hai muôn, cộng lại là năm muôn, như vậy, mà ngài có bằng lòng chẳng ? » Tôn Vũ cười rằng : « Nguyên soái đã nói hết lời thì tôi cũng phải vâng, vậy thì không cần gì tra xét nữa. » Khi hai người đương nói như vậy, không dè Tiêu đình Quí ở chái phía tả, nghe hết mấy lời thì nổi giận nhẩy ra giữa soái phủ thộp ngực Tôn Vũ kéo dũa xoống dất mà mắng lớn tiếng : « Loài súc sanh, quân tham ô ! Nguyên soái ta trấn thủ tại đây đã hai mươi mấy năm, chưa hề xai thặng tới cửa kho, sao người với Bàng Hồng lại mượn ăn hối lộ của

Nguyên soái ta vậy ? » Nói rồi hèn vật Tôn Võ xuống mà đánh một hồi, không khác chi quân sĩ đánh trống khi ra trận, Tôn Võ mắng lớn tiếng rằng : « Loài súc sanh vô lễ, dám đánh Khâm sai đại thần như vậy sao ? Đây cũng là tại Dương tôn Bảo bày mưu xúi giục cho mi làm như vậy. » Dương tôn Bảo nổi giận trợn mắt mà mắng Tiều đình Quý một hồi bước xuống mà xô Tiều đình Quý ra, rồi mời Tôn Võ lên ngồi. Lúc ấy Tôn Võ mệt thở hào hển, áo mũ rách hết, bèn nổi giận mà mắng Dương tôn Bảo rằng : « Dương tôn Bảo, người xúi giục tướng của người làm nhiều điều ngang trái, không kiên phép nước sao ? » Dương nguyên soái thấy kẻ ấy đã bị Tiều đình Quý phá hư rồi, tính bề gạt Tôn Võ không nổi, bèn mắng Tôn Võ rằng : « Người làm Khâm sai vâng mạng Triều đình đến đây mà tra xét tiền lương, chứ không phải người đến đây mà kiểm liễn hối lộ, sao người dám kéo nài mà đòi ăn hối lộ của ta tới năm bảy muôn lượng, ấy có phải là người khi quân ngộ quốc chăng ? » Nói rồi bèn kêu võ sĩ bắt Tiều đình Quý và Tôn Võ hạ tù xa, rồi làm một đạo biểu chương sai Trầm Đạt giải về Kinh đô dâng cho Thánh thượng tra xét. Lại làm một phong thơ khiến Trầm Đạt đem về Thiên ba lầu (1) mà dâng cho Đur thái Quân. Trầm Đạt vâng lệnh ra đi.

Hồi thứ bốn mươi ba

*Dương nguyên-soái hặc gian đảng biểu,
Bàng Quốc-trượng loan kế dối vua.*

Nói về Trầm Đạt vâng lệnh ra đi rồi, thì Dương nguyên soái nói với chư tướng rằng : « Kẻ ấy mà không nên dặng, cũng bởi vì Tiều đình Quý. Thôi để giải hết chúng nó về trào dặng cho lượng trên phán xét, còn việc chúng nó muốn làm hại ta

(1) Thiên ba lầu, Vô định phủ cũng là tên dinh của Dương Nghiệp trước.

thì không lẽ triều đình nghe lời gian nịnh, mà không kể đến Khai quốc công thần như vậy, thì ngoài ái dẫu có tài trí lực nào đi nữa, cũng khó nổi lập công ! » Dịch Thanh nghe mấy lời than ấy, thì cũng gặt đầu mà than rằng : « Thiệt lắm chut ! Trong tráo mà có gian thần, thì ngoài ái ắt là không yên ổn. » Dương nguyên soái nói : « Từ đây về sau, việc gì kín và lớn thì không nên dùng những quân mãng phu như vậy nữa. » Nói rồi bèn lui vào hậu dinh mà an nghỉ.

Nói về Trầm Đạt đi đến Kinh đô rồi, thì không vào Hoàng thành, vì nghĩ rằng : « Nay mình chưa đến thông tin cho Dư thái quân hay, nếu vào Hoàng thành trước, thì e khi gian thần hay đảng mà lập quĩ kế chi chằng. » Bèn vào chùa Tướng quốc mà gửi tù xa nơi tăng phòng và khiến quân sĩ giữ gìn cho nghiêm nhặt. Dặn dò xong rồi, đến Thiên hạ phủ mà dâng thơ của Nguyên soái cho Dư thái quân xem. Thái quân xem thơ rồi, thì cười rằng : « Bàng Hồng thiệt là đũa hay bày mưu gian chước quĩ, cứ mong lòng tàn hại trung lương ; tuy vậy mà hại con ta sao nổi. » Nói rồi bèn khiến quân dọn tiệc mà thiết đãi Trầm Đạt, rồi sai người đến tráo đình mà thăm nghe tin ấy.

Còn Tiên đình Quý ở trong chùa Tướng quốc thì cứ chưởi mắng gian tặc om sòm. Tôn Võ ý muốn thông tin cho Bàng Hồng hay, ngặt vì kẻ tùy tùng mình đều bị Dương nguyên soái cầm ở nơi Tam quan, cho nên không còn ai mà sai thông tin cho Bàng Hồng đảng, lúng phải làm thỉnh giả điếu, mà đề cho Tiên đình Quý chưởi mắng lắm điều.

Ngày thứ Thiên tử lâm tráo, bá quan triều bái lạy xong rồi thì có Huỳnh môn quan tâu rằng : « Nay có Dương nguyên soái nơi Tam quan sai phó tướng là Trầm Đạt về tráo dâng biểu, bây giờ còn ở nơi ngõ môn mà đợi chờ. » Thiên tử nghe tâu thì nghĩ rằng : « Trầm sai Tôn Võ ra Tam quan tra xét công khổ, mà Tôn Võ chưa về, sao Dương tôn Bào lại dâng biểu về tráo là ý gì ? » Nghĩ như vậy bèn khiến

Huỳnh môn quan đem bốn chương mà xem cho biết rõ sự tích ra thế nào. Huỳnh môn quan vâng lệnh tiếp lấy bốn chương mà dâng cho Thiên tử xem. Thiên tử xem thấy trong bốn chương ấy mới rõ sự tích Bàng Hồng ham của hối lộ, thì kêu Bàng Hồng mà nói rằng : « Bàng khanh, nay có Dương nguyên soái dâng tờ bốn chương này, khanh hãy xem coi cho biết sự tình. » Bàng Hồng vâng lệnh tiếp lấy bốn chương ấy mà xem.

Biểu rằng :

« Tôi là Dương-tôn-Bảo, dâng biểu lên Thiên-tử hân lương. Nghĩ vì tôi nhờ ơn Tiên-đế rất trọng, phú thác cho tôi trấn thủ Tam quan đã gần ba mươi năm nay ; sau lại nhờ ơn Đế-hạ đem lòng chiếu cố, thì ơn ấy khác chi trời cao đất dày, dầu tôi đem gan óc mà thóa đất đi nữa cũng chưa báo bổ được ơn ấy. Cho nên háy lâu tôi ghi lòng tạc dạ, quyết chí trung thành, không dám làm hư danh tiếng của tiên-nhơn và phạm luật phép của triều đình. Nay có Khâm-sai là Tôn-Võ đến ái tôi mà tra xét công - khổ, tôi cũng vâng theo thánh-chỉ, niệm phong các kho tàng lại mà chờ tra xét ; không dè Tôn-Võ bề ngoài thì gọi là vâng thánh-chỉ, mà trong lòng thì có dạ tham lam, kho tàng thì không chịu tra xét, cứ đòi ăn của hối lộ ngoài ; lại nói rằng Bàng-Hồng khiến tôi mỗi năm phải nộp của hối lộ là năm ngàn lượng, cộng kể lại : hai mươi bảy năm thì phải nộp mười ba muôn năm ngàn, còn phần Tôn-Võ bắt tôi phải nộp năm muôn hai ngàn, hễ vâng theo lời ấy thì Tôn-Võ không tra xét chi hết, nếu không vâng thì va vè trào mà tâu gian, dầu không thiếu va cũng tâu thiếu. Lúc ấy tôi lấy làm buồn rầu mà chưa biết toan liệu lẽ nào. Tiều đình Quý thấy vậy nổi nóng không kiên quốc pháp, đánh chửi Khâm sai, tuy là tại nó làm quấy song tôi cũng chẳng khỏi tội liên can, cho nên tôi không dám tự chuyển mà phản xử, phải giải Tôn Võ, Tiều đình Quý về trác, dâng nhờ lượng thánh thượng phán xét. »

● Bàng Hồng xem thấy biểu chương rồi thì cả kinh mà nghĩ rằng : « Ngử là Tôn Tú có tài cán, tó ra nó là một thặng vô dụng. Nay đến trước triều đình đủ mặt bá quan văn võ thì ta biết liệu làm sao ? » Nghĩ như vậy bèn quì

xuống mà tâu rằng : « Xin Bệ hạ xét lại cho tôi nhờ, vả tôi ra làm tôi triều đình đã lâu năm, chưa có điều chi quấy như vậy, lẽ nào nay lại dám đòi ăn hối lộ của Dương nguyên soái. Vả lại khi Tôn Võ ra đi thì tôi không có dặn dò điều chi hết, bây giờ đây còn miệng Tôn Võ đó, xin Bệ hạ tra xét minh bạch cho tôi nhờ, chớ lời Dương tôn Bão tâu đó là tâu gian, không có điều chi làm bằng cớ, ấy là va đánh lờ Khâm sai rồi, cho nên sợ tội phải kiểm chước mà chữa mình như vậy, xin Bệ hạ mở lượng cao minh mà tra đi xét lại cho minh bạch. » Thiên tử nghe tâu bèn truyền chỉ đòi Tiêu đình Quý kiến giá, Đương giá quân vàng lệnh ra đòi Tiêu đình Quý vào. Tiêu đình Quý nghe đòi xam xam đi xốc tới giữa Kim loan điện không có sắc chi cung kính, cũng không triều bái tung hô chi cả. Vào đến nơi thì nói lớn rằng : « Nay tôi vào ra mắt Hoàng đế. » Nói rồi bèn xá Thiên tử một xá mà thôi. Thiên tử thấy vậy thì tức cười mà nghĩ rằng : « Người này thế khi diện đại chi đây. » Quan Trị điện tướng quân thấy vậy thì nói với Tiêu đình Quý rằng : « Giữa mặt Bệ hạ sao dám làm vô lễ như vậy, còn chưa chịu quì xuống hay sao ? » Tiêu đình Quý nói : « Muốn cho tôi quì sao ? Thôi, quì thì tôi quì có hề chi đâu. » Nói rồi liền quì xuống mà tâu rằng : « Hoàng đế, tôi là Tiêu đình Quý quì xuống đây này. » Thiên tử nghe nói tức cười mà nghĩ thầm rằng : « Người này khờ dại như vậy, ắt là có tánh ngay thẳng chớ chẳng không. Thôi để cho quã nhưn hỏi lại về việc mất chinh y coi thử nó nói lẽ nào. » Nghĩ như vậy bèn hỏi Tiêu đình Quý rằng : « Vậy chớ Dịch Thanh giải chinh y đến Tam quan có mất hay không thì người hãy nói cho ngay đi. » Tiêu đình Quý tâu rằng : « Giải chinh y thì cũng có giải đến thiệt, song vì Dịch Thanh không cẩn thận, cho nên bị cường đạo lấy mất đi. » Bàng Hồng đứng một bên nghe Tiêu đình Quý tâu như vậy thì có ý mừng mà nghĩ thầm rằng : « May dữ a, sao hôm nay Thiên tử không hỏi việc tra xét liên lương, lại hỏi việc mất chinh y mà thằng măng phu này lại không giấu giếm chút nào, cứ khai ngay như vậy, thiệt là may lắm. » Thiên tử

nghe Tiêu đình Quý nói mất chính y thì gặt đầu mà hỏi Tiêu đình Quý nữa rằng : « Chính y ấy bị cường đạo nơi Ma bang sơn giết hết, mà Ma bang sơn cách Tam quan không đầy hai trăm dặm. » Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chớ mất hết hay còn ít nhiều gì chẳng ? » Tiêu đình Quý tâu : « Ồi thôi cường đạo nó giết ráo không để lại cái nào. » Bàng Hồng nghe Tiêu đình Quý tâu như vậy thì o cho Thiên tử hỏi lần lần đến việc Dịch Thanh giết dạng Táng thiên Vương và Tử nha Xai, ắt là bại lộ việc mình, bèn quì xuống mà tâu rằng : « Vả Tiêu đình Quý là bộ hạ của Dương tôn Bảo, nay đã khai ngay việc mất chính y rồi, hề việc ấy có, thì mấy việc khác cũng có, chắc là Dịch Thanh cũng có mạo công mà trừ tội, Dương tôn Bảo cũng có giết oan kẻ vô cớ chớ chẳng không ; lời Trầm thị cáo đó, tội lưỡng cũng là thiệt lắm. Còn lời Dương tôn Bảo nói Tôn Võ đòi của hối lộ, thì tội chắc là cáo gian cho Tôn Võ. Còn Tiêu đình Quý lỡ mạng như vậy lẽ nào không có đánh chửi Khâm sai ? Việc ấy đã ra mối rồi, vậy Bộ hạ chớ có tra hỏi làm chi mà uổng nhọc long tâm, xin giao cho Đại thần tra xét, rồi sẽ phục chĩ thì hay hơn. » Thiên tử nói : « Lời khanh tâu cũng phải, song việc này không phải là việc nhỏ, phải chọn người mà giao phó mới dặng. » Bàng Hồng tâu rằng : « Tôi xin tiến cử một người tra xét việc này ắt là minh bạch. » Thiên tử hỏi : « Vậy chớ khanh muốn tiến - cử ai tra xét việc ấy ? » Bàng Hồng tâu rằng : « Có quan Đại ngự sử là Trầm quốc Thanh lãnh rất công bình chánh trực, nếu tra xét việc này ắt là phân minh lắm. » Thiên tử nghe theo, bèn giao việc ấy cho Trầm quốc Thanh tra hỏi. (Nguyên Trầm quốc Thanh thiệt tên là Trầm bất Thanh, vì trước mặt Thanh thượng, nếu xưng tên ấy, thì nghe ra bất nhã, cho nên mới cải tên là Trầm quốc Thanh). Lúc ấy Trầm quốc Thanh lãnh chỉ khiến Tị diện tướng quân bắt Tiêu đình Quý đem về dinh mình dạng mà tra xét. Tiêu đình Quý mắng lớn liếng rằng : « Làm vua sao bắt mình lắm vậy, nghe lời gian nịnh mà không kể đến công thần chút nào ? » Bàng Hồng nạt rằng : « Trước

mặt Thiên tử, không đặng buông lời vô lễ như vậy đâu. » Tiêu đình Quý vẫn là một đứa mắng phu, nào biết kiền oai Thiên tử là gì, bèn mắng Bàng Hồng rằng : « Loài súc sanh, quên nịnh. » Mắng chưa dứt lời bèn có Trị điện tướng quân áp lại bắt Tiêu đình Quý xỏ ra ngo môn, rồi bỏ vào tù xa mà dần đến dinh Ngự sử cho Trầm quốc Thanh tra xét. Bàng Hồng lại tâu rằng : « Xin bệ hạ xuống chỉ bắt Trầm Đạt giam lại đừng cho nó về Tam quan. » Thiên tử hỏi rằng : « Ấy là ý gì vậy ? » Bàng Hồng tâu rằng : « Nếu để cho Trầm Đạt về Tam quan, thông tin cho Dương tôn Bao hay, tội e va sợ tội mà sanh lòng biến loạn đi chăng, xin bệ hạ giam Trầm Đạt lại đặng tra xét việc này cho minh bạch đã, rồi sẽ tha về. » Thiên tử nghe theo, bèn giam Trầm Đạt nơi thiên lao. Trị điện tướng quân vâng lệnh liền bắt Trầm Đạt mà giam lại. Rồi đó Thiên tử truyền bãi châu mà trở về cung, các quan ai về dinh nấy.

Lúc ấy các vị trung thần thấy thiên tử mỗi việc đều nghe theo lời Bàng Hồng thì đem dạ bất bình, song liệu bề can gián không nổi, cho nên phải ôm lòng mà chịu.

Còn Bàng Hồng và Tôn Tú khi lui châu rồi thì khiến người mở tù xa mà thả Tôn Vũ ra, rồi dắt đến dinh Bàng Hồng. Khi Tôn Vũ theo Bàng Hồng và Tôn Tú thì cũng gặp Hồ Khôn đến đó mà đàm đạo. Bàng Hồng trách Tôn Vũ rằng : « Từ ngày ngài ra đi thì ngài chịu gánh vác hết các chuyện, sao ra đến Tam quan ngài lại bị tay Dương tôn Bao như vậy ? Làm chút nữa thì đã liên lụy đến tôi rồi. » Tôn Vũ nói : « Thái sư ời ! ấy không phải là tại tôi bất tài, vì chúng nó sắp đặt mưu kế sẵn sàng rồi nên mới ra thế ấy. » Tôn Tú nói : « Thời chuyện đã lỡ rồi, nay dầu nhạc gia có đem lòng trách cứ và đeo phiền đi nữa cũng không ích gì, nay Tiêu đình Quý đã cung chiến về việc mất hết chính y rồi. Thôi để cho Trầm ngự sử cứ đánh khảo mà ép nó chịu rằng Dịch Thanh có tội mạo công. Làm như vậy thì không lo gì Tôn Bao mạnh mẽ, dầu Du thái quân

và Dịch thái hậu mà có công bình việc cho làm đi nữa, cũng không qua phép. » Khi bốn người đương thương nghị cùng nhau, xẩy đầu Trầm ngự sử bước đến mà nói rằng : « Nay tôi đến đặng mà hỏi lại Thái sư về việc tra xét Tiêu đình Quý cách nào. » Bàng Hồng nói : « Việc ấy có khó gì đâu. Vậy ngài hãy cứ đem Tiêu đình Quý ra mà tra khảo cho đến nước, ép nó phải cung chiêu rằng : Công lao của cha con Lý Thành mà Dịch Thanh mạo công, còn việc mưu chính y thì không còn lo gì nữa, vì Tiêu đình Quý đã cung chiêu trước mặt thiên tử rồi. Còn việc Tiêu đình Quý đánh chửii khâm sai đó, thì phải tra xét cho minh bạch đặng mà phục chi. » Hồ Khôn nói : « Vả Tiêu đình Quý là đứa cứng cỏi lắm, nếu nó không chịu khai thì lính lệ nào ? » Bàng Hồng nói : « Nó khai hay là không khai cũng thấy nó, ngài làm một tờ cung chiêu già rồi phục chi đại đi mà thôi. » Trầm quốc Thanh vâng lời. Bàng Hồng khiến dọn tiệc mà thết đãi mấy người ấy. Mãn tiệc rồi, các người từ già mà trở về dinh.

Khi Trầm quốc Thanh trở về, vào đến hậu đường thì Y thị phu nhân hỏi rằng : « Hôm nay tướng công đi châu sao về trễ lắm vậy ? Hay là có việc chi lắm chăng ? » Trầm quốc Thanh nói : « Có, có việc này đã lớn mà lại kín, lẽ thì không nên cho ai biết, song vợ chồng mình đâu có nói thiệt với nhau thì cũng không can gì. » Bèn thuật đầu đuôi các việc cho phu nhân nghe, phu nhân nghe rồi thì có sắc buồn mà rằng : « Tướng công ôi ! Vả việc ấy là việc của người khác, không phải là oan ức chi mình, em của tướng công đã gả cho người ta rồi, thì cũng thuộc về ngoại thích. Còn việc của Hồ Khôn thì Hồ Luân nó làm nhiều điều ngang trái. Như vậy thì tử hữu dư cô, vả lại Hồ Khôn không phải bà con cật ruột chi với mình, bất quá là một người đồng liêu mà thôi ; dầu hai việc ấy mà dụng nhằm người chí thân của mình đi nữa, thì mình cũng phải cứ giữ công bình mà lo việc nước, đặng có đề danh nơi thanh sử

mới phải, có đầu lại qua theo đảng nịnh mà mong hại hiền lương. Như vậy thì chẳng là yi thần bất trung, mà hướng lộc triều đình sao dặng, việc ấy lời xin tấu cũng đừng làm. Thôi hãy lấy lẽ công bình, thì hay hơn. » Trầm quốc Thanh cười rằng : « Phu nhơn nói sai rồi, vả bổn phận ta đây nếu không có Bàng thái sư hết lòng giúp đỡ thì không dặng làm đến chức Ngự sử như vậy, mà phu nhơn cũng không dặng làm đến bậc Cáo mạng phu nhơn. » Phu nhơn nói : « Nay Bàng thái sư tuy là mạnh mẽ cao quờn như vậy, song người hay làm nhiều gian ác lắm, có khi ~~trời~~ cũng không để cho người được như vậy. hoai ; đến chừng người hết thế rồi, thì gian thần cũng ra mặt gian thần, mà lại danh như lưu truyền muôn thuở. » Trầm quốc Thanh nghe nói đến hai chữ gian thần thì nộ khí xung thiên mà mắng lớn rằng : « Đồ hôn ầu, ăn nói nhiều điều ngang trái, không kè đến kẻ lớn người trên, có sao chuyện khi không, chẳng can phạm chi đến mi, sao mi lại nhiều lời muốn cho bình địa phong ba như vậy ? » Phu nhơn nói : « Tướng công ôi, chẳng phải là thiếp muốn sanh sự ra mà chọc giận tướng công làm chi, ấy là thiếp lấy lời thiệt lẽ ngay tỏ bày tình lý cho tướng công nghe, dặng tướng công tránh khỏi tai họa mà thôi. Vì thiếp với tướng công là tình nghĩa vợ chồng cho nên thiếp phải phân trần hơn thiệt cho tướng công nghe, chớ như người ngoài mà có làm phải quấy ngay gian cách nào đi nữa thì cũng trởi kệ họ. Nào thiếp có công đâu mà nói cho mệt, đã không ơn mà lại mắc oán nữa. » Trầm quốc Thanh nói : « Cha chả, ai dám làm chi đến ta mà mi lại bảo ta nghe theo mi dặng tránh cho khỏi đều tai họa ? Thôi, ta quyết không nghe lời mi ; nào, mi làm sao cho ta phải mang tai mang họa đi coi thử. » Phu nhơn nói : « Tướng công ôi ! Tướng công đừng có ý rằng mình dựa nịnh theo gian tặc đó là chắc. » Nói chưa dứt lời thì Trầm quốc Thanh liền nạt lớn rằng : « Đồ hôn ầu, sao mi dám gọi Bàng thái sư là gian tặc, vậy chớ mi thấy Bàng thái sư gian nịnh chỗ nào thì mi hãy chỉ ra đi. » Phu nhơn nói : « Tướng công ôi ! Thôi, tướng công đừng có sanh dữ, thiếp nói như vậy

là thiếp lấy lời thiệt lẽ ngay mà can gián tướng công, dặng tướng công theo đều trung nghĩa ; sao tướng công không biết suy xét, lại lấy ơn làm thù như vậy ? Bàng thái sư làm nhiều điều gian ác, cứ nắn nắn lo mưu kế mà hại trung thần, lại hay tham của mà làm cho rối nước. Như thế thì thiếp gọi là gian tặc không đáng hay sao mà tướng công lại thanh nộ như vậy ? Tướng công ơi ! Con mắt người ta là ngọc, hễ thấy ngay thì biết ngay, thấy vậy thì biết vậy, tôi đồ tướng công làm sao mà che chở mấy điều gian ác của Bàng tặc cho dặng. » Trầm quốc Thanh nói : « Vậy chớ mi biết Bàng thái sư tàn hại trung lương nào ở đâu, thì mi kể ra cho ta nghe thử. » Phu nhơn nói : « Cha chả, công việc sờ sờ trước đây mà tướng công chưa thấy sao ? Thế bộ tướng công muốn giả dờ không biết chớ ? Như Dương tôn Bảo đó quả là đồng giới công hầu, gìn giữ giang san nhà Tống, trấn thủ Tam quan, ngăn binh ngoại quốc, thiệt là thạch trụ chi thần ; còn Dịch Thanh là cháu của Dịch thái hậu, mà cũng đồng giới trung lương, lại từ khi ra đến Tam quan thì lập nhiều công lớn với triều đình ; tướng võ như hai ông ấy thiệt là quốc gia lương đống, nếu hại hai ông ấy đi thì lấy ai mà chống vững giang san, đỡ nưng vạc cũ, tướng công là người hưởng lộc triều đình rất trọng, lẽ thì răn giữ một lòng báo quốc trung quân dặng lưu danh hậu thế mới phải, có đâu lại xu quyền phụ thế mà làm cho di xú vạn niên ; ấy có phải là Bàng tặc giục lòng cho tướng công như vậy chăng ? Chớ chi tướng công nghe lời thiếp dõ dẫm theo lành, thì thiếp miễn đức tướng công biết là dượng nào ! » Trầm quốc Thanh nghe nói thì nổi giận mà rằng : « Mi là đờn bà không biết chi hết, sao dám khua môi đánh lưỡi mà buông lời hèn ầu như vậy ? » Nói rồi bèn xốc lại mà đánh Y thị phu nhơn.

Khi Y thị phu nhơn thấy chồng mình nổi giận như vậy thì nói lớn tiếng rằng : « Thiếp lấy lời ngay mà can gián tướng công như vậy đó, là có ý muốn cho tướng công khỏi họa và khỏi dể danh nhơ cho đời sau, không dè tướng công

cứ nần nần quyết một theo đảng gian' thần, tôi đổ tướng công làm sao cho khỏi khuyh bại' sãn, bị tội tru di, đến chừng ấy, dầu có biết nghĩ lại ăn năn đi nữa thì cũng như ghe lũng đã ra giữa sông rồi, và làm sao cho kịp. » Trầm quốc Thanh nghe nói càng thêm giận hơn nữa, bèn nạt lớn rằng : « Dầu ngày sau mà có đều chi đi nữa, thì cũng không đến đổi mi mang họa, mà mi phòng nói cho nhiều lời. » Nói rồi bèn xốc lại mà vĩa vào mặt Phu nhơn. Các A hườn thấy vậy lật dật chạy lại kéo áo Trầm quốc Thanh lại mà khuyên giải rằng : « Xin lão gia bớt giận từ khi này đến giờ thì lão gia đã mắng nhiếc Phu nhơn đến đều, như vậy thì cũng đã đủ rồi, sao còn muốn ra oai mà đánh đập nữa ? » Bèn áp lại kéo Phu nhơn vào phòng kéo bị Trầm quốc Thanh đánh. Khi Phu nhơn vào phòng rồi, thì khiến A hườn là Tổ Lang ra nhà ngoài đứng nơi bình phong mà thăm nghe coi thử Trầm quốc Thanh tra kho Tieu đình Quira thổ nào, dặng có trở vào thuật lại cho mình hay, Tổ Lang vâng lời ra núp nơi bình phong rình mà nghe chuyện ấy.

(Xem tiếp tập 12)

In và xuất bản tại nhà in :

TÍN - ĐỨC THƯ - XÃ

25 - 27, đường Tà-thu-Thâu

SAIGON

Điện-thoại : 20.678

VẠN HUYỀN LÃO

DIỄN NGHĨA

Hồi thứ bốn mươi bốn

*Vợ ngỗ khuyên chồng mà tận liết,
Tôi gian khi chúa để danh nhơ.*

Còn Trầm quốc Thanh ra đến trung đường thì mặt còn sắc giận, liền khiến quân bắt Tiêu đình Quý ra mà tra khảo, Tiêu đình Quý thấy mặt Trầm quốc Thanh thì nổi giận mà nạt lớn rằng : « Trầm quốc Thanh, mi theo phe gian nịnh, dựa thế cậy quyền, gọi mình là sang cả, có chắc ở lâu mà mi phóng làm bộ như vậy ? » Trầm quốc Thanh vô ghê mà nạt lớn rằng : « Tiêu đình Quý, đến giữa pháp đường đây mà mi còn dám buông lời vô lễ như vậy sao ? Mi muốn thế nào thì mi hãy nói đi nghe thử. » Tiêu đình Quý nói : « Ta không muốn chi hết, ta muốn về Tam quan mà thôi. » Trầm quốc Thanh nói : « Tiêu đình Quý, nay ta vắng chỉ đem mi về đây tra vấn về việc Dương tôn Bảo loạn pháp khi quân ; Dịch Thanh bỏ mất chính y, sang đoạt công lao, Dương tôn Bảo giết oan cha con Lý Thành và mai ẩn của hối lộ của Dịch Thanh bao nhiêu mà danh chưởi Khâm sai đó thì mi hãy cung chiếu đi cho mau ; nếu có điều chi gian giấu thì ta khiến quân tra khảo tức thì. » Tiêu đình Quý nghe nói nộ khí xung thiên, trợn mắt và nạt Trầm quốc Thanh rằng : « Bờ Trầm quốc Thanh, mi làm ngự sử làm chi, mà nói nhiều điều bất thông lắm vậy, việc ấy mi muốn lấy oai mà tra ép ta sao ? Nay, ta đổ mi

làm sao mà tra ép ta cho dặng, ta không biết đều chi hết, mi đừng có hỏi bậy mà uổng công. » Trầm quốc Thanh nói : « Ta cũng biết mi là quân cường ngạnh, nếu không dùng hình phép mà tra khảo, thì mi có chịu cung chiêu ử dẫu. » Nói rồi bèn khiến quân đem Tiêu đình Quý ra mà kẹp. Tiêu đình Quý nói : « Mi dùng vật ấy có đều chi hữu ích chăng ? » Trầm quốc Thanh vỗ ghế mà nạt rằng : « Tiêu đình Quý, mi chịu khai hay chưa ? » Tiêu đình Quý nói : « Ta chịu khai như vậy ; ta muốn giết cho dặng mi, như giết loài súc vật vậy. » Trầm quốc Thanh nổi giận khiến quân tra khảo một cách nặng nề. Song đánh khảo chừng nào thì Tiêu đình Quý lại càng mắng chửi chửi nầy. Quân sĩ đánh Tiêu đình Quý một hồi, Tiêu đình Quý nạt lớn rằng : « Trầm quốc Thanh, ta để cho mi cả gan khi dễ ta một lần nầy. » Trầm quốc Thanh nói : « Tiêu đình Quý ôi ! nếu mi không chịu khai, thì ta lại càng tra khảo nặng hơn nữa, chỉ bằng mi cung chiêu phứt đi, có phải là khỏi bị khổ hình chăng ? » Tiêu đình Quý nạt lớn rằng : « Trầm quốc Thanh, ja đổ mi làm sao cho ta bị chết chém thì mi mới là giỏi cho. » Trầm quốc Thanh thấy tra khảo Tiêu đình Quý đã nhiều, mà Tiêu đình Quý cũng không cung chiêu, thì nghĩ thầm trong lòng rằng : « Tiêu đình Quý là một đũa cứng cỏi, chắc là nó không chịu cung chiêu dẫu, thế này ta phải làm một tờ cung chiêu giả mới dặng. » Nghĩ như vậy bèn khiến quân dẫn Tiêu đình Quý mà giam lại nơi thiên lao, dặng chờ đến mai đây sẽ loan mưu mà ám hại.

Khi Trầm quốc Thanh giam Đình Quý rồi, thì trở vào thư trai mà làm một tờ cung chiêu giả, dặng có gọi rằng lời khầu chiêu của Tiêu đình Quý khai đó.

Lúc ấy có A huân là Tổ Lang đứng rình nơi bình phong mà nghe rõ các chuyện, bèn trở vào hậu đường mà thuật lại cho Phu nhơn nghe, Phu nhơn nghe rồi liền rời lỵ rờng rờng, bước vào phòng và khiến A huân lui ra hết. Rồi đó Phu nhơn đóng cửa phòng lấy viết mực mà làm một bài thơ tuyệt mạng rằng :

*Thân này một thác dạt không phiên,
Ba chục xuân xanh vậy cũng tuyền,
Miền đặng phu quân chưa lánh củ,
Thiếp về chín suối cũng là yên.*

Làm thơ rồi thì nước mắt như mưa mà than rằng :
« Thăm thay vợ chồng ăn ở với nhau đã hơn 10 năm, một phút mà phân lìa nhau ra như vậy, thiệt cũng là thăm thiết lắm ! Nay ta can gián chồng ta hết lời mà không đặng, nên cực chẳng đã mới phải liều mình ta như vậy, nếu không tình trước e ngày sau xuất quái lộ xử ra thì sống như vậy cũng không ích gì. » Than thở một hồi, bặt tự ái mà thán. Các A huân thấy Phu nhơn vào phòng đóng cửa đã lâu mà không ra, thì thương nghị với nhau rằng : « Thuở nay lão gia với Phu nhơn chưa từng rầy rà với nhau, đến nay cũng vì việc của ngoại nhơn, mà cãi lầy với nhau cho đến nỗi đánh Phu nhơn hết một bạt tai. Từ khi nầy đến giờ Phu nhơn vào đóng cửa phòng mà không thấy ra, chưa biết lánh dữ thế nào, việc nầy thiệt đáng nghi lắm. Thôi, chúng ta hãy động cửa đặng vào phòng coi thử Phu nhơn có việc chi mà ở trong này lâu lắm vậy. » A huân thương nghị với nhau như vậy, rồi áp lại động cửa phòng mà vào. Vào đến phòng thấy Phu nhơn tự ái thì đều thất kinh mà la lớn rằng : « Trời đất ôi, Phu nhơn đã tự ái rồi ! » Tổ Lan nói : « Vậy thì chúng ta phải phi báo cho lão gia hay. » Nói rồi bèn nhứt điện phi báo cho Trầm quốc Thanh hay, nhứt điện mở Phu nhơn xuống mà đỡ thang thuốc, té ra mình mẩy Phu nhơn đã lạnh ngắt rồi, không còn sống lại đặng.

Khi A huân ra đến thơ phòng thì thấy Trầm quốc Thanh đương ngồi làm một đạo biểu chương dặng ngày mai có tàu cùng Thiên tử, làm rồi thì cười rằng : « Như lời biểu nầy dẫu Thiên ba phủ có mạnh thế cách nào đi nữa thì cũng không cứu nổi tánh mạng Dương tôn Bảo, còn Dịch Thanh tuy là bà con với Thái hậu mặc dầu, song không lẽ Thái hậu binh vực chi đặng. » Nói rồi thì sắm sửa thay áo dặng có

cầm tờ biểu và lời cung chiêu giả của Tiên đình Quí mà đem dâng cho Bàng Hồng xem. Khi vừa muốn ra đi, thì thấy A hườn chạy đến hơi thở hào hển và khóc rống rằng : « Lão gia ôi ! không xong rồi, họa đến rồi ! » Trầm quốc Thanh nạt lớn rằng : « Loài súc sanh, chuyện chi thì nói, làm bộ gì sướt sút làm vậy ? » A hườn thưa rằng : « Phu nhân đã thác rồi. » Trầm quốc Thanh nạt rằng : « Loài súc sanh, sao mi dám bày đầu mà nhát ta vậy ! Vả Phu nhân không bệnh hoạn chi hết, sao lại nói thác đi ? » A hườn thưa rằng : « Thiệt là Phu nhân đã tự ái mà thác rồi. Các A hườn đã động cửa mà đồ thuốc thang cho người, song tôi chắc là không sốngặng. » Trầm quốc Thanh nói : « Ôi, thứ đờn bà mà hồn ầu như vậy, có chết đi cũng đáng lắm, thầy kê nó, có chết thì bỏ đó. » Tổ Lau nghe nói thì rơi lụy mà rằng : « Lão gia ôi ! Không lẽ mà cãi lầy với nhau một đôi lời mà dứt niềm phu phụ như vậy. Vả Phu nhân là người tam lòng tứ đức gồm đủ, mà nay thác một cách thảm thiết như vậy, sao lão gia không bước vào mà xem, đặng họa may có kiếm thuốc men chi cứu người sống lại chăng ? » Trầm quốc Thanh nạt rằng : « Vậy chớ chúng bay không biết kiếm thuốc men cho nó, để nạnh ta mới đặng sao ? Ta không đi đâu hết, lo mà chạy cho nó sống lại, đặng cho nó mắng ta là gian thần kia lũ nịnh nọ, chớ nó có kẻ chi là tình nghĩa vợ chồng ở đâu. » Nói vừa dứt lời thì có hai con A hườn khác lật đật chạy đến khóc mà báo với Trầm quốc Thanh rằng : « Phu nhân tự ái thác một cách rất thảm, chúng tôi mở xuống mà giải cứu, song mình mấy người đã lạnh ngắt rồi ! » Trầm quốc Thanh nghe báo thì cũng bước đến cửa phòng mà xem, thấy Phu nhân mình mấy lạnh ngắt rồi thì cười gằn mà rằng : « Bớ Y thị, ai bảo mi làm tài khôn mà lo đến công việc của ta, nay mi lại hại lấy mi, ấy là tại cái miệng của mi mà mi mang họa, vậy mi có xuống huỳnh tuyến thì cũng đành lòng, đừng có trách ta làm chổng sao không lường vợ. » Nói rồi bảo A hườn kêu gia đình vào khiến đào một cái lỗ mà bỏ thầy Phu nhân xuống đó mà lấp lại cho

rồi. A huờn thấy Trầm quốc Thanh khiếm gia đình như vậy, thì hỏi Trầm quốc Thanh rằng : « Không biết lão gia chôn cất cách chi như vậy kia ? » Trầm quốc Thanh nói : « Chôn cất mà làm chi, đem thầy nó ra nơi sau nhà Viên đình mà dập phứt đi cho rồi. » Các A huờn nghe nói đều thưa rằng : « Nếu lão gia làm như vậy, chẳng là quấy lắm. Vả phu nhơn là vợ chồng kết tóc với lão gia, mà lại đã dựng phong cáo mạng rồi, nay vì vợ chồng cãi lẩy với nhau, cho nên phu nhơn mới liễu mình mà thác một cách thắm thiết như vậy, lẽ phải chôn cất tử tế, cho thỏa niềm phu phụ. » Quốc Thanh nói : « Đồ khốn kiếp, ai bảo bây làm tài khôn khua mới đánh lưởi như vậy. » Các A huờn đều thưa rằng : « Ấy là chúng tôi nói lẽ phải đó, xin lão gia hãy xét lại kẻo mà miệng thề chề cười. » Trầm quốc Thanh nói : « Nó là đàn bà bất hiền, thác có tiếc gì đâu, lựa là phải chôn cất tử tế mà làm chi, nếu đũa nào mà còn bày đặt chuyện ấy mà nói nữa thì ta không dung tánh mạng đâu. » Nói rồi bèn bỏ ra đi. Các A huờn thấy Quốc Thanh nói hăn như vậy thì không dám nói đến chuyện ấy nữa, đều rơi lụy ròng ròng mà than thở với nhau rằng : « Nay phu nhơn bị thác một cách thắm thiết và hèn hạ như vậy, thiệt là lão gia đánh lòng đánh dạ không kể đến tình vợ nghĩa chồng. Phu nhơn ơi, cứ sao như vậy, nếu vong hồn phu nhơn có linh thiêng thì hãy xuống mà cáo hết các việc cho Diêm vương nghe, đừng người tra xét sự khờ sớ ầy cho. » Than rồi thì cực chẳng đã cũng phải vâng lời mà báo gia đình làm y theo lời Trầm quốc Thanh dặn. Lúc ấy cả nhà đều than thở và trách móc Trầm quốc Thanh sao có nhân tâm bại lý như vậy.

Ngày ấy gia đình đào một cái hầm nơi sau nhà Viên đình sâu chừng vài thước, rồi A huờn tắm rửa và thay quần áo cho phu nhơn, lại giắt cho phu nhơn một cây trâm vàng và đeo một chiếc vòng bằng vàng. Lúc ấy mới hết canh một A huờn và gia đình khiêng thầy phu nhơn ra mà dập, lại chôn một cây quế mà trồng lên trên. Ấy cũng là lòng nhơn của

đàn bà con gái, thấy phu nhưn thác oan thì đem lòng thương mà làm như vậy cho nên ngày sau thấy ấy còn nguyên mà hờn hôn đặng.

Khi Trầm quốc Thanh ra đến Viên đình xem thấy gia đình đã dập phu nhưn rồi, thì nói rằng : « Bớ Y thị, ấy là số mạng mi phải thác như vậy, đừng oán trách sao ta ở vô tình, để mai ta vào châu mà tâu với Thiên tử, như người nghe lời mà giết Tiêu đình Quý, xử tội Địch Thanh và Dương lớn Bảo xong rồi, ta sẽ sắm quan quách mà chôn lại, chứ ngày nay mắc lấy công việc đa đoan, nên ta không lần liệm đặng. Tôi mi hãy nằm ở dưới bần đó, rồi sau sẽ hay. » Nói rồi thì trở vào thư phòng, rồi khiến gia đình đốt đuốc đi với mình đặng đến đình Bàng Hồng mà ra mắt và trình bốn chương cùng tờ cung chiếu giã cho Bàng Hồng xem. Bàng Hồng xem rồi thì cả mừng mà rằng : « Lời bốn chương rành lắm, đến mai đây đem đến giữa triều mà dâng cho Thiên tử xem ắt là xong việc đặng. » Trầm quốc Thanh từ giã mà trở về. (Nguyên lúc Trầm quốc Thanh đến đình Bàng Hồng thì quí thần cũng che chở không cho Trầm quốc Thanh thuật lại về sự Y thị phu nhưn tự ái cho Bàng Hồng nghe. Vậy cho nên Bàng Hồng không rõ việc chi hết.)

Khi Trầm quốc Thanh về đến đình rồi vào phòng thấy quạnh quẽ, như vậy thì cũng có ý buồn mà than rằng : « Nay phu nhưn đã thác rồi, thì nệm nghiêng gối chích, đêm nay còn ai đâu mà trò chuyện cho vui lòng. Chi bằng ta kêu một con A huồn vào thư phòng mà chung gối cùng ta cho có hạn. Vả lại nội mấy con A huồn đây, có con Tổ Lan tuổi đã trộm rồi mà nhan sắc lại đẹp, vậy thì ta khiến nó vào vậy cuộc mây mưa có khi vui hơn là chịu quạnh quẽ một mình như vậy. » Nghĩ như vậy bèn kêu Tổ Lan vào phòng. Tổ Lan vâng lời bước vào. Trầm quốc Thanh mới nói với Tổ Lan rằng : « Tổ Lan, nay ta muốn nói một chuyện kín với mi, vậy mi có bằng lòng hay chăng ? » Tổ Lan thưa rằng : « Phận tôi là tôi tớ, dầu

lão gia khiến đều chi, thì tôi cũng phải vâng. » Trầm quốc Thanh nói : « Phu nhơn đã thác rồi, cho nên ta nằm một mình vắng vẻ thì buồn bức lắm, đêm nay ta muốn chung gối với mi mà vầy duyên cá nước, vậy mi hãy nghe lời ta đừng có làm cáo mạng Phu nhơn mà hưởng phước thanh nhàn. » Tổ Lan nghe nói thì cả kinh mà thưa rằng : « Lão gia ôi ! Tôi là bức hèn hạ, bấy lâu làm tội lỗi của Phu nhơn thì Phu nhơn cũng đãi tôi như con, ơn đức ấy, tôi đâu quên mà làm chuyện ấy, xin lão gia chớ có đem lòng trách niệm mà trái bức sang hèn, vì tôi là đũa hạ tiện lắm, dám đâu chung chạ với lão gia là người sang cả, xin lão gia xét lại. » Trầm quốc Thanh nghe nói liền nổi giận mà nói rằng : « Con này sao đại lắm vậy ? Và mi chung chạ với ta một đêm, mà đừng làm Phu nhơn, địch thề với ta thì cũng là qui lắm, có ai dám khi dễ, ấy cũng là sang lắm chớ, sao mi còn từ chối nổi gì ? » Tổ Lan thưa rằng : « Thân phận của tôi hèn hạ, tôi không dám địch thề với lão gia đâu, xin lão gia chớ tưởng đến chuyện ấy nữa. » Trầm quốc Thanh nói : « Ta đã có lòng đối tượng mi như vậy, sao mi dám cù gao mà cãi lời ta ? » Nói rồi bèn đóng cửa phòng lại, rồi kéo Tổ Lan lên giường ngủ mà vầy cuộc gió trăng. Khi ấy Tổ Lan hãy còn năn nỉ mà thưa rằng : « Lão gia ôi ! Tôi là người hèn hạ lắm, nếu lão gia làm như vậy, e khi mất thể diện của lão gia chẳng ? » Trầm quốc Thanh nói : « Nếu mi còn nói kèn cựa chi nữa thì ta đánh chết, chớ không dung daut. » Tổ Lan thấy Trầm quốc Thanh nói hằn như vậy thì có lòng sợ, cực chẳng đã mới phải vâng lời, bèn làm thinh mà để cho Trầm quốc Thanh giao hoan thủ lạc.

Rạng ngày Trầm quốc Thanh thức dậy vào chầu mà tâu rằng : « Tôi vâng chỉ tra xét Tiêu đình Qui thì ban đầu nó còn cương không chịu khai cho nên phải dụng hình mà tra khảo nó, thì nó đã chịu khai rằng : Địch Thanh làm mất chính y và mạo công mà dèn tội, còn Tiêu đình Qui cũng

có ăn-hồi lộ của Dịch Thanh, chịu làm chứng mạo, chớ thiệt là cha con Lý Thành có công trừ giặc mà Dương tôn Bảo lại không chịu tra xét, cứ nghe theo lời vạ mà giết oan cha con Lý Thành. Lại khi Khâm sai là Tôn Vũ đến tra xét kho tàng, thì Dương tôn Bảo niệm phong lại hết, không cho Khâm sai tra xét, lại khiến Tiều đình Quý đánh chửi Khâm sai và phao phãn cho Khâm sai rằng muốn đòi của hối lộ. » Tàu như vậy rồi lại dâng tờ bốn chương và tờ cung chiếu cho Thiên tử xem. Thiên tử xem rồi, thì nổi giận mà mắng rằng : « Dương tôn Bảo thiệt là cã gan lắm ! Bấy lâu trăm tướng nó là người biên cương kỳ mạng đại thần, té ra nó cũng là gian thần, không kể đến nợ nước, chẳng kiêu đến phép vua. Vả Dịch Thanh làm mất chính ý mà nó không làm tội, lại còn mạo công dền tội, giết oan người có công, nó khi quân như vậy mà trăm dung nó sao dặng ! Thôi, để trăm sai người ra Tam quan mà bắt nó về đây. » Bàng Hồng nghe vua phán như vậy thì nghĩ thầm rằng : « Nếu bắt Dương tôn Bảo về trao ắt là Dư thái quân và Dịch thái hậu ra sức binh vực, thì giết nó sao dặng. » Nghĩ như vậy bèn tâu rằng : « Vả Dương tôn Bảo là người trấn thủ Biên cương đã gần ba chục năm nay, binh quyền rất mạnh, nếu bắt về trao, tội ọ và hay dặng tin ấy, thì va sấm sủa dấy loạn ắt là làm hại cho Triều đình. » Thiên tử nói : « Vậy thì Khanh tính thế nào ? » Bàng Hồng nói : « Tôi tưởng Tiều đình Quý đã cung chiếu rồi, không cần gì tra hỏi Dương tôn Bảo nữa, xin Bệ hạ truyền một đạo thánh chỉ mà khiến va xử lấy mình, dặng cho Dương tôn Bảo với Dịch Thanh chịu thác nơi Biên quan, còn Tiều đình Quý thì dẫu ra phép trảng xử tử. » Thiên tử nghe theo, bèn khiến Tôn Vũ đem một đạo thánh chỉ và ba món triều điển ra Tam quan truyền cho Dương tôn Bảo và Dịch Thanh mà khiến hai người ấy phải xử lấy mình. Còn Tôn Tú thì làm giám sát mà chém Tiều đình Quý. Khi Tôn Tú và Tôn Vũ lãnh dặng lời chỉ ấy thì có lòng mừng rỡ lắm.

Lúc ấy văn võ bá quan mấy vị trung thần đều qui xuống một lượt mà xin vua xét lại, song vua cũng không nghe, mà các quan cũng mắc đường lúc chiều cho nên không dám đến Nam thanh cung và Thiên ba phủ mà thông tin cho Hịch thái hậu và Đur thái quân hay. Còn Tôn Tú lãnh dạng thành chỉ liền đến thiên lao bắt Tiêu đình Quý mà dân ra pháp trường.

Khi Tiêu đình Quý ra đi thì nắng chưới gian thần không biết là bao nhiêu.

Lúc ấy có gia đình nơi Thiên ba phủ hay dạng chuyện ấy thì phi báo cho Đur thái quân hay. Đur thái quân nổi giận lật đặt lên kiệu thẳng đến giữa triều đình, song e cứu Tiêu đình Quý không kịp, mới khiến Hồ phu nhơn và Mộc quế Anh ra giữ pháp trường mà ngăn trở quan giám sát, không cho xuống đao.

Khi hai vị phu nhơn ấy đến pháp trường thì kêu lớn rằng : « Đur thái quân khiến khoan chém Tiêu đình Quý đã, đề người vào chầu mà tâu cùng Thiên tử, như tâu không dạng thì sẽ xuống đao. » Tiêu đình Quý nghe nói lật đặt kêu lớn rằng : « Xin hai vị phu nhơn mau mau lại đây mà cứu tôi, kéo nó làm ngang mà chém đại tôi đi thì oan ức lắm. » Hai phu nhơn nói : « Không hề chi đâu, đã có ta đây. Nếu Tôn binh bộ làm ngang thì tánh mạng Binh bộ cũng không còn. » Tiêu đình Quý câ mừng, còn Tôn Tú thì nổi giận căm gan, song không dám kinh chống với hai vị phu nhơn ấy.

Hồi thứ bốn mươi lăm

Đur Thái-quân vào lầu Kim-diện,

Bao-thị-chê khiến lập Ó - đài.

Nói về Đur thái quân thẳng đến Kim loan điện mà triều bái tung hô rồi thì tâu rằng : « Không biết có chi mà Bộ hạ chém Tiêu đình Quý ? Vả Tiêu đình Quý cũng là một tay dũng

lương có công cán nơi biên quan, mà lại là con cháu trung thần, dẫu có tội chi thì xin Bệ hạ hãy nghĩ công cang cửu Tiêu Đình mở lượng hơn từ mà dung tha cho nó. » Thiên tử nghe lâu thì nghĩ rằng : « Việc này trăm cũng chưa rõ cho chắc, cứ theo lời Bàng quốc trưởng mà xử trăm Tiêu đình Quý như vậy thì cũng khó nài trả lời. » Nghĩ như vậy bèn làm thỉnh không nói chi hết. Dư thái quân lại tâu rằng : « Xin bệ hạ xét lại, vả chớng thiếp và con thiếp đều vì nước liêu mình, duy còn một chút cháu trấn thủ nơi Tam quan đã gần ba mươi năm nay, thì nó cũng tận trung báo quốc, không làm điều chi sai lỗi, việc ấy bệ hạ cũng biết lắm chớ, còn Tiêu đình Quý thì bấy lâu theo cháu tôi mà đi trấn thủ cũng đã lập nhiều công cán lớn lắm. Nay không biết nó phạm tội chi mà Thiên tử lại xử trăm nó như vậy? » Thiên tử thấy Dư thái quân hỏi nhiều lần thì mới trả lời rằng : « Nguyên hôm trước trăm có sai Tôn Võ ra Tam quan mà tra điểm tiền lương thì bị Tiêu đình Quý đánh chưởi Tôn Võ đến đều. Vả Tôn Võ là người Khâm sai vâng lệnh trăm tra xét tiền lương mà Tiêu đình Quý đánh chưởi Khâm sai như vậy thì quả là nó không kiên vững pháp, chẳng sợ luật hình, ngang tàng như vậy thì đáng xử trăm lắm. » Dư thái quân tâu rằng : « Nguyên Tôn Võ là người vâng chỉ sai ra tra xét tiền lương mà không tra không xét chi hết, cứ đòi hỏi lộ mà thôi. Vả Khâm sai của Bệ hạ tham của thì cũng như Bệ hạ tham của. Như vậy thì đáng chém Tôn Võ chăng? » Thiên tử nói : « Tôn Võ không có đòi của hỏi lộ chi hết mà chém nó đi chẳng là oan lắm. » Dư thái quân tâu rằng : « Còn Tiêu đình Quý cũng không đánh chưởi Khâm sai, nếu Bệ hạ giết nó đi cũng là ức lắm. » Thiên tử nghe lâu thì mỉm cười rằng : « Tiêu đình Quý đã làm tờ cung chiếu mà chịu rằng có đánh chưởi Khâm sai, thì còn oan gì nữa? » Dư thái quân tâu rằng : « Đã làm tội Tiêu đình Quý sao không tra xét đến Tôn Bảo? Nếu làm tội Tiêu đình Quý mà không nói đến Tôn Bảo, ấy phải là luật pháp bất minh chăng? » Thiên tử nghe mấy lời của Thái quân nói thì gật đầu mà rằng : « Phải, Dương tôn Bảo cũng có

tội nữa, song trăm nghĩ nó là dòng giới công thần, mà lại có công trấn thủ Tam quan đã hai mươi mấy năm nay, cho nên trăm không nỡ chém, phải làm tội tam ban trao diên mà thôi. » Dur thái quân nghe nói thì nổi giận mà tâu lớn tiếng rằng : « Chồng con tôi vì nước bỏ mình đã hết mấy mạng, mà Bộ hạ không đem lòng tương đến thì thôi. Nay cháu tôi là Dương tôn Bảo trấn thủ Tam quan công lao biết mấy, Bộ hạ lại nghe lời quân nịnh mà xử tội tam ban trao diên nó ; nữ nào đành làm như vậy Bộ hạ ? Sao Bộ hạ không suy đi xét lại, cứ nghe quân nịnh, chẳng đoái hiệu lương. Vả một cái án của dân già kia còn phải tra đi xét lại, cho biết ai phải ai quấy rồi sẽ phán đoán. Như vậy còn có một hai án lầm thay, huống chi việc lớn bằng trời như vậy mà Bộ hạ không tra đi gạn lại cho giáp mặt Tôn Võ, Dương tôn Bảo và Dịch Thanh rồi sẽ làm tội, lại nghe Tiêu đình Quí là đưa lỗ mưng, ăn nói như diên cuồng ; muốn giết thì giết, muốn chém thì chém, làm như vậy thì trung lương đã bị thác oan lại mang tiếng xấu lưu truyền muôn thuở, mất hết danh giá trung thần đi, chẳng là oan ức cho họ Dương lắm. Vả lại Trăm quốc Thanh cũng là phe đảng của Bàng quốc trượng. Tôn Võ cũng là anh em với Tôn Tú, tôi e trong ấy có đều gian trá chi đây. Nếu Bộ hạ không xét cho kỹ, ắt là lầm mưu lủ nịnh chớ chẳng không. Cúi xin Bộ hạ hãy giam Tiêu đình Quí lại đó, rồi đòi Dương tôn Bảo và Dịch Thanh về trao mà hỏi lại cho rõ ràng ; nếu quả như vậy, thì Dương tôn Bảo chịu thác cũng đáng, Võ nịnh phủ bị danh như cũng đáng, và cả nhà thiếp đều bằng lòng mà chịu thác chốn pháp trảng. Nếu Bộ hạ không tra xét cho rõ án hốn người ấy, mà chém trước Tiêu đình Quí đi, thì là bắt mình lắm, mà làm sao cho trao thần chịu phục ; xin Bộ hạ lấy lẽ công mà xét lại cho rõ ràng, rồi định tội cho bốn người ấy. » Bàng Hồng thấy Dur thái quân tâu như vậy thì nghĩ rằng : « Mạng Tiêu đình Quí đã gần thác, không ai dám can trở chi hết, không biết

ai ở đâu mà thông tin đến phủ Thiên ba cho mẹ già ấy hay
đặng đến giữa trảo đình mà nói nhiều điều nhục Thiên tử ;
mà cũng tỏ cho Thiên tử; ngồi trơ trơ như hình nộm, không
nói chi hết, để cho mẹ già ấy nói bao nhiêu thì có ý muốn
nghe ; thế này ta e giết Tiêu đình Quý không nổi chớ chẳng
chơi. Nếu giết Tiêu đình Quý không đặng thì giết sao đặng
Dương tôn Bão và Địch Thanh. »

Còn mấy vị trung thần thì cũng nghĩ thầm rằng : « Mấy
lời Dư thái quân lâu đó đã rõ mà lại còn, chắc là Thiên
tử nghe theo chớ chẳng không. »

Khi Thiên tử nghe mấy lời Dư thái quân lâu thì nghĩ
cũng có lý, bèn hạ chỉ tha Tiêu đình Quý mà giam lại
Thiên lao, và khiến Tôn Võ trả thánh chỉ trước lại mà
hạ chỉ đợi Dương tôn Bão và Địch Thanh về trảo, đặng
Thiên tử hôn thân tra lại việc ấy. Dư thái quân lại lâu
rằng : « Xin Bệ hạ cho lời lãnh Tiêu đình Quý về Thiên ba
phủ, nếu nó trốn thì tôi chịu tội. » Thiên tử nghe theo, bèn
sai bốn người Thái giám đưa Thái quân về Thiên ba phủ,
rồi lại hạ chỉ ra chốn pháp trảng mà khiến Tôn binh bộ
tha Tiêu đình Quý và giải đến Thiên ba phủ mà giao cho
Dư thái quân.

Dư thái quân về đến Thiên ba phủ, thì Đỗ phu nhơn và
Mộc quế Anh cũng đã về đến nơi. Dư thái quân nói với
hai vị phu nhơn ấy rằng : « Giận bấy gian thần khi không
bày mưu này sanh kế kia mà hại cháu ta hoài. Tuy vậy
nó hại sao cho nổi. Thôi, để chờ ít ngày cho cháu ta về
trảo đây, thì ta sẽ hết sức mà đối nại với loài gian ấy. »
Nói vừa dứt lời, xảy thấy Tiêu đình Quý vào ra mắt Dư
thái quân và hai vị phu nhơn. Dư thái quân hỏi rằng :
« Tiêu đình Quý, vậy chớ sự tích ngoài Tam quan ra thế
nào, mi hãy nói ngay cho ta rõ. » Tiêu đình Quý nói :
« Địch Thanh thiệt có làm mất chính y mà có lập công trận
lớn ; cha con Lý Thành thiệt là mạo công, còn Tôn Võ

ra đến Tam quan thì cứ đòi ăn của hối lộ năm bảy muôn lượng, cho nên tôi có nóng giận mà đánh nó hết ít thoi và ít đập. » Đur thái quân nói : « Té ra mi có đánh Tôn Vũ thì mi đã trúng kế Bàng Hồng rồi ! » Tiểu đình Quý nói : « Xin Thái quân chớ lo, để tôi lên tới dinh Bàng Hồng lấy choặng thủ cấp nó, thì mới đã nư giận của tôi cho. » Đur thái quân nạt rằng : « Đừng có sanh sự mà gây họa ra nữa, dầu phiu dầu quấy chờ Nguyên soái mi về đây rồi sẽ hay. » Từ ấy Đur thái quân e Tiểu đình Quý ra ngoài mà gây họa, cho nên không cho Tiểu đình Quý ra khỏi cửa, rồi lại sai người đến Thiên lao mà dặn dò ngục quan phải ở với Trầm Đạt cho tử tế.

Nói về Y thị phu nhơn, tuy là giận Trầm quốc Thanh mà liều mình như vậy, song khi số chưa mữa, cho nên hồn quế phát phơ xuống cáo với Diêm vương mà tỏ bày các việc mình bị thác một cách thâm thiết. Diêm vương khiến người duyệt số lại, thì số Y thị sống lâu tới 88 tuổi, bây giờ đây tuy là thác oan, song ít ngày nữa cũngặng hườn hồn, còn Trầm quốc Thanh thì khi số có 36 tuổi, mà năm nay đến mồng tám tháng ba thì bị thác nơi pháp trường. Diêm vương mới nói với Y thị rằng : « Chồng nùng năm nay sẽ măn số, vậy nàng phải trở về dương thế mà cáo việc oan ức ấy với Bao Chuẩn thì người sẽ có phép mà cứu nàng sống lại. » Phu nhơn lâu rằng : « Nay Bao Công đi chẵn bần bên Trần châu chưa về, phận tôi là đờn bà mà đi qua đó thì đường sá xa xuôi lắm, tôi e thân nhơn ngàn trở không cho đi chăng ? » Diêm vương nghe nói liền sai 2 tên quĩ tốt đưa Y phu nhơn đến Trần châu mà giao cho thành hoàng xứ ấy,ặng cho Phu nhơn cáo tố với Bao Công mà xin hườn hồn lại. Quĩ tốt vâng lời đưa Phu nhơn đi đến Trần châu mà giao cho thành hoàng hồn xứ.

Nguyên lúc Định Thanh vắng chĩ giải chinh y ra Tam quan thì có biểu chương bên Hà bắc tâu rằng : « Nội xứ Trần châu thất mùa luôn hai ba năm nay, qua đến mùa thứ

tư thì dân tình không còn lúa gạo mà ăn, bị chết đói năm đầy đường, mười người còn ba bốn người mà thôi. » Thiên tử xem biểu chương rồi, bèn phán hỏi quần thần. Phó Bạt tâu rằng : « Khi tôi trấn nhậm Hà bắc thì đã rõ biết xứ Trần châu là xứ nhiều người giàu có mà ăn ở bất nhơn, thâu vào không chịu phát ra. Còn quan Địa phương thì cứ tham lam cho đầy túi riêng không kể vị quốc an dân, cứ ăn hối lộ của nhà giàu mà để cho chúng nó khắc bạc dân nghèo, cho nên năm nào thất mùa thì dân nghèo phải đói. Xin Bệ hạ sai Bao thị chế ra Trần châu xuất lúa trong kho và lấy lúa của nhà giàu mà phát cho nhà nghèo, thì tự nhiên nhơn dân khỏi chết đói. » Thiên tử nghe tâu thì bằng lòng mà phán rằng : « Khanh tiến cử Bao thị chế là phải người lắm. Vì Bao thị chế là người ngay thẳng thì lo việc ấy ắt đặng. » Nói rồi bèn hạ chỉ sai Bao Công ra Trần châu mà làm y theo lời Phó Bạt đã tâu đó. Lại ban cho Bao Công một cây Long phụng kiếm hể đến đâu bất kỳ văn võ quan viên như ai làm điều trái phép thì xữ trăm rồi sau sẽ tâu. Bao Công vàng chỉ lạy tạ Thiên tử và từ giả ba quan mà lên đường.

Khi đến nơi thì Bao Công cứ làm y theo thánh chỉ, cho nên nhơn dân đều phong ngợi đức lớn.

Qua đến ngày mồng ba tháng ba, công việc xong rồi, Bao Công tính trở về trào dâng mà phục chi. Khi đương đi nhằm lúc trời chiều, xảy có một trận cuồng phong bay ngang qua mà kêu vo vo bên tai Bao Công. Bao Công ngồi trên kiệu thì tối mắt không thấy chi hết, còn các quân sĩ đều dớn ốc, giầy lâu mới hết trận gió ấy. Bao Công nghĩ rằng « Trận gió này rất kỳ dị, thế thì cũng có oan hồn nồn tử chi đây chớ chẳng không. » Nghĩ như vậy bèn nạt lớn rằng : « Oan hồn nào ở đâu lại dám đến đây khuấy phá như vậy ? Hay là có điều chi oan ức thì nội đêm nay sẽ đến tại tròn dài ta lập nơi đồng trống dựng mà cáo tố oan tình, thì ta sẽ hết sức mà làm minh ra cho. » Nói vừa dứt lời, có một trận cuồng phong bay phất qua, rồi lần lần tắt hết đi. Bao Công thấy

vậy thì định chắc là có oan hồn nổi tử, bèn trở về nhà rửa khiến Trương Long và Triệu Hồ lập một cái đài tạm nơi đồng trống. Hai người ấy vâng lời ra nơi đồng trống mà lập một cái đài tạm. Lập xong về thưa lại cho Bao Công hay, Bao Công mới khiến Đồng Siêu, Tiết Bá, Trương Long và Triệu Hồ ra ở nơi đài ấy đứng mà hầu hạ mình. Rồi đó Bao Công lên kiệu ra đến nơi đài tạm ấy. Lên đài đốt hương mà vái một hồi, rồi ngồi nơi giữa đài mà làm thỉnh không nói chi hết, còn bốn người ấy thì đứng chực ở dưới đài. Qua đến canh hai Bao Công ngồi trơ trơ đó mà chờ cho oan hồn đến cao, song không thấy chi hết.

Qua đến canh ba xảy có một trận cuồng phong làm cho ai nấy đều dớn ớn. Còn Bao Công thì dường như nửa thức nửa ngủ, mắt nhắm lim dim, bỗng thấy có một con quỉ đen bà đến quỉ trước mặt mình mà thưa rằng : « Thiếp là Y thị tên Trịnh Nương, vẫn là vợ Trầm quốc Thanh đương làm ngự sử. » Bao Công nói : « Nếu nàng là vợ của Trầm ngự sử thì cũng là một vị Phu nhân, vậy xin Phu nhân đứng dậy, rồi nói chi thì nói. » Phu nhân vâng lời đứng dậy mà thuật hết các việc của Trầm quốc Thanh cho Bao Công nghe. Bao Công nói : « Nếu vậy thì Phu nhân cũng quấy rồi, lời xưa có nói rằng : tam tòng là đạo dờn bà, bề xuất giá rồi, thì phải cứ theo lời chồng mới phải, nay Trầm ngự sử dám dạ bất trung, không nghe lời Phu nhân can gián, cho nên Phu nhân giận mà liều mình rồi thì thôi có đâu dám việc của chồng mình mà khống cáo như vậy ? Ấy chẳng phải là không tội đâu. » Phu nhân thưa rằng : « Thác đây là tại thiếp, nào thiếp có dám oán trách chồng thiếp ở đâu, song thiếp đã làm cáo mạng Phu nhân rồi, mà chồng thiếp không tưởng đến niềm phu phụ, chẳng kể đến lời can gián, làm cho thiếp tức mình mà tự ái như vậy, lẽ thì phải sắm quan quách mà chôn cất mới đáng, có đâu lại để cho bộc lộ thì hài, đem vui xuống bùn như vậy có phải là khi dễ Triều đình chăng, rồi lại dùng con tĩ tửc mà làm vợ và để cho nó làm

bạc Phu nhơn. Ấy có phải là rối rắm càng thường chăng ? Nếu thiếp không cáo lỗi ra cho mình bạch, thì Dương tôn Bảo và Dịch Thanh tánh mạng không còn. Vì nay Thánh thượng đã sai người ra Tam quan mà bắt hai người ấy về trao đặng có giao cho lũ gian thần tra vấn việc ấy. Lúc này là lúc hai người công thần ấy cũng như cá lội trong chảo. Nếu lão gia không về trao mà công luận việc ấy, thì hai người tội lương đồng đó không còn, nếu hai người ấy có bề nào thì giang san nhà Tống phải hư. Nay tôi mà đến cáo với lão gia đây, một là vì nước trừ gian, hai là làm cho ra lẽ đặng cho mình bạch lòng tôi. Xin lão gia mau mau về trao đặng mà cứu lấy hai người công thần ấy, nếu trễ thì hai người ấy không còn. » Bao Công nghe nói thì khen rằng : « Phu nhơn là bốn phận dân bà mà còn biết ngay vua thương tướng như vậy thật là đáng bậc hiền triết. Phu nhơn lắm, uổng thay cho chúng ta dưng làm dưng ông, ăn lộc vua, mà không bằng chí khí dưng bà. » Nói rồi thì hỏi Y thị rằng : « Vậy chớ thân thể của Phu nhơn bây giờ còn ở tại dinh Trầm ngự sử chăng ? » Phu nhơn nói : « Thân thể bây giờ còn ở tại sau vườn, day đầu qua phía Đông chôn tại hầm đất sáu chừng vài thước. » Bao Công nghe nói nổi giận mà rằng : « Nếu vậy Trầm ngự sử thật là người bất thông tình lý lắm, vợ mình làm tới bạc cạo mạng Phu nhơn, mà lại làm cho bọc lỏ thì hải như vậy, thật là khi trời dè phép lắm, lại thêm làm tờ cung chiếu giả đặng mà khi mạng Thánh thượng mong hai trung lương, lấy giả làm thật, lấy thật làm giả, ấy là tử hữu dư cổ. Vậy thì Phu nhơn hãy trở về kinh sư đi, đặng ta về trao lập tức mà tính việc ấy cho. » Phu nhơn nghe nói lay tạ rồi riu riu ra đi.

(Xem tiếp tập 43)

Nhà in TÍN - ĐỨC THƯ - XÁ

25-27, Đường Tạ-thu-Thân, 25-27

SAIGON

Điện thoại : 20.678

VẠN HUÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Hồi thứ bốn mươi sáu

*Tra án trong tráo còn hữu cơ,
Bắt gió trên không thiết vô bằng.*

Còn Bao Công thì tỉnh dậy mà còn nghe hơi gió lạnh lạnh bên tai, bèn nghĩ rằng : « Giống như chiêm bao mà không phải chiêm bao, mà lại trong lòng nhớ rõ ràng hết các việc. Và lại lời Y thị nói với thác hôm mồng hai, đến nay là mồng ba, tính ra đã một ngày hai đêm rồi, mà ta về tráo đây đến ngày thứ tư thì hãy còn phép huân dương đăng, song phải đi cho mau, thì mới đăng việc cho, còn việc Dương nguyên soái và Dịch vương thân đó, ta phải tính trước thì hai người ấy mới khỏi bị hại cho. » Nghĩ rồi liền kêu hai tên gia tướng đến mà dặn rằng : « Hai người hãy đem long bài này ra Tam quan mà triệu Tôn Vũ trở lại và không cho Dương tôn Bảo và Dịch Thanh đi ra khỏi ải, chờ ta về tráo mà lâu với Thách thượng xem người định liệu thế nào rồi sẽ hay. » Hai tên gia tướng vâng lệnh cầm cái long bài mà thẳng ra Tam quan.

Đêm ấy Bao Công truyền đòi Tri phủ Trần châu mà dặn rằng : « Nay ta có một việc lớn, nên phải lật đật mà về Kinh sư, ầy vậy việc chần bấn cũng đã xong rồi, lòng dân cũng đã an rồi, vậy từ rày về sau cứ theo lệ cũ đó mà làm

không nên canh cái, nếu có điều chi tác tệ mà nhiều hại dân nghèo thì lỗi ấy ta không vị đặng. Ấy vậy phải giữ việc công mà làm. » Tri phủ thưa rằng : « Lỗi lão gia dạy bảo tôi đâu dám cãi, xin lão gia đừng lo. » Bao Công cười mừng bèn đem các sổ lương tiền còn lại bao nhiêu, mà giao cất xong hết.

Đêm ấy Bao Công không chờ trời sáng, truyền quân đốt đuốc mà đi, quân sĩ không biết cớ gì, cứ việc vâng lời, các quan phủ huyện cũng lật đật hội nhau lại mà đưa đón. Khi đưa Bao Công đi rồi thì các quan nghị luận cùng nhau rằng : « Không biết lão Bao hắc tử làm chuyện gì kỳ cục lắm vậy, đương khi không mà bày đặt ra lập đài tam, rồi lật đật trở về không kịp chờ cho trời sáng, đến nỗi đốt đuốc mà đi ban đêm, thấy vậy mà tức cười. » Nói rồi bèn kéo nhau trở về.

Còn Bao Công đêm ấy hỏi quân đi riết đến sáng, lại đi một ngày nữa mới đến Trấn kiều trấn. Đêm ấy Bao Công thấy quân sĩ đã mỏi mệt, bèn truyền kiểm miếu võ mà nghỉ đỡ, song không làm cho kinh động đến quan viên trong xứ ấy. » Tiết Bá thưa rằng : « Phía trước đây có một tòa nhạc miếu nguy nga và rộng rãi lắm, chỗ ấy nghỉ đặng. » Bao Công nói : « Vậy thì ta hãy đến đó mà nghỉ đỡ một đêm rồi mai sẽ đi. » Quân sĩ vâng lệnh đi đến miếu ấy thì thấy mấy người đạo nhơn ra quỳ lạy mà thưa rằng : « Chúng tôi không hay lão gia đến cho nên nghinh tiếp không đặng, xin lão gia dung thứ. » Bao Công nói : « Ta đi đến đâu thì quan sở tại kia ta còn không cho hay, huống chi là các người. Nay vì trời tối, cho nên ta phải ghé lại đây mà nghỉ một đêm rồi ta sẽ lên đường. Các người là người tu hành, vô câu bất thức, có can chi mà phòng xin tha lỗi. » Các đạo nhơn nói : « Vậy xin mời lão gia vào khách đường mà an nghỉ. » Bao Công nói : « Đề ta nghỉ đây một đêm, các người đừng lo sắm vật chi mà thiết đãi ta hết. » Các đạo nhơn nói : « Xin đại nhơn đề chúng tôi dọn một bữa cơm chay đặng mà đỡ lòng, kéo lão gia đến đây đã tối không có vật chi lạ. » Bao Công nói : « Như vậy thì được. » Nói rồi bèn vào đại điện mà xem, thấy Tôn thần và

Dại để oai phương lắm, Bao Công bèn quì xuống dâng hương mà chúc cáo. Giây lâu đạo nhưn dọn cơm chay ra mà thiết đãi. Ăn uống rồi, đạo nhưn dọn dẹp trai phòng cho Bao Công an nghỉ. Bao Công khiến quân sĩ đi nghỉ hết, còn mình thì không đi ngủ, hoặc qua, hoặc lại, hoặc ngồi, hoặc đứng, thức cho đến sáng.

Rạng ngày Bao Công lấy ra mười lượng bạc mà thưởng các đạo nhưn rồi lên kiệu mà đi. Đi một đôi đường vừa tới Triều kiều xảy có một trận cuồng phong thổi đến làm cho mào ò sa của Bao Công phải rơi xuống đất. Trương Long và Triệu Hồ lật đặt lại chụp cái mào ấy, song chụp không kịp mà lại là nhào xuống cầu. Bao Công nạt lớn rằng : « Gió gì mà dấm buông lung như vậy ? » Quân sĩ không biết đầu mà trả lời, đứng sững một hồi rồi mới thưa rằng : « Ấy là Lạc mạo phong (1) đó. » Bao Công cười rằng : « Lạc mạo phong vô lễ, chẳng nên dung tha nó. » Nói vừa dứt lời thì Trương Long và Triệu Hồ đã lấy được cái mào ấy đem về mà dâng cho Bao Công. Bao Công suy nghĩ rồi kêu Trương Long, Triệu Hồ lại mà bảo rằng : « Hai người phải bắt choặng Lạc mạo phong mà nạp cho ta. » Hai người ấy nghe bảo như vậy thì nói nhỏ với nhau rằng : « Không xong rồi, chúng ta đã tới sở rồi ! Lạc mạo phong ở đâu mà bắt cho được ? » Bèn quì xuống mà thưa với Bao Công rằng : « Lão gia muốn bắt Lạc mạo phong hay sao ? Vả chũng Lạc mạo phong là gió, tay nó làm cho rơi mào của lão gia thì lão gia giận nó cũng phải, song nó là một vật không hình không dạng chi hết, mà lão gia khiến vậy thì chúng tôi bắt nó sao được ! Xin lão gia xét lại cho chúng tôi nhờ. » Bao Công nạt rằng : « Loài súc sanh, ta sai bay có một việc nhỏ như vậy, bây dấm làm biếng kiếm điều mà tránh trút hay sao ? » Hai người ấy thưa rằng : « Không phải chúng tôi tránh trút, thiệt nó là một vật vô căn, biết đầu mà bắt, xin lão gia mở lượng rộng dung cho chúng tôi nhờ. » Bao Công nạt rằng : « Loài súc sanh, vật trời sanh thì có vật nào mà vô

(1) Gió rơi mào.

cần, ấy thật là chúng bay muốn lánh nặng tim nhẹ, nên kiếm đều mà nói dối ta như vậy. Này, ta hạn cho bay nội trong một giờ phải bắt choặng Lạc mạo phong mà nạp, nếu bắt không đặng thì ta chém quách chớ không dung dàu. » Nói rồi khiến quày kiệu trở lại nhạc miếu mà chờ.

Còn Trương Long và Triệu Hồ thấy Bao Công nói gặt như vậy thì lắc đầu lo lười, song không biết thế chi mà bắt choặng Lạc mạo Phong. Triệu Hồ than rằng : « Trương huynh ơi ! Hôm nay hai đứa ta đã mang khốn rồi, đêm trước không ngủ đặng, đi trọn một đêm thì mỗi một không biết là đường nào. Bây giờ lại bị người sai đi bắt Lạc mạo phong, thì biết ngã nào mà bắt choặng ? » Trương Long nói : « Ấy là thời vận chúng ta đã hết rồi, cho nên mới có chuyện lạ như vậy, ai đời gió mà khiến bắt sao đặng. » Triệu Hồ nói : « Vậy thì chúng ta đi lẫn tới Trần kiều đặng kiếm người làm đầu trong làng mà giao việc ấy cho nó, như nó bắt không đặng, thì ta bắt nó mà nạp cho lão gia, may thì đồ tội cho nó đặng. » Trương Long nghe nói thì cười rằng : « Lời ấy rất phải. » Bèn đi lẫn đến Trần kiều trấn mà hỏi thăm người làm đầu trong làng. Có người chỉ nhà cho Trương Long và Triệu Hồ, và nói người ấy là họ Châu tên Toàn. Khi hai người ấy đến nhà thì Châu Toàn bước ra mà hỏi rằng : « Vậy chớ hai ông đến đây có việc chi ? » Trương Long nói : « Hai anh em tôi là người tùy tùng của Bao thị chể, khi người đến Trần kiều bị cuồng phong thổi rớt mả, cho nên người sai anh em tôi đi kiếm người làm đầu trong làng này mà khiến bắt Lạc mạo phong, đặng người tra xét. » Châu Toàn nói : « Nay hai cậu gọi mình là tùy tùng của Bao thị chể, lẽ nào Bao thị chể sai đi lại không có tờ trát chỉ, tôi e khi khó biện rằng thiệt giả. Vả chốn này là chỗ gần kinh thành lắm, không phải như các chỗ quê mùa kia mà phòng dọa hãm. Tôi không đi đâu, làm chi tôi thì làm. » Hai người cười rằng : « Lời ấy nghe cũng có lý, vậy thì người hãy ở nhà đây mà chờ, đặng chúng ta đi xin một lá trát rồi

sẽ trở lại. » Châu Toàn vàng chịu. Hai người bèn trở lại Đồng nhạc miếu mà thưa với Bao Công rằng : « Người làm đầu trong làng đợi cho có trát mới chịu bắt Lạc mạo phong. » Bao Công nghe nói cả giận trợn mắt mà mắng rằng : « Loài súc sanh, bực như ta vậy mà đi đến đâu còn không muốn làm kinh động đến ai, nay ta sai chúng bày đi một chuyện nhỏ như vậy, mà chúng bày lại muốn kinh động đến người trong làng, thiệt là đáng tội lắm. » Hai người ấy thưa rằng : « Xin lão gia xét lại, phạm muốn đi bắt ai thì cũng có bằng cứ, trát tờ thì người trong làng mới chịu giao người phạm ấy. » Bao Công nạt rằng : « Nói vậy, người trong làng thì cai quản lấy dân trong làng [mà] thời. Còn Lạc mạo phong có phải là dân trong làng ở đâu mà cứ quản đặt, mà lại chúng bày chưa biết Lạc mạo phong ở đâu, sao dám làm đến cho kinh động. » Hai người ấy thưa rằng : « Vả Lạc mạo phong là vật không hình không dạng, mà lão gia khiến chúng tôi bắt nó, bắt sao cho đặt, xin lão gia mở lòng rộng rãi tha tội cho Lạc mạo phong đi, đặt trở về cho mau thì hay hơn. » Bao Công nạt rằng : « Nói vậy, hề phạm làm nha dịch thì khiến đi đi đó, nay ta khiến bày mà bày không chịu đi, thiệt bày là đồ vô dụng. Thời, ta cũng cho bày một lá trát, song không đặt làm cho kinh động người trong làng, kỳ cho bày nội trong hai giờ phải bắt đặt Lạc mạo phong về đây cho ta tra xét, nếu còn thối thác thì đập chết không dung. » Hai người ấy cực chẳng đã phải lãnh trát lui ra mà thở dài than vãn rằng : « Bao diêm vương làm khổ ta lắm, phải chi lão sai chúng ta bắt sương, bắt mưa còn có hình bắt đặt, ai đời gió là vật vô hình mà bảo chúng ta bắt thì bắt sao cho được. » Than như vậy bèn bước lên Trần kiều đứng ngó bốn phía thì cũng có gió thổi hoài hoài, song không biết gió nào là Lạc mạo phong mà bắt, hai người bèn đứng nhìn mặt nhau một hồi. Lúc ấy có kẻ đi qua người đi lại, thấy hai người đứng nhìn nhau sững sờ, đều không biết cứ gì, có một người kia bước lại hỏi thăm. Hai người ấy trả lời rằng : « Bao thị chế sai chúng ta đi bắt Lạc mạo phong, cho nên chúng ta đứng

đây chờ đã lâu mà bắt chưa được. » Người ấy nói : « Nội đây không có Lạc mạo phong, duy có một người ở trong tiệm thuốc gần đầu cầu tên là Lạc mạo Phong, như hai cậu muốn bắt thì lại đó mà bắt nó. » Trong ấy có mấy người tuổi tác đều nói rằng : « Ấy Lạc mạo Phong là người lương thiện thủ phận làm ăn, hai ba mươi năm nay không biết gây gỗ với ai, nếu bắt nó chẳng là oan lắm. » Trương Long, Triệu Hồ nghe nói thì càng thêm buồn rầu hơn nữa, bèn cầm lá trát mà trở qua trở lại hoài, rồi cũng ngồi xuống nơi cầu ấy mà nghĩ rằng : « Thôi chúng ta qui xuống mà vái coi thử, có ai mách bảo cũng chẳng ? » Nghĩ như vậy bèn qui xuống mà vái rằng : « Xin cho chúng tôi làm ra mỗi việc này thì ngày sau chúng tôi sẽ trả lễ. » Vái rồi than thở rằng : « Gió ơi ! Sao mi làm làm chi cho rớt mào của Bao Công đi, mà sanh ra điều cực khổ cho chúng ta như vậy ? » Nói vừa dứt lời thì thấy một trận cuồng phong bay ngang qua trước mặt, hai người lật đật đứng dậy chạy theo, tay thì chụp gió, miệng thì la lớn rằng : « Bắt gió, bắt gió. » Té ra bắt gió không được mà lá trát ấy bị gió thổi bay trên không hai người ấy đều cả kinh mà than rằng : « Trời đất ơi ! Chúng tôi đã mang khốn rồi, gió thì bắt không được, mà lá trát lại mất đi. Vậy biết làm sao mà trả lời với lão gia được ! » Than rồi thì cũng chạy theo mà chụp lá trát ấy, té ra lá trát ấy bị cuồng phong đưa đến chợ Thái bình mà rớt xuống trong gánh rau. Người bán rau thấy vậy thì nói rằng : « Tắm gì ở đầu mà bị gió thổi đến đây. » Bèn lượn lên mà xem. Mới vừa lượn lên thì Trương Long và Triệu Hồ chạy đến mà la lớn rằng : « Lạc mạo phong đây này, phải bắt nó mà nạp cho lão gia. » Nói rồi bèn xốc lại mà giật lá trát ấy. Người bán rau cũng cầm lá trát chắc cũng không chịu buông ra, mà lại nạt lớn rằng : « Hừm nói bá láp. » Trương Long, Triệu Hồ xốc lại bắt người bán rau mà nói rằng : « Lạc mạo phong, mi có biết Bao lão gia là ai chẳng ? Người còn ở tại nhạc miếu chờ chúng ta bắt đến đây mà tra xét, vậy mi phải đi cho mau. » Người bán

rau nghe nói cả kinh run sợ lập cập mà rằng : « Tôi là người thũ phạm làm ăn, không từng phạm phép, sao lại bắt tôi oan ức như vậy ! » Trương Long, Triệu Hồ nói : « Mi có phạm phép cũng không phạm-phép thì cũng trời kệ mi, vậy mi phải đi đến trước mặt Bao lão gia mà đối nại. Đi cho mau kẻo mà phải đòn. » Nói rồi liền bắt người bán rau mà kéo đi. Nhơn dân trong chợ Thái bình thấy vậy đem lòng bất bình đều chạy theo hai người ấy coi thử bắt người bán rau mà dẫn đi đâu.

Hồi thứ bốn mươi bảy

Lạc-mạo-phong vô can bị bắt.

Chơn quốc-mẫu có cơ kêu nại.

Nói về Trương Long, Triệu Hồ bắt người bán rau ấy mà dẫn đi thì dân tình ở chợ Thái bình đều than rằng : « Tôi nghiệp cho Quách hải Thọ thì thôi, nhà thì nghèo, mẹ thì già và có tật có nguyên, cứ mỗi ngày bán rau mà nuôi mẹ. Tuy nghèo nản như vậy mà ở với mẹ rất có hiếu, đến nỗi cả xứ đều biết danh mà gọi nó là Quách hiếu tử. Vả lại tánh nó rất thật thà, thũ phạm làm người, không biết gian tham của ai ; từ nhỏ đến lớn chưa từng phạm phép, cũng chưa từng ở mặt lòng ai. Con người lương thiện như vậy không biết ý gì Bao lão gia lại khiến bắt nó, thiệt là ức lắm. Đều ấy thiệt là chúng ta không phục. Thôi, đề chúng ta đến nhạc miếu mà coi thử thử nào dựng có rặng sức kêu nại thế cho Quách hải Thọ. » Nói rồi bèn rùng rùng kéo nhau mà đi, vừa già vừa trẻ có hơn ba trăm người.

Nói về Trương Long, Triệu Hồ bắt Quách hải Thọ dẫn đến Nhạc miếu mà thưa với Bao Công rằng : « Chúng tôi đã bắt dựng Lạc mạo phong mà dẫn về đây. » Bao Công khiến dẫn người ấy vào. Người ấy vào đến nơi, quan sĩ nạt nộ mà

không qui xuống. Người ấy nói : « Tôi là lương dân không hề phạm phép, tội chi mà khiến tôi qui ? » Bao Công xem tướng mạo người ấy thiệt đáng bực công hữu, bèn nghĩ rằng : « Việc này cũng khó lắm. Vả ta bị gió rét mướt mà làm như vậy e khi oan ức người lành chăng. Tuy vậy ta cũng hỏi thử coi, họa may có té đều chi cơ mặt chăng ? » Nghĩ như vậy bèn giả bộ giận mà nạt rằng : « Gã kia, sao không biết phép luật, đã đến trước mặt ta mà còn không chịu qui, vậy chớ mi có phải là Lạc mạo phong thì hãy khai ngay đi. » Người ấy thưa rằng : « Tôi không phải là Lạc mạo phong, thiệt tên là Quách hải Thọ, từ nhỏ đến lớn ở tại xứ này, cha tôi đã qua đời rồi, còn lại mẹ góa con côi, gia đạo nghèo khổ lắm, không nhà mà ở, ở trong cái lò gạch hư. Khi tôi còn nhỏ thì mẹ tôi đi xin mà nuôi tôi, đến chừng tôi được mười lăm tuổi, thì mẹ tôi mang tật đui mù đi không được. Từ ấy đến nay tôi cứ chuyên nghề trồng rau đem đến chợ mà bán để nuôi mẹ tôi ; đến nay tôi đã mười chín tuổi rồi, thì góp nhóp vốn liếng được năm trăm đồng tiền, mỗi ngày siêng năng làm ăn cũng khỏi đói rách. Ngày nay tôi đương bán ngoài chợ, không có tội chi, chẳng biết ý lão gia lại sai người đến bắt tôi mà gọi tôi là Lạc mạo phong thiệt là oan ức tôi lắm. Xin lão gia mở lượng cao minh mà xét lại cho tôi nhờ. » Khi Quách hải Thọ nói vừa dứt lời thì thấy có hai ba trăm người rùng rùng kéo đến muốn vào ra mắt Bao Công. Quan hầu nạt họ không cho vào. Song mấy người ấy cũng nằn năn quyết một xin vào cho được. Bao Công thấy vậy kêu quan hầu mà dạy rằng : « Chúng nó muốn vào thì chúng nó vào đi. » Quan hầu vâng lệnh cho mấy người ấy vào qui trước mặt Bao Công. Bao Công hỏi rằng : « Vậy chớ chúng bây có chuyện chi oan ức lắm hay sao mà dám đến đây làm rầy rà như vậy ? » Mấy người ấy thưa rằng : « Chúng tôi không có điều chi oan ức, song thấy lão gia truyền bắt Quách hải Thọ thiệt là oan ức nó lắm. Cho nên chúng tôi phải đến mà kêu nài cho nó. Xin lão gia lấy lẽ công minh mà xét lại cho nó nhờ. Vả Quách hải Thọ là người lương thiện lắm, nhà tuy nghèo mà ở với mẹ chí hiếu, cho

đến nỗi người trong xứ này đều gọi nó là Quách hiệu tử, mà thuở nay nó cũng không làm điều chi phạm phép, cứ thủ phận làm ăn. Ngày nay lão gia khiến bắt nó thiệt là oan ức lắm, xin lão gia lấy lòng nhưn đức mà tha nó về, kéo mẹ nó là người tàn tật, nếu không có nó ắt phải chết đói. » Bao Công nói : « Vậy thì chúng bây hãy lui ra, không đừng làm rầy rà như vậy, còn chuyện Quách hân Thọ đó, để cho ta xét lại rồi ta cũng tha. » mấy người ấy vâng lời lạy tạ mà lui ra. Bao Công nói kêu Trương Long, Triệu Hồ lại mà nạt rằng : « Ta khiến bây đi bắt cho đừng Lạc mạo phong, sao bây lại bắt Quách hân Thọ về đây mà làm chi ? Thiệt là bây dè người ta lắm. » Nói rồi bèn khiến quân sĩ đem hai người ấy ra mà đánh. Hai người ấy thưa rằng : « Chúng tôi bắt nó cũng có cớ. » Bao Công nói : « Cớ chi bây hãy nói đi. » Hai người ấy thưa rằng : « Khi chúng tôi lãnh trát của lão gia mà tìm kiếm Lạc mạo phong, khi ra đến Trần kiều xây gặp một trận cuồng phong hốt cái trát ấy bay lên trên không, chúng tôi thất kinh lật đật chạy theo chụp lại. Theo đến chợ Thái bình thì thấy cái trát ấy rơi xuống tại gánh rau của người này, cho nên chúng tôi phải bắt mà nộp cho lão gia. » Bao Công nạt rằng : « Nói bậy, ta viết trát cho bây là khiến bắt Lạc mạo phong mà thôi, sao chúng bây dám cãi lệnh bắt bậy dân lành. Như vậy đã đáng tội hay chưa ? » Hai người ấy thưa rằng : « Xin lão gia rộng lượng để cho chúng tôi đi tìm Lạc mạo phong mà bắt cho, nếu lão gia đánh đòn chúng tôi thì chúng tôi đi đâu dặng mà tìm kiếm nó. » Bao Công nói : « Thôi, ta giao cho bây đến giờ Ngọ phải tìm cho dặng, nếu không dặng thì ta phạt nặng chớ không dung dẫu. » Hai người vâng lời lui ra. Triệu Hồ nói với Trương Long rằng : « Trương huynh ôi, chúng ta đã mang khốn rồi ! » Trương Long nói : « Việc này cũng khó lắm, chúng ta biết đâu mà tìm. Thôi, cũng đi bậy ra Trần kiều một hồi rồi trở lại mà lạy dãi lão gia, nếu người không rộng lượng làm cách gì thì cũng phải chịu. Chớ Lạc mạo phong là giống vô hình, biết đâu mà kiếm dặng. » Nói rồi hèn rủ nhau mà đi ra Trần kiều.

Khi Bao Công sai hai người ấy đi rồi thì kêu Quách hải Thọ mà nói rằng : « Ta xét lại mi quả là dân lương thiện, thôi ta cũng tha cho mi về, ấy là quan sĩ nó bắt lầm chứ không phải ta khiến nó. Còn mi là người chí hiếu thì ta thưởng mi năm lượng bạc dâng đem về mà nuôi mẹ, vậy từ này về sau cũng phải ráng mà giữ lòng hiếu kính cho vuôn tròn. » Nói rồi bèn khiến quân lấy năm lượng bạc mà cho Quách hải Thọ. Quách hải Thọ cả mừng lấy tạ lui ra, rồi quảy gánh mà về nhà. Về đến lò gạch chưa vào và kêu : « Bờ mọ ! » Mẹ Quách hải Thọ nghe kêu thì lật đật hỏi rằng : « Bữa nay sao con về sớm lắm vậy, vậy chứ con bán rau đã hết hay chưa ? » Quách hải Thọ mới thuật hết các việc cho mẹ nghe. Mẹ của Quách hải Thọ hỏi rằng : « Ông ấy là quan chi mà thương dân lắm vậy ? » Quách hải Thọ thưa rằng : « Cũng vì tôi nói mẹ bóng quáng cho nên ông mới thương mà cho bạc. Nếu nói mẹ lành mạnh như người khác chắc là ông không cho. Mà khi ra ngoài tôi có hỏi thăm người ta, người thì nói ông quan ấy là Bao thị chế, người lại nói là Bao Chuần, có người lại đổi là Bao Công. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Té ra ông quan ấy là Bao Công sao ? Vậy thì con hãy đến đó mời người lại đây dâng mẹ cáo tổ cùng người một việc rất lớn. » Quách hải Thọ nói : « Nếu mẹ muốn cáo tổ việc chi, thì nói lại với con dâng con đến đó mà cáo thể cho mẹ. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Con ôi, thân mẹ chịu oan khức như vậy, nội cả tráo thần không nên cáo với ai hết ; duy có Bao Công là người thiết diện vô tư, thì mới nên lạy cáo mà thôi. Nếu con đến đó mà cáo thể cho mẹ thì cũng không ích gì, vậy con hãy mời người đến đây dâng cho mẹ nói giấp mặt thì mới dâng cho. » Quách hải Thọ cười rằng : « Mẹ nói như vậy cóặng ở đâu, vả mẹ con ta ở trong lò gạch này tuy là nghèo mặc dầu, song không ai khi dễ hiếp đáp chi hết, nào con có thấy đâu chi oan khức ở đâu, mà mẹ gọi rằng oan. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Con ôi ! việc ấy đã mười tám năm nay mà con biết sao dâng. Vậy con hãy đi mời người lại đây cho mẹ cáo tổ rồi thì con sẽ rõ. » Quách

hải Thọ nói : « Việc đã 18 năm nay thì con không biết thiệt, song e con mời Bao Công không chịu đến, thì làm sao ? »
Mẹ Quách hải Thọ nói : « Con hãy đi đến đó mà thưa với người rằng : Mẹ tôi có một chuyện oan rất lớn, đã 18 năm nay, nên mẹ tôi muốn minh oan cùng lão gia, song mẹ tôi đi không được, xin ngài lấy lòng rộng rãi đến đó cho mẹ tôi cáo. Con nói như vậy thì chắc là Bao Công đến đây chứ chẳng không. » Quách hải Thọ vâng lời ra đi.

Nói về Trương Long và Triệu Hồ ra đến Trần kiều đứng nhăm một hồi, rồi thương nghị với nhau rằng : « Dầu chúng ta có tìm kiếm cho lần đi nữa cũng không ích gì, chỉ bằng trở về chịu tội, cho người làm chi thì làm. » Bèn trở vào quì trước mặt Bao Công mà thưa rằng : « Chúng tôi đã hết sức tìm kiếm Lạc mạo phong, song kiếm cũng không được, xin lão gia mở lượng bao dung cho chúng tôi nhờ. » Bao Công nghe thì nghĩ rằng : « Ta tưởng Lạc mạo phong cũng có một việc oan ức chi đây, cho nên mới ép hai đứa nó đi tìm kiếm cho được. Té ra tìm kiếm hết sức mà cũng không trở nổi gì. Còn việc Y thị thì cũng gấp lắm. Thôi, ta hãy bỏ qua đi, đừng có vẽ trào mà tính việc ấy. » Khi Bao Công đương suy nghĩ như vậy xảy có Quách hải Thọ bước vào quì xuống mà thưa rằng : « Mẹ tôi khiến tôi mời lão gia đến được mà cáo lỗi một việc oan khốc. » Quan hầu nạt rằng : « Thăng điện, đi ra cho mau, đừng đến đây mà nói bậy. » Quách hải Thọ nói : « Mẹ tôi có việc oan lớn, mà mẹ tôi dui mù đi không được, cho nên mới sai tôi đến mời lão gia tới nhà cho mẹ tôi minh oan, can cứ chi đến chú mà chú cản trở ? » Bao Công nghe nói thì nghĩ thầm rằng : « Chuyện này cũng lạ, thử may hễ có việc gì phải tìm đến quan mà cáo tố, song còn e vào không tới mặt quan thay. Có đâu đến bà lại dám khiến ta đến nhà được mà minh oan cũng lạ thiệt. Thế khi cũng có cơ chi lớn đây chứ chẳng không. » Nghĩ như vậy bèn hỏi Quách hải Thọ rằng : « Vậy chứ mẹ ngươi ở đâu ? » Quách hải Thọ thưa rằng : « Mẹ tôi ở trong lò gạch hư đương chờ

Mo gia đến. » Bao Công nghe nói liền khiến quân dọn kiệu mà đi với Quách hải Thọ. Đi ngang qua chợ thì người trong chợ chạy ra hỏi Quách hải Thọ rằng : « Vậy chớ mi còn đi đâu nữa vậy ? » Quách hải Thọ nói : « Mẹ tôi sai tôi đi mời Bao lão gia đến dặng mình oan. » mấy người ấy hỏi rằng : « Vậy chớ mi mời người, người chịu đi hay không ? » Quách hải Thọ nói : « Người còn đi sau. » mấy người ấy nghe nói ngó lại, quã thấy kiệu Bao Công đi đến thì đều cười rằng : « Việc này thiệt là cồ kim hân hữu, ai đời một bà già đui, lại mời một vị đại thần đến nhà dặng mà mình oan ! Nào, oan gì ở đâu ? Bả nói điên như vậy mà ông Bao Công cũng nghe thiệt là lạ lắm ! Thử Bao Công cũng điên như bà già ấy chớ không ? » Lúc ấy ai ai đều dị nghị mà ché cười Bao Công.

Khi Quách hải Thọ về đến nơi, thì đứng lại mà thưa với Bao Công rằng : « Xin lão gia dừng lại, chỗ này là chỗ mẹ tôi ở đây. » Nói rồi bèn chun vào lò gạch mà thưa với mẹ rằng : « Bao lão gia đã đến đây. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Vậy thì con hãy nhắc ghế cho mẹ ngồi giữa đây, rồi sẽ mời người vào. » Quách hải Thọ vâng lời nhắc ghế dặt mẹ lại ngồi giữa, rồi bước ra mời Bao Công vào. Bao Công ngồi trên kiệu, để cho Trương Long, Triệu Hồ vào mà nói rằng : « Người đàn bà nào nói có việc chi oan ức thì ra đây mà cáo. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Người hãy đòi Bao Chuẩn vào đây mà tra mắt ta. » Trương Long, Triệu Hồ đều nạt rằng : « Mụ này thiệt cã gan, dám kêu tên tộc của lão gia, muốn chết hay sao ? » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Như ai mà kêu tên tộc Bao Chuẩn thì có tội, chớ như ta kêu tên tộc nó thì có tội gì ở đàn. Vậy người hãy ra mà khiến nó vào đây cho mau, dặng ta có nói chuyện. » Trương Long, Triệu Hồ thấy nói như vậy thì nổi giận và tức cười mà rằng : « Hôm nay lão gia rui lắm, cho nên mới bị mụ điên này làm nhục như vậy. » Bèn trở ra mà thuật hết các lời ấy cho Bao Công nghe. Bao Công nói : « Tuy vậy ta cũng vào đó nghe thử

việc oan của bà ra thế nào ? » Bèn xuống kiệu đi với Trương Long, Triệu Hồ mà bước đến lò gạch ấy.

Khi Bao Công vào đến nơi thì Trương Long, Triệu Hồ chạy vô trước mà nói với Quách hải Thọ rằng : « Lão gia đã đến đây, vậy mẹ con mi phải quì lạy mà tiếp rước người. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Bao Chuẩn vào đến rồi hay sao ? Khiến nó lại gần đây cho ta nói chuyện. » Trương Long, Triệu Hồ nạt rằng : « Mẹ diên đừng nói bậy, chớ dơ dáy như vậy lại còn khiến lão gia lại gần mà làm chi, đừng có vô lễ lắm vậy. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Cha chă, bực như ta còn phải chịu ở đây đã mười mấy năm trường thay, huống chi nó vào đây giây phút mà lại chịu không đựng sao ? Người hãy bảo nó vào đây rồi người sẽ biết. » Trương Long, Triệu Hồ nghe nói đều lắc đầu le lưỡi mà nghĩ thầm rằng : « Lão gia hôm nay bị quĩ đất đi lạc đường rồi, chắc là về trào đây cũng có đều chi tại biến chứ chẳng khòng. » Bèn bước ra mà thuật hết các lời ấy cho Bao Công nghe. Bao Công nghĩ rằng : « Người đàn bà này nói mấy lời như vậy, thế khi chẳng phải là người hèn. Thôi, ta cũng chịu lòng vào đó mà nghe thử việc oan ra thế nào ? » Nghĩ như vậy bèn bước vào cửa lò gạch ấy, mà vóc vạc cao lớn lắm, cho nên phải cúi đầu khòm lưng vào mớiặng. Vào đến nơi thì thấy người đàn bà ấy ước chừng bốn mươi bảy, bốn mươi tám tuổi, áo quần rách rưới, đầu cõ chơm bóm, mặt mày khô héo, hai con mắt lại mù. Khi Bao Công vào đến nơi thì Quách hải Thọ thưa với mẹ rằng : « Bao lão gia đã vào đến rồi. » Mẹ Quách hải Thọ hỏi : « Ở đâu ? » Bao Công nói : « Tôi ở đây. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Bao Chuẩn, vậy mi đã đến đó sao ? » Bao Công nghe nói nửa giận nửa tức cười, bèn trả lời rằng : « Tôi đã đến đây rồi, có việc chi ước thì cáo đi. » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Mi hãy lại gần đây. » Bao Công cũng chịu lòng mà bước lại gần. Mẹ Quách hải Thọ hai tay quơ bậy quơ bạ không dụng nhằm Bao Công, bèn ngoắt mà kêu rằng : « Mi hãy lại gần đây. » Bao Công cũng chịu lòng mà bước

lại gần. Mẹ Quách hỡi Thọ quờ nhăm ngang lưng Bao Công bèn nạt lớn rằng : « Bao Chuần, cha chã mi thấy ta mà còn không chịu quì sao ? » Bao Công nghe nói nổi giận rồi lại nghĩ thầm rằng : « Cũng lạ thật, con mẹ đàn bà này thật là cã gan lắm, ai đời bực như vậy mà lại khiến ta quì ? » Nghĩ như vậy bèn nói rằng : « Vã ta có trước mạng triều đình không lẽ chịu quì như vậy ? » Mẹ Quách hỡi Thọ nói : « Thì mi hãy quì đi, đừng ta bày việc trước cho mà nghe. » Bao Công thấy nói cực chẳng đã phải chlu lòng quì xuống mà rằng : « Thời ta cũng quì cho. » Lúc ấy Trương Long, Triệu Hổ thấy Bao Công quì xuống thì không dám đứng, cũng phải ép lòng mà quì theo. Quách hỡi Thọ thấy vậy cũng tức cười. Khi Bao Công quì rồi thì mẹ Quách hỡi Thọ rờ từ trước mặt Bao Công mà lần ra tới sau ót. Rờ nhăm cái xương yển nguyệt tam xoa bèn lấy tay mà nhận xuống đôi ba phen, rồi mới nói rằng : « Bây giờ ta mới dám chúc là Bao Công không còn sai lầm chi nữa. » Bao Công nghe nói thì đem lòng nghi ngại không rõ ý gì, bèn lật đặt hỡi rằng : « Đã biết ta là Bao Công rồi, có việc chi oan ức thì cáo đi cho mau, đừng ta rúng sức mà rữa oan cho. » Mẹ Quách hỡi Thọ rơi lụy đầm đề mà nói rằng : « Bao thị chể ỏi ! Tôi có một sự oan khúc rất nặng, đã mười tám năm nay ôm ấp trong lòng mà chịu. Đến ngày hôm qua đây thần nhơn mách bảo rằng : Ngày nay là ngày thần oan. Vậy xin Thị chể lấy lòng rộng rãi rúng sức dõm đương mà làm cho ra lẽ, thì ơn ấy lớn biết là chừng nào. » Bao Công nghe rồi thì trả lời rằng : « Nay tôi có việc cần kíp lắm, muốn về trao cho mau. Vậy có việc chi oan ức thì cáo phức đi, đừng tôi thần oan cho. » Mẹ Quách hỡi Thọ nói : « Vậy Thị chể đừng dậy, rồi tôi nói hết cho Thị chể nghe. » Bao Công bèn đứng dậy đặng có nghe chuyện oan ức thế nào.

Hồi thứ bốn mươi tám

*Tra xét vô tâm đều gọi lạ,
Kêu oan hữu cớ cũng động lòng.*

Lúc ấy mẹ Quách hải Thọ nói với Bao Công rằng : « Bao thị chỗ ôi, ông là người thiết diện vô tư, hay tra xét những điều oan lớn án nặng, tuy vậy mà tôi ở Thị chỗ xét cái oan của tôi đây không nổi chăng ? » Bao Công nói : « Oan ức dồn chỉ hãy nói thiệt đi, chẳng nên dấu giếm ! » Mẹ Quách hải Thọ nói : « Tôi là vợ của Chơn tôn Hoàng đế tên là Lý thần phi đây. Cách mười tám năm nay tôi cũng có chữa một lượt với Lưu hoàng hậu. Đến chừng Chơn tôn ngự giá thân chinh nơi Đàng châu, khi người ra đi thì tôi sanh dựng Hoàng nam, hết thấy cung nga thái giám đều biết. Kế Lưu hoàng hậu cũng báo dối rằng : Sanh dựng Hoàng nam. Vì cớ dối ấy nên tôi phải mang họa mà ra thân thể như vậy. » Bao Công nghe nói ngồi sững sờ một hồi, rồi nghĩ rằng : « Khi Tiên đế ngự giá thân chinh thì ta đã thăng lên Tri giám viện mà dự việc quốc chánh rồi. Nếu vậy hồi đó có khi ta cũng biết chứ chẳng không. » Nghĩ như vậy bèn hỏi rằng : « Bà nói khi ấy bà ở trong cung vì, mà vì cớ gì bà lại mang họa ? » Lý thần Phi nói : « Ấy là vì Lưu hoàng hậu đem lòng ghen ghét mà toan mưu với Thái giám là Quách Hoè bồng Công chúa đến Bích vân cung nói rằng thiếu sữa, cậy tôi cho bú. Rồi đó Lưu hoàng hậu mời tôi đến Chiêu dương cung mà yến ẩm. Khi ấy tôi cũng tình thiết đề cho Quách Hoè bồng Thái tử theo, không dè nó làm mưu độc. Khi ăn uống rồi, tôi muốn đem Thái tử về thì nó nói Quách Hoè đã bồng Thái tử về Bích vân cung rồi. Khi ấy tôi cũng tưởng thiệt nên không đem dạ nghi nan chỉ hết. Đến chừng tôi về đến Bích vân cung hỏi lại cung nga thì chúng nó nói khi Quách Hoè bồng Thái tử về đây thì Thái tử đương ngủ. Tôi nghe nói vậy tưởng là thiệt. Đến tối tôi giờ ra thăm thì thấy có một con mèo chết mà thôi. Chừng

Ấy tôi mới biết Lưu hoàng hậu với Quách Hoè' toàn mưu mà hại con tôi. Khi ấy tôi khóc lóc rầu rĩ, không biết mưu kế chi mà làm ra lữ, vì Thuận tử mắc nợ giá thân chính rồi. Đêm ấy Hoàng hậu lại sai người đến đốt Bích vân cung dựng hại tôi luôn thề, song nhờ có Khấu cung nữ đến thông tin cho tôi hay và cho tôi một cái Kim bài và khiến tôi giả làm Thái giám dặng trốn ra cửa thành mà tị nạn. Khi tôi đi thì muốn qua Nam thanh cung mà nương náu chờ cho Thánh thượng về rồi sẽ lần rõ các việc ấy.» Bao Công nghe đến đó thì lật đật bước ra vài bước quì xuống mà thưa rằng : « Khi bà đi lại Nam thanh cung thì Dịch thái hậu chịu chứa bà hay chăng ? »

(Xem tiếp tập 44)

In và xuất bản tại nhà in :

TÍN - ĐỨC THƯ - XÃ

25 - 27, đường Tạ-thu-Thâu

SAIGON

Điện-thoại : 20.678

VẠN HUÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Lý thần phi than rằng : « Vì phận tôi là đàn bà cứ ở trong cung hoải, không biết đường sá chi hết, cho nên muốn đi đến Nam thanh cung song không biết đường nào mà đi. Phần thì trời tối lắm, đèn đuốc chi không có, đi té lên té xuống, mà lại nghe phía sau có người rượt theo nữa, cho nên tôi sợ run lập cập chạy thẳng ra cửa thành vào nhà dân già mà ký ngụ. Té ra nhà ấy là nhà dân bà góa, chồng là họ Quách mới qua đời, mà người đàn bà ấy lại có thai. Khi tôi vào do đó người đàn bà ấy hỏi hết căn do, mà tôi không dám nói thiệt, nên nói chồng chết, mẹ chồng ép cái giá mà lòng tôi không chịu, phải bỏ nhà mà trốn như vậy ; người đàn bà ấy cũng có lòng trung hậu, cảm tôi ở lại đó cho có bạn. Đến sau người đàn bà ấy sanh dựng một đứa con trai, mới vừa nửa năm thì người đàn bà ấy hồn về chín suối. Vì vậy cho nên tôi ở đó mà bảo dưỡng thằng con của người đàn bà ấy. Cách một năm ông xóm ấy bị hỏa hoạn, thì nhà tôi cũng bị cháy rụi hết. không còn một vật chi, may mà bỗng dưng thằng nhỏ ấy chạy ra khỏi. Từ ấy tôi không có nhà mà ở, cho nên lưu lạc càng ngày càng xa kinh thành. Sau lại tôi nghe Thánh thượng về triều, mà Bắc vương đã ly trần rồi. Chưaặng bao lâu, kể nghe Thánh thượng thăng hà thì tôi hết trông cậy về cung dặng nữa nên chịu khổ mà ở trong lò gạch này tính ra đã dặng mười tám năm rồi. » Bao Công thưa rằng : « Vậy chớ từ bấy lâu nay Linh bà lấy chi mà nuôi miệng ? » Lý thần Phi nói : « Nói ra thì thâm thiết biết là chừng nào, bấy lâu ở trong lò gạch này thì

từ cổ vô thâu, không có ai tư trợ hết ; từng phải đi xin mà độ nhật, và nuôi thẳng nhỏ cho đến lớn, đặt tên nó là Quách hĩ Thọ. Đến chừng nó 12 tuổi thì nó cũng có lòng hiếu kính. Từ ấy mẹ con nương náu cùng nhau thì tôi cũng nhờ nó siêng năng, lo việc buôn bán rau củ mà độ nhật. Kể lấy gặp mấy năm nay thất mùa gạo lúa như ngọc thì mẹ con phải chịu bữa đói bữa no. Cha chã ! Thân tôi cực khổ biết là chừng nào, lạnh không mền, muối cắn không mún, phần thì mang tật dai mù đã mấy năm nay. Nếu không có Quách hĩ Thọ thì mạng tôi ắt đã không còn. » Nói rồi vụng khóc òa, lẩm lức lẩm lức, nói không ra lời. Quách hĩ Thọ đứng gần nghe rõ sự tích thì sùng sốt, mới hay rằng cha mẹ mình qua đời hết rồi, còn mẹ này không phải là mẹ ruột. Còn Bao Công nghe hết nguồn cơn thì cả kinh mà rằng : « Khi Quách hĩ Thọ lớn khôn rồi sao Linh bà không khiến nó dắt đến Nam thanh cung lại đề cam tâm mà chịu khổ như vậy ? » Lý thần phi nói : « Vả lại lời xưa có câu rằng : Họa hổ họa bì nan họa cốt ; tri nhân tri diện bất tri tâm. Tôi e làm vậy cũng như con ruồi bay vào lưới nhện, thì không ra dạng. Vì vậy cho nên lòng tôi dự dự, dè dè vậy mà chịu đeo thãm nuốt sầu. Qua đến đêm hôm qua đây, tôi nằm chiêm bao, thấy có một vị thành thần xưng mình là Đông nhạc đại đế, đến đây mà mách bảo với tôi rằng : « Ngày nay là ngày tai nạn của bà đã mãn, có một vị thanh quan đến đây, dạng cho bà kêu oan. Khi ấy trong vĩa tôi hỏi thanh quan là ai ở đâu. Thì Đông nhạc đại đế nói : thanh quan là Bao Công đương làm chức Thị chử thiết là người trung trực vô tư. Vậy đến khi người tới đây thì bà hãy cáo rõ hết sự tích, ắt là người tra xét lại dạng. Khi ấy vĩa tôi có hỏi rằng : Quan viên cũng nhiều người, biết ai là Bao Công ? » Đại đế lại nói rằng : Nếu Linh bà muốn biết ai là Bao Công thì phải coi phía sau ót người có một cái xương Yển nguyệt tam xoa ấy là Bao Công đó. Nếu có Bao Công tra xét thì an này mới mình dạng. » Nói rồi thì rơi lụy đầm đìa. Bao

Công lại hỏi rằng : « Vậy chứ khi nương nương sanh Thái tử thì nương nương có thấy dấu tích gì chăng ? » Lý thần phi nói : « Sao lại không có, Thái tử tay có chữ sơn hà chơn có chữ *xã tắc* thì thiệt là con ta đó. » Bao Công nghe nói liền quì xuống mà tâu rằng : « Tội nghiệp cho nương nương chịu khổ hơu 18 năm nay, mà không ai biết dạng ấy cũng là tội của tôi đó. » Lý thần phi nói : « Không phải đâu, ấy là tai họa của tôi chứ, nếu ngày nay Bao thị chế tra xét ra lẽ mà làm tội Quách Hoạch, dạng biện bạch sự oan này thì dầu tôi có thác nơi chốn này đi nữa thì cũng đánh nhắm mắt. » Bao Công thưa rằng : « Xin nương nương an lòng, hễ tôi về triều thì hết lòng hết sức tra xét sự oan này cho nương nương. » Lý thần phi nói : « Nếu Thị chế có lòng như vậy thì oan này ắt là ra lẽ dạng. » Bao Công thưa rằng : « Xin nương nương ở nán lại đây ít ngày, đợi tôi về triều tâu cùng Thánh thượng, mà xin người đem xe giá đến rước nương nương về. » Nói rồi thì sai Trương Long, Triệu Hồ đi dò các quan địa phương đến mà khiến lập một cái cung viện tạm dựng cho Lý nương nương ở, và mua ít con A hườn dâng mà hầu hạ người. Lý thần phi nói : « Thị chế chớ làm như vậy, vả tôi ở đây bấy lâu thì cũng có Quách hải Thọ nuôi dưỡng, việc ấy đã an rồi. Vậy Thị chế chớ làm như vậy mà khó nhọc cho quan quyền và lễ thứ. » Bao Công lúc ấy miệng tuy vàng lời, song cũng sắp đặt cho an bài rồi mới bằng lòng dạng. Khi ấy Lý thần phi kêu Quách hải Thọ mà nói rằng : « Con hãy thay mặt cho mẹ mà lạy tạ Bao Công mà thưa rằng : « Nay mẹ tôi phú thác việc ấy cho lão gia, xin lão gia hết lòng tra xét cho minh bạch. » Bao Công xem tướng mạo của Quách hải Thọ thì nghĩ thầm rằng : « Người này tuy bây giờ là hầu cận song có tình mẹ con với Lý thái hậu, nếu Thánh thượng nhìn Lý thái hậu là mẹ, thì Quách hải Thọ đây cũng là anh em với Thánh thượng. » Nghĩ như vậy bèn đỡ Quách hải Thọ dậy mà rằng : « Ấy là đạo làm tôi thì phải làm như

về đến Khai phong phủ thì trời đã tối rồi, bèn vào nhà mà nghỉ. Các nha lại lật đặt tiếp rượu Bao Công vào nội đường. Phu nhơn cũng mừng rỡ mà hỏi rằng : « Tướng công vắng chỉ chần bần, nay việc đã xong chưa mà về mau lắm vậy ? » Bao Công nói : « Việc chần bần chưa xong, song có việc lớn, nên ta phải về. » Phu nhơn hỏi : « Vậy chứ việc chi mà Tướng công gọi rằng việc lớn. » Bao Công nói : « Ấy là quốc gia đại sự mà phu nhơn là hồn phách dân bà, chẳng nên hỏi đến làm chi. » Phu nhơn nghe nói không dám hỏi nữa, nên hối dọn tiệc cho Bao Công ăn uống.

Hồi thứ bốn mươi chín

*Bao thị-chế tra minh trước kim điện,
Trầm ngư-sử bị án giữa triều-đình.*

Ngày thứ Bao Công đi châu mà Thiên tử chưa làm trào các quan tể trụ nơi Triều phòng, thì mấy vị trung thần đều mừng rỡ mà hỏi Bao Công rằng : « Bao đại nhơn lo xong việc chần bần hay sao, mà về đây ? » Bao Công nói : « Chưa xong. » Bọn nịnh thần đồng hỏi rằng : « Việc chần bần chưa xong, sao đại nhơn lại dám bỏ mà về trào ? » Bao Công nói : « Vì có việc cần cấp, cho nên tôi phải hỏa tốc mà về đây, chút nữa đây thì các ông sẽ biết. » Bọn nịnh thần nghe Bao Công nói như vậy, thì đều nghĩ thầm rằng : « Lão Bao Công có tánh quí quyết, nay đặt chuyện này, mai bày chuyện kia, không biết đầu mà tin dưng. » Còn Bàng Hống thì lo sợ pháp phòng mà nghĩ rằng : « Bao hắc tử về trào đây không biết có cơ chi chẳng ; làm cho lòng ta nghi sợ lắm. Ta cầu cho Thánh thượng sai nó đi năm kia tháng nọ, đừng về trào dưng, thì ta mới ngồi an cho. Nếu nó đi châu, thì lòng ta nghi ngại hoài. Vì không biết nó có kiếm đều bơi móc mà làm hại cho ta chẳng. » Nghĩ vừa rồi, kể thấy Thiên tử làm trào, bá quan

triều bái tung hô rồi, thì Huỳnh môn quan tâu rằng : « Nay có Bao thị chế hời trào còn ở nơi ngo môn mà đợi chờ. » Thiên tử nghe tâu, liền truyền chỉ mà tuyên triệu Bao Công vào. Bao Công vâng chỉ bước vào Kim giai, triều bái tung hô rồi, thì Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chờ việc chẵn bản đã xong rồi hay sao mà Bao khanh về đây ? » Bao Công tâu rằng : « Việc chẵn bản thì chưa xong, song tôi muốn về trào mà ra mắt Bộ hạ. » Thiên tử hỏi rằng : « Công vụ chưa xong, cớ sao lại về làm chi vậy ? » Bao Công tâu rằng : « Vì có việc cần kíp cho nên tôi mới về đây. » Thiên tử hỏi : « Việc chi mà Bao khanh gọi rằng là việc cần kíp ? » Bao Công tâu rằng : « Vả phép nước là đều rất trọng, nay gian thần kết phe đảng với nhau mà khi quân ngộ quốc, chẳng kiên luật phép triều đình. Tuy Bộ hạ ở trào mà chưa hiểu đảng, còn tôi thì đi chẵn bản nơi Trần châu mà việc khi mạng của chúng nó tôi đều rõ thấu, cho nên hỏa tốc hời trào đảng có tâu lại cùng Bộ hạ mà xin trừ đảng gian thần thì mới bình an xã tắc được. » Thiên tử hỏi : « Khanh nói gian thần nào ở đâu mà khi quân ngộ quốc như vậy ? » Bao Công tâu rằng : « Trầm quốc Thanh đây thiết là gian thần, không kiên phép nước. » Trầm quốc Thanh nghe Bao Công tâu như vậy thì kinh hãi mà nghĩ thầm rằng : « Không biết lão này gọi mình là gian thần về việc chi đó. Vì mình cũng có tích, mà lẽ nào lão ở xa lại rõ đảng chuyện ấy ? » Còn Thiên tử nghe Bao Công tâu như vậy thì hỏi rằng : « Vì cớ gì mà Bao khanh lại biết Trầm quốc Thanh là gian thần ? » Bao Công tâu rằng : « Trầm quốc Thanh thiết là đứa đại gian, đại ác, chẳng kể luật phép triều đình. » Bao Công mới tâu bấy nhiêu lời thì Bàng Hồng tiếp lời mà nói rằng : « Vả Bao Chuẩn đi chẵn bản nơi Trần châu, vụ ấy còn chưa xong, Bộ hạ chưa từng tuyên triệu lại dám bỏ mà về ngang, ấy là Bao Chuẩn miệt thị quốc pháp lắm, muốn đi thì đi, muốn về thì về, rồi lại còn khuua mọi danh lữ, kiếm đều mà dọa hăm trào thần. Xin bộ hạ chờ nên tin và, khiến và trở lại Trần châu mà lo việc chẵn bản cho xong đã rồi sẽ trở về trào phục chỉ. » Bao Công

nói : « Việc này tôi không nói đến Quốc trưởng, sao Quốc trưởng lại đi ra mà gánh vác làm chi ? » Thiên tử nói : « Khanh là người vô can, chớ nói nhiều lời như vậy. » Bàng Hồng nghe Thiên tử quở thì mặt có sắc thẹn, không dám nói chi hết. Thiên tử nghĩ rằng : « Vả Bao Chuẩn là người chính trực vô tư, nay không có chỉ triệu mà trở về đây, chắc là có việc chi lớn lắm chứ chẳng không ? » Nghĩ như vậy bèn phán rằng : « Có việc chi thì Bao Khanh hãy lâu cho trẫm nghe. » Bao Công tâu rằng : « Vả Dương tôn Bảo là người trấn thủ biên cương, chống ngăn di địch đã gần ba chục năm nay, công lao rất lớn, tưởng khi bệ hạ cũng biết lắm. Còn Dịch Thanh làm mất chính y mà nội trong mười ngày đã lấy lại rồi, lại có lập nên công lớn nữa, công ấy, tội ấy đều Bệ hạ chiếu theo luật nước đi nữa, thì cũng tương công chiếu tội đáng. Còn cha con Lý Thành ám hại Tiêu đình Quý mà mạo nhận công lao, Dương tôn Bảo chiếu theo quân pháp mà trị tội như vậy thì cũng đúng lắm. Nay vợ Lý Thành là Trầm thị không giữ bổn phận đờn bà, dám cả gan đến giữa triều mà mạo tâu cùng bệ hạ như vậy, ấy cũng bởi có người chủ sự cho nên Trầm thị mới dám làm đến ấy. Còn Tôn Võ ra đến Tam quan thì không tra xét công khổ, cứ đòi của hối lộ cho nhiều. Ấy là bọn nịnh thần, khi quân ngộ quốc đó. Vì vậy cho nên mãng phu là Tiêu đình Quý không thông quốc pháp, chẳng hiểu luật hình, nên giậu đánh Tôn Võ như thế, thì cũng không lấy chi làm trọng tội cho lắm. » Bao Công mới tâu đến đó thì Bàng Hồng đã có lòng kinh hãi, bèn lật đật tâu rằng : « Mấy lời Bao Chuẩn tâu đó đều là vô bằng cứ, xin Bệ hạ xét lại. Nguyên Bao Công ở ngoài Trần châu thì xa cách Biện quan hơn hai ngàn dặm, có đâu lại rõ biết những việc ấy đáng mà tâu như vậy. Vả lại Bao Công chân bần chưa xong, mà Bệ hạ cũng không triệu, nay va về ngang như vậy thì dân chúng xứ ấy ắt là bị chết nữa. Xin bệ hạ sai va hỏa tốc trở lại Trần châu mà cứu giúp dân đói. » Bao Công nói : « Nếu trong triều không có việc lớn thì tôi có dám bỏ công vụ mà về ngang như vậy đâu, nay tôi về đây thì cũng là vì

quốc trừ gian, mà cũng không can thiệp chỉ đến Quốc trượng, sao Quốc trượng lại tàu đi tàu đi tàu lại có bấy nhiêu đó hoài.» Thiên tử hỏi rằng : « Bao khanh đương ở Trần châu, sao lại rõ biết công việc ngoài Tam quan đặng ? » Bao Công tàu rằng : « Chẳng những là tôi biết công việc ngoài Tam quan mà thôi, tôi lại biết lũ gian nịnh trong triều làm việc khi quân miệt pháp nữa, để tôi tàu rõ các việc gian thần trong triều, đây cho Bệ hạ nghe. Mối đây chúng nó toa rập cùng nhau, mà mạo lấu với Bệ hạ, Bệ hạ không rõ, lại giao Tiều đình Qui cho Trầm quốc Thanh tra, tề ra chúng nó che lấp việc Tôn Võ đòi của hồi lộ, cứ tra xét việc mải chính y hoài, mà Tiều đình Qui cũng không chịu cung chiếu. Trầm quốc Thanh lại làm một tờ cung chiếu giả mà mạo lấu cùng Bệ hạ. Nếu khi ấy không có Dư thái quân đến giữa triều mà phân biện việc ấy thì Tiều đình Qui đã làm quĩ không lâu, và Dương tôn Bão cũng phải thác oan về việc ấy nữa, có phải là lũ gian nịnh ấy toa rập cùng nhau mà khi quân vọng thượng chăng. Vì vậy cho nên tôi phải vội vã về triều đặng xin Bệ hạ cho tôi tra xét việc ấy mà làm cho ra lẽ gian ngay. » Khi Bao Công tàu mấy lời, thì Trầm quốc Thanh và Tôn Võ đều có lòng lo sợ lắm. Thiên tử phán rằng : « Bao Khanh gọi rằng rõ biết những việc gian ấy, thì tàu hết đầu đuôi cho Trầm nghe. » Bao Công mới thuật hết các lời Y thị đã cáo tại Trần châu cho Thiên tử nghe. Thiên tử nghe rồi, thì hỏi Trầm quốc Thanh rằng : « Vậy chứ người ấy có phải là vợ của khanh chăng ? » Trầm quốc Thanh chưa kịp tàu. Văn ngọc Bắc tiếp lấy mà tàu rằng : « Nàng Y thị vẫn là người bà con cô cậu với tôi, quả là vợ kết phát của Trầm ngự sử đó. » Thiên tử nghe tàu thì gật đầu và hỏi lại Trầm quốc Thanh. Lúc ấy Trầm quốc Thanh nghe Bao Công tàu hết sự tích của vợ mình, thì đã tâm kinh dớn chiến, hạp xuất triêm thân, bèn gục đầu xuống không dám ngó lên và không dám trả lời liếng chi hết. Thiên tử thấy vậy thì troag lòng thêm nghi. Bàng Hồng cũng lo sợ lắm mà nghĩ rằng : « Nếu vậy cơ quan đã bại lộ rồi còn gì đâu ! » Thiên tử lại hỏi Bao Công

rằng : « Khi Y thị cáo tố, thì có nói đến chỉ nữa chăng ? » Bao Công tâu rằng : « Nàng Y thị nói Trầm quốc Thanh đã ăn lộc vua mà không vâng việc nước và nàng có nói vợ của Lý Thành đó là em ruột Trầm quốc Thanh, cho nên Trầm quốc Thanh mới oán Dương tôn Bảo và Dịch Thanh mà mạo tửu như vậy. Khi ấy nàng thấy chồng mình đem dạ gian tà thế ấy, thì nàng can gián hết lời mà Trầm quốc Thanh cũng không nghe, bèn giết nàng như vậy. » Thiên tử nghe rồi thì phán rằng : « Có lời khanh nói, trẫm mới biết ngày trước trẫm lầm. » Lúc ấy ba người gian thần nghe Bao Công tâu mấy lời ấy, thì có lòng lo sợ lắm, song đứng trơ trơ không dám nói chi hết. Thiên tử lại phán rằng : « Lời Bao khanh tâu đó cũng không lấy chi mà làm chắc. Vì lời ấy là lời quĩ mị, thì cũng không biết đâu mà tin. Vả lại ngày trước trẫm đã có sai người ra Tam quan mà triệu Dương tôn Bảo và Dịch Thanh về; vậy thì để hai người ấy về đây, dựng trâm tra hỏi cho minh bạch đã, rồi sẽ hay. Bao khanh không cần gì phải lo việc ấy. Thôi hãy trở lại Trần châu mà lo việc chắn bầu cho xong đã. » Bao Công tâu rằng : « Vả Dương tôn Bảo trấn thủ Tam quan là chỗ trọng địa ; trong lúc bình yên vô sự hãy còn không dám bỏ một ngày thay, huống chi lúc này là lúc giặc giã, nếu triệu Dương tôn Bảo về kinh, thì chắc là Tam quan phải mất, hễ Tam quan mất đi giang san xã tắc cũng không còn. Vì vậy tôi chắc là không nên triệu hai người ấy về, cho nên tôi đã lấy cái long bài của Bộ hạ cho tôi đó, mà ngăn trở Khâm sai lại, dựng tôi về đây mà tâu cùng Bộ hạ cho rõ việc ngay gian ấy, xin Bộ hạ chớ gọi chuyện ấy là quĩ mị. Vì bấy lâu tôi đã thường xử nhiều án như vậy, xin Bộ hạ giao cho tôi tra xét. » Thiên tử nghe tâu chưa kịp phán, thì Trầm quốc Thanh lật đật quì xuống mà tâu rằng : « Vợ tôi là Y thị vì đầu mà thác, chẳng phải giận hờn chỉ tôi mà tự vạ, lẽ đâu lại có chuyện ấy ? Tôi chắc là Bao Chuẩn ghét tôi, nên kiếm điều huyễn hoặc mà hại tôi đó. Xin Bộ hạ chớ tin lời ấy. » Bao Công tâu rằng : « Xin Bộ hạ cho tôi mượn ba món : huột mạng bữu bối, dựng tôi cứu Y thị sống lại, mà tra hỏi

cho mình bạch rồi sẽ biết ai ngay ai gian. » Trầm quốc Thanh nói : « Vợ tôi thác đã lâu, tôi đã chôn cất xong rồi, tưởng khi da thịt đều rã hết, lẽ nào còn cứu lại được. Bao Công nói lời ấy thiệt là có dạ khi quân, xin Bệ hạ chớ nghe. » Bao Công nghe nói thì nổi giận mà rằng : « Trầm quốc Thanh, đừng có nói nhiều lời. Vả vợ người cũng là cáo mạng phu nhưn sao người không sớm quan quách mà tẩn liệm, lại đem thầy ấy mà vui xuống bùn, người thiệt là bọn bất nhưn, không kể đến niềm vợ nghĩa chồng chi cả, nay người còn dám đến giữa Triều đình mà tâu gian như vậy sao ? » Trầm quốc Thanh thấy Bao Công nói trúng tâm sự của mình thì trong lòng kinh hãi, không dám cãi lầy chi hết. Còn Bàng Hồng nghe Bao Công nói mấy lời ấy thì sùng sột mà nghĩ rằng : « Nếu vậy thì vợ Trầm quốc Thanh đã thác rồi, sao mà va không chịu nói cho ta hay, lại làm đều tình tộ như vậy chắc là không khỏi bị tội rồi. Nếu Bao Công cứu được Y thị sống lại mà tỏ các việc ấy ra, e khi liền lụy đến ta nữa chớ chẳng không. » Lúc ấy Thiên tử y theo lời tâu của Bao Công, liền truyền chỉ cho Bao Công liệu tính việc ấy dặng mà tra xét cho mình bạch, lại khiến nội thị lấy ba món « huột mạng bửu bối » mà giao cho Bao Công, Bao Công lãnh chỉ và ba vật ấy vừa rồi thì Tôn Tú qui xuống mà tâu rằng : « Cớ theo lời Bao Công nói thì hài của Y thị chôn vui xuống bùn thì không đủ tin dặng, xin Bệ hạ hỏi Bao Công lại, coi thử có biết thầy ấy chôn tại chỗ nào chẳng. Như Bao Công không biết thì ắt là có dạ khi quân. » Bao Công tâu rằng : « Khi ấy Y thị đã cáo tố với tôi mình bạch lắm, thầy ấy chôn tại dưới cây quế, xin Bệ hạ tra hỏi Trầm quốc Thanh lại thì sẽ rõ việc ấy dặng. » Thiên tử nói : « Lời ấy rất phải. » Bên nội Trầm quốc Thanh rằng : « Trầm khanh, vậy có y như lời Bao khanh đã tâu đó chẳng ? » Quốc Thanh nghe hỏi thì trong lòng sợ lắm, liệu bề dẫu không nói, bên qui xuống mà tâu rằng : « Việc ấy quả có y như vậy. » Thiên tử nghe tâu thì nổi giận mà nổi lớn rằng : « Nếu vậy nhà người thiệt là không kiên phép nước, chẳng kể luật vua, tội đã

đáng lấm, vả vợ nhà người cũng là cáo mạt phu nhưn, sao nhà người không sắm quan quách mà lần liếm lại để cho bọc lộ thì hải như vậy, thiệt người là vô tình vô nghĩa, chẳng kể đến luân lý cang thường, tội ấy thật đáng muôn thác. » Nói rồi khiến Trĩ điện tướng quân bắt trời Trầm quốc Thanh mà lột hết áo mũ. Bàng Hồng thấy Trầm quốc Thanh làm việc trái phép như vậy, thì cũng không dám mở miệng mà kêu nài liếng chi. Thiên tử phán rằng : « Nay trẫm giao Trầm quốc Thanh cho Bao khanh tra xét minh bạch, rồi sẽ phục chi. » Phán rồi liền truyền bãi chầu, các quan ai về dinh nấy.

Hồi thứ năm mươi

Y-thị nhờ ơn dặng sống.

Bao-Công tra xét gian ngay.

Khi Bao Công lãnh chỉ về dinh, thì nghĩ thầm rằng : « Nếu ta để Tôn Vũ về dinh, thì lại e khi gian thần bàn luận cùng nhau mà sanh việc khác chăng ? » Bèn sai Trương Long, Triệu Hồ chạy theo kêu Tôn Vũ và Tôn Tú trở lại, dặng đi với mình thẳng đến dinh Trầm quốc Thanh luôn thề.

Khi Bao Công đi đến dinh Trầm quốc Thanh rồi thì đi thẳng ra sau vườn, quí thấy có một cây quế mới trồng. Bao Công mới khiến quân đào chỗ ấy lên thì thấy thầy Y thị chưa rã. Bao Công than rằng : « Thăm thay cho một vị phu nhưn hiền đức thề ấy, mà bị chết một cách thảm thiết như vậy. » Than rồi hỏi Trầm quốc Thanh rằng : « Vậy chờ người đòn bà này có phải vợ nhà người chăng ? » Trầm quốc Thanh thưa rằng : « Phải. » Bao Công khiến quân khiến thầy Y thị mà đem vào một chỗ cho thanh vắng, rồi khiến lấy tất đem nước ấm mà tắm cho sạch sẽ, rồi khiến quân đem « Ôn lương mạo » mà đợi cho Y thị, « Hườn hồn

chăm » mà gởi cho Y thị và « Phấn hờn hương » mà xỏng cho Y thị, rồi để nằm đó mà chờ hờn hờn. Lúc ấy Tôn Võ và Tôn Tú xem rồi thì từ giả Bao Công mà trở về. Bao Công cười rằng : « Quan sĩ ở đầu, bắt Tôn Võ mà trói lại. » Quan sĩ vàng lườm áp lại thộp ngực Tôn Võ mà trói liền. Tôn Tú thấy vậy nổi giận mà nói lớn rằng : « Bao Chuẩn, người chưa có phụng chỉ bắt Tôn thị lang, sao người dám làm ngang như vậy. Người phải thả em ta ra, nếu không thì người với ta phải vào chầu mà tâu cùng thiên tử. » Bao Công cười rằng : « Khi này tôi phục chỉ tra xét nội vụ này, nay Tôn Võ cũng có chen vào đám ấy, ấy là người trọng phạm của Triều đình rồi, hề người trọng phạm thì tôi dựng phép bắt hết. Dù Y thị sống lại đây, nếu khai ra mà có Bàng Hồng hay là Tôn Tú chi nữa, thì tôi cũng bắt mà tra khảo luôn. Vậy chớ thuở nay người không biết danh Bao Chuẩn là thiết diện vô tư sao ? Chứng nào tôi làm quấy người vô tội thì tội ấy về tôi, còn phạm người là người vô can, xin hãy về dinh mà an nghĩ, đừng có ở đây mà ăn nói nhiều lời như vậy không đúng đâu. » Tôn Tú thấy Bao Công nói như vậy, liệu bề cãi lầy không nổi, bèn quày quải mà trở về dinh.

Khi ấy Bao Công khiến đem Tôn Võ và Trầm quốc Thanh mà giam tại thiên lao. Còn Bao Công thì trở lại dinh Trầm quốc Thanh mà chờ cho Y thị sống lại, rồi sẽ trở về dinh mình.

Còn Tôn Tú đi thẳng đến dinh Bàng Hồng mà thuật hết các việc cãi lầy với Bao Công cho Bàng Hồng nghe. Bàng Hồng nghe nói thì mặt buồn dầu dầu mà than rằng : « Không biết ý gì mà Bao Chuẩn hay gánh vác những chuyện vô can, bươi móc những điều tâm sự của ta ra như vậy, nếu nó làm thẳng ra, thì ắt ta đây cũng không khỏi tội liên can. Việc này cũng tại Trầm quốc Thanh ngu ngốc lắm. Ai đời vợ chết lại không sắm quan quách mà lần liệm, cho nên mới ra đến nỗi này. Nếu Y thị hờn hờn lại đặng, thì ắt là hai người ấy phải làm quỷ không đầu. Chẳng những là hai người

bị tội mà thôi, ta e động lay ra đây, thì ta cũng khó ngồi yên cho được. » Tôn Tú nghe nói thì than rằng : « Nếu vậy thì em tội không khỏi tay Bao hắc tử rồi còn gì đâu. » Từ ấy Bàng Hồng và Tôn Tú lo mưu lập kế hoai cũng không ra kế chi hết.

Nói về Bao Công khiến tỳ tất đem lửa mà đốt bốn phía giường nơi chỗ Y thị nằm cho ấm thay Y thị. Qua đến canh hai Y thị sống lại. Bao Công lật đật khiến tỳ tất lấy nước gừng mà đồ cho Y thị. Giây lâu thấy Y thị mở mắt ra, rồi cũng rơi lụy dầm dề. Bao Công mới khiến người đỡ dậy, Y thị ngồi dậy rồi than rằng : « Khổ dữ a. » Than rồi cũng khóc hoai, không nói chi hết. Bao Công khiến tỳ tất đỡ Y thị vào phòng, rồi lấy ba món bữa bổi ấy mà nấu cho Thiên tử hay.

Lúc ấy Thiên tử làm triều, các quan triều bái tung hô rồi, Bao Công quì xuống tâu hết các việc Y thị sống lại cho Thiên tử nghe. Thiên tử cả mừng mà rằng : « Khanh thiệt là công đức rất lớn, ít ai bì kịp. Thôi, trăm cho luôn khanh ba vật ấy,ặng để dành ngày sau mà giải cứu những người thác oan. » Bao Công tạ ơn mà tâu rằng : « Hôm trước Bệ hạ dạy tôi tra xét về việc Trâm thị, nay tôi xin Bệ hạ giao tờ biên chương ngoài Tam quan và ngự trạng của Trâm thịặng tôi tra hạch cho minh bạch, và giao Tiêu đình Quý cho tôi, thì mới đổi chứng rõ ràng đặng. » Thiên tử nói : « Ý theo lời tâu của khanh. » Bèn khiến nội thị lấy tờ biên chương và tờ ngự trạng ấy mà trao cho Bao Công. Rồi lại hạ chỉ sai người đến Thiên ba phủ mà dẫn Tiêu đình Quý về đặng có giao cho Bao Công tra xét. Bao Công tiếp lấy tờ biên chương và tờ ngự trạng ấy, thì Bàng Hồng thất kinh, tay chơn bủn rủn, mồ hôi ra như tắm, mà nghĩ thầm rằng : « Flòn quân này thiệt bất nhơn lắm, giao tờ biên chương của Dương tôn Bão không nói làm chi, ai đợi giao luôn tờ ngự trạng của Trâm thị nữa, thì ắt là Bao hắc tử làm hại cho ta chớ chẳng không. Bởi vì Bao hắc tử nó là thẳng mặt sắt, hề gặp việc thì làm,

không biết vị tình vị nghĩa ai hết, mà lại Trầm thị là phận đàn bà chắc là non gan lắm. Nếu lão tra khảo nó, thì ắt là nó khai tờ ngự trạng ấy của ta làm chớ chẳng không. Như nó khai thiệt ra, thì ta bị tội rất nặng. » Nghĩ đến điều ấy thì dạ rồi dường to, song không nói chi đặng.

Khi Bao Công lãnh tờ biểu chương và tờ ngự trạng mà xem rồi quí xuống mà lâu rằng : « Trong tờ biểu chương của Dương tôn Bảo đây nói Dịch Thanh dẹp giặc lập công, và Tôn Vô đến Tam quan không xét thương khổ, cứ đòi của hối lộ mà thôi, chớ không nói đến việc mất chính y. Nếu so sánh với tờ ngự trạng của Trầm thị đây, thì không hiệp nhau chút nào, tôi chắc là tờ ngự trạng này có ai chủ mưu cho Trầm thị đây chớ chẳng không. Dương tôn Bảo trấn thủ Biên cương, chấp chương bình quyền đã hơn hai chục năm nay, có lòng trung quân ái quốc, đáng mặt lương đồng chí thần, tưởng khi Bộ hạ cũng biết lắm chớ chẳng không, lẽ nào lại tư vị Dịch Thanh mà hại cha con Lý Thành là người có công lớn như vậy. Việc này đây tôi dám chắc Dương tôn Bảo không có lòng ấy. Thuở nay hễ đàn bà mà đi kiện cáo, thì thường khi phải có người chủ sớ, điều ấy tôi thấy đã nhiều khi lắm. Vì tôi xử kiện lâu năm, thường thấy mười phần đã hết chín rồi. Nay tôi xét lại Trầm thị là phận đàn bà, lẽ nào lại dám cả gan đến giữa trao đình mà dâng cáo trạng, cho nên tôi mới dám đoán chắc có người chủ sớ cho nó, chớ chỉ khi ấy Bộ hạ tra xét cho ra người chủ sớ thì đã rõ việc này có gian thần loan mưu mà hãm hại trung lương rồi. » Thiên tử nghe lâu thì nói rằng : « Khi ấy trẫm cũng quên phứt điều ấy. Vậy chớ bây giờ khanh biết người nào chủ sớ cho Trầm thị chăng ? » Bao Công lâu rằng : « Tôi xem ý tứ đặt đề trong tờ ngự trạng này, thì biết người ấy không phải là người tầm thường, chắc là của một vị Đại thần trong triều đây mới làm nổi tờ ấy ; đồ tôi tra xét cho ra người ấy, xin Bộ hạ nhậm lời tôi, cứ theo luật nước mà làm ngay, đừng có vị tình vị nghĩa chi hết. » Bàng Hồng nghe Bao Công

nói mấy lời ấy thì mặt mày tái xanh, không dám nói chi hết. Thiên tử phán rằng : « Trẫm tưởng Đại thần trong triều đây, thì cũng có người ngay kẻ vậy, song nghĩ vì Trẫm thì là vợ của một người võ chức rất nhỏ mà lại từ Tam quan đến đây xa xuôi lắm, lẽ nào Trẫm thì lại làm quen với Đại thần đứng phòng cây làm từ ấy, vì vậy cho nên trẫm tưởng chắc là người chủ sử đây ở ngoài Tam quan, song chưa biết là ai đó. Thôi, trẫm nói với Bao Khanh như vậy : Bây giờ chẳng nên tra xét người chủ sử làm chi cho dòng dài, việc đây thì tra đây mà thôi. » Bao Công tâu rằng : « Chẳng phải tôi muốn tra xét chủ sử làm chi, song tôi giận người ấy là Đại thần trong triều, hiền thông pháp luật lắm, đã biết phép mà còn làm phạm phép, ấy thiệt là có dạ khi quân và có lòng làm hại trung lương. Theo ý tôi tưởng thì chắc là loài gian tặc ở trong triều đây ham của hối lộ mà không kể danh xấu lưu truyền. Tuy Trẫm thì không quen biết chi với thẳng nịnh thần ấy mặc dầu, song nó vãi vàng bạc ra cho nhiều, thì nó cũng hóa ra người quen biết. » Bàng Hồng nghe Bao Công tâu mấy lời ấy thì giận lắm, và nghĩ thầm rằng : « Bao hắc tử thiệt là chẳng kể đến ai hết, dám lời giữa triều đình bươi móc mấy điều tâm bệnh của ta mà mắng nhiếc ta như vậy. Chớ chi ta có quyền phép mà chêm phứt nó giữa triều đây thì mới lui gan ta cho. » Bao Công lại tâu rằng : « Xin bệ hạ xét lại mà phán đoán cho minh bạch, đừng có trừ bọn nịnh thần trong triều. Nay tôi dám chắc người làm từ ngự trạng này là người bệ hạ hay tin cậy và thương yêu đó. » Bàng Hồng nghe Bao Công tâu như vậy thì nói thầm rằng : « Bây giờ lão đã định quyết cho ta rồi còn gì đâu ! » Thiên tử nghe Bao Công định quyết cho Bàng Hồng rồi thì kêu Bao Công mà nói rằng : « Bao Khanh ôi ! Trẫm đã nói với Khanh cạn lời, sao Bao Khanh còn nại tra người chủ sử hoài đi vậy ? Và người chủ sử không phải là chánh án, dầu có tra ra đi nữa cũng không làm tội gì nặng. Thôi, Bao Khanh đừng tra đến chủ sử làm chi. » Bao Công thấy Thiên tử nói như vậy thì biết ý Thiên tử vị linh Bàng Hồng lắm, dầu có tra ra cũng không ích gì, bèn

tâu rằng : « Bộ hạ dạy như vậy thì tôi phải vâng lời. » Thiệu tử cả mừng, liền dạy bãi chầu, các quan ai về dinh nấy.

Khi Bao Công về đến dinh rồi, thì sai Trương Long đến Thiên hạ phủ mà đòi Tiều đình Quý, Triệu Hổ đến dinh Trầm quốc Thanh đòi Y thị, Đông Siêu thì đi bắt Trầm thị, còn Tiết Bá thì vào Thiên lao mà dẫn Trầm quốc Thanh và Tôn Võ ra dựng có tra xét việc ấy. Mấy người ấy vâng lệnh ra đi. Giày lâu dần Tiều đình Quý, Y thị, Trầm quốc Thanh và Tôn Võ đến mà không có Trầm thị. Bao Công hỏi rằng : « Sao lại thiếu Trầm thị như vậy ? » Đông Siêu thưa rằng : « Trầm thị trốn đi dấu mất, tôi kiếm không ra. » Bao Công hỏi Trầm quốc Thanh rằng : « Vậy chớ Trầm thị ở đâu, người phải khai thiệt đi, bằng không thì ta chẳng vị tình đâu. » Trầm quốc Thanh nghe Bao Công hỏi như vậy thì nghĩ thầm rằng : « Vả em mình là phận đàn bà, nếu bị Bao hắc tử tra khảo ắt là chịu không nổi mà phải khai ngay, chi bằng ta ráng mà chịu đựng dấu nó cho nhem thì Bàng quốc trượng mới khỏi tội cho. » Nghĩ như vậy bèn trả lời rằng : « Trầm thị không phải là người Biện kinh, khi tôi tra hỏi rồi thì tha nó đi, cho nên bây giờ tôi không biết nó ở đâu mà chỉ. » Bao Công nghe nói thì cười rằng : « Té ra người còn muốn gian dấu mà không chịu khai ngay sao ? » Trầm quốc Thanh nói : « Chẳng phải là gian dấu, song không biết nó ở đâu mà chỉ. » Bao Công nạt rằng : « Trầm thị là em ruột của người sao người lại không biết nó ở đâu, vả lại án này chưa xong, lẽ nào người thả nó về, chắc là người dấu nó chỗ nào đó, mà người không chịu khai ra. Thôi, để ta cứ việc mà làm, coi thử người có gan mà chịu nổi với ta chăng. »

(Xem tiếp tập 15)

In, xuất bản và phát hành tại nhà in

TIN - ĐU'C THU' - XA

25-27-29, đường Tạ - Thu - Thâu — SAIGON — Điện-thoại : 20

VẠN HƯÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Hồi thứ năm mươi mốt

Bao Thự-chế lãnh chỉ tra xét.

Tiêu-dinh-Quy vàng phép cung chiếu.

Nói rồi khiến quân đòi Y thị vào mà hỏi, thì Y thị cứ thiết khai ngay. Bao Công nghe rồi thì khiến đòi Tiêu dinh Quy đến mà hỏi rằng : « Vậy chờ sự tích ngoài Tam quan thế nào, người phải khai ngay đi, nếu có gian dối thì ta không vị tình dạng. » Tiêu dinh Quy nói : « Khi bao đầu tôi vàng lĩnh Nguyên soái tôi mà đi thời theo chính y, tở ra đến nơi thì chính y đã bị cường đạo trên Ma bang sưu lấy hết. » Bao Công nghe Tiêu dinh Quy nói đến đến ấy thì lắc đầu mà nghĩ thầm rằng : « Tở ra cũng quả có một chính y rồi, sao trong tờ biểu chương của Tôn Bảo thì không có nói đến chuyện ấy. Hay là cũng có việc mạo công đây chăng. » Nghĩ như vậy bèn hỏi Tiêu dinh Quy rằng : « Người nói có mất chính y sao trong tờ biểu chương của Dương nguyên soái không có nói đến chuyện ấy. Nếu vậy chắc là Dương nguyên soái có đồng lòng với Dịch khâm sai, mạo công mà giết oan cha con Lý Thành đây chứ chẳng không. » Tiêu dinh Quy nghe nói như vậy thì nổi giận mà nói lớn rằng : « Bấy lần tôi ở Tam quan thường nghe trong triều có Bao thự chế là người thiết diện vô tư, xử đoán việc chi cũng minh hết. Bây giờ tôi nghe ông hỏi như vậy thì mới biết rằng lời trước là làm, còn gì ở đầu mà gọi rằng công, mình gì ở đầu mà gọi rằng mình, và Nguyên soái tôi là

người tận trung báo quốc, không có một mảy gì riêng vậy cùng ai, lẽ nào lại chịu binh vạ Dịch Thanh mà giết kẻ có công sao ? Vả lại Nguyễn soái tôi với Dịch Thanh cũng không có tình nghĩa chi cả, lẽ nào lại binh Dịch Thanh mà bỏ Lý Thành ? » Bao Công nói : « Cứ theo lời ngự trạng của Tràm thị nói Lý Thành bắn chết Táng thiên vương, Lý Đại dam chết Từ nha Xai, thì cũng có cứ mà tin dặng. Còn người nói Dịch Thanh với Dương tôn Bảo không có đồng lòng với nhau, hay là người cũng có ăn của hối lộ mà nói theo một phe chẳng ? » Tiều đình Quý nạt lớn rằng : « Nếu ông nói như vậy thì tôi chắc là ông hối lộ trong vụ này chứ chẳng không. Khi Dịch Thanh giết Táng thiên vương và Từ nha Xai thì tôi có thấy rõ ràng. » Bèn thuật hết các việc từ khi đi thời thúc chính ỵ gặp Dịch Thanh giữa đường, khi cha con Lý Thành mạo công, cho đến khi Tôn Võ tra xét lương tiền cho Bao Công nghe. Bao Công nghe rồi, thì khiến kêu Tôn Võ vào mà hỏi. Tôn Võ nói : « Khi tôi vàng chỉ ra Tam quan tra xét thương khố, té ra Dương tôn Bảo niêm phong lại hết mà nói với tôi rằng : « Thương khố hơn 20 năm nay, năm nào cũng có thiếu, cho nên năn nỉ với tôi mà xin che chử giùm chuyện ấy, thì ỵa lo hối lộ cho tôi. Khi ấy tôi cũng có lòng tham, cho nên không lĩnh việc tra xét. Dương ngồi mà trò chuyện cùng Dương tôn Bảo về việc vàng bạc hối lộ ấy, kể thấy Tiều đình Quý xốc vó thộp ngự tôi mà đánh. Xin Đại nơn xét lại, nếu Dương tôn Bảo không có hà lạm của vua, sao còn niêm phong thương khố lại mà lo hối lộ với tôi. » Tiều đình Quý nghe nói thì mắng rằng : « Loài súc sanh, đừng có nói láo, vấ Nguyễn soái ta trấn thủ biên cương đã hơn 20 năm nay, những việc thâu xuất đều ỵ theo điều lệ mà làm, không hề sai chạy một mảy. Đến chừng mi đến đó, thì mi không kể đến việc tra xét tiền lương, cứ lo kéo nài mà đòi của hối lộ cho nhiều, như vậy ta không đánh mi sao đặng. »

Hồi thứ năm mươi hai

*Xét nghi án, dỡ trung dần nịnh,
Tra kho lảng, phân chánh định tà.*

Khi Tôn Võ nghe Tiêu đình Quý nói như vậy, thì mẩn ; Tiêu đình Quý rằng : « Đồ mãng phu, đừng có nói láo, khi dò Dương tôn Bảo năn nĩ mà lo lót với ta, nào ta có kêu nài chi ở đâu mà mi nói gian cho ta như vậy ? » Tiêu đình Quý nạt rằng : « Vả Nguyên soái ta là người thế tộc vương hầu, danh vang huê hũ, chấp chương bình quyền, oai thế rất trọng, lẽ nào lại chịu năn nĩ với mi mà lo lót tiền bạc sao ? » Tôn Võ nói : « Xin Bao đại nhơn xét lại, vũ ngày trước Tiêu đình Quý đã đánh tôi một lần, bây giờ đến giữa pháp đường, hãy còn mãng nể tôi như vậy, thiệt là không kể pháp luật triều đình chút nào hết. » Bao Công nạt Tiêu đình Quý rằng : « Mãng phu không đừng nói ngang như vậy đâu. » Bèn khiến quân kéo Tiêu đình Quý ra, rồi khiến đòi Trầm quốc Thanh vô mà hỏi. Trầm quốc Thanh thấy có Y thị thì liệu dẫu không nể, bèn khai ngay rằng : « Trầm thị đương ở tại Ni am. » Bao Công liền khiến Trương Long và Triệu Hồ đến Ni am mà bắt Trầm thị về, không dè Trầm thị hay dựng tin ấy, liệu bề việc ấy không xong, thì đã va đầu vào cột mà thác. Đến chừng Trương Long và Triệu Hồ tới nơi, thấy Trầm thị thác rồi, thì trở về thưa lại cho Bao công hay. Bao Công mới định án rằng :

« Nếu Trầm thị muốn mình oan cho chồng con mình, sao không đến giữa pháp đường mà đối nại, lại liệu mình mà tự tử như vậy, ấy đã rõ ràng là cha con Lý Thành mạo nhận công lao rồi đó. Hễ rõ án cha con Lý Thành mạo nhận công lao, thì Dương tôn Bảo khởi tội giết oan người có công. Còn Tiêu đình Quý đánh ngang khâm sai như vậy lẽ thì cũng nên nghị tội cách chức, song nghĩ vì tại Tôn Võ làm việc trái phép, cho nên Tiêu đình Quý mới nóng giận mà ra đến đòi như vậy, thì cũng lấy lòng rộng mà tha tội cho Tiêu đình Quý. Tôn Võ khai cho Dương tôn Bảo xài hết của kho thì để thành lương »

sai người ra Tam quan tra xét thương khố lại cho biết ai ngay ai gian, rồi sẽ định án cho hai người ấy. Định Thanh lăm mắt chính y, chẳng mấy ngày cũng lấy lại định, mà lại có lập nên công lớn, thì lấy công mà đền tội cũng đáng, Trùm thị đã dâng tờ ngự trạng đến giữa triều đình, lẽ thì phải tra xét cho ra người nào chủ mưu mà định tội luôn mới đáng, song bây giờ Trùm thị đã thác rồi không còn tra khảo được, thì cũng bỏ qua người chủ mưu, định án giết thay Trùm thị động cho rõ ràng quốc pháp mà răn những người sau. Tôn Võ cười lời chiêu mạng không kể đến việc tra xét thương khố, kéo nài những của tham lang; tuy của lang chưa trở ra, cũng chưa đến tội xử tử, song lấy theo tội nghịch chỉ khi quán thì đáng xử trăm yêu lắm. Trùm quốc Thanh làm đến Ngự sử, hưởng lộc triều đình rất hậu, dù không lo đền nợ nước, lại mong lòng tòn hại trung lương, gian ác như vậy, đã dấn xử tử, lẽ thì làm tội đến nợ con nười, song nghĩ vì Y thị là người hiền đức biết sợ liên can mà gián chớ như vậy, song can không đứng thì tự đi mà liễu mình. Dân bà như vậy, thiệt cũng có lòng trung quán ái quốc, bỏ ơn riêng mà gìn tiết lớn, thì cũng đáng ban khen mà khuyên người khác, còn con Tử Lan đó, chen sánh cùng trang mạng phụ, tuy bởi oai chủ nhà, song cũng là một đấng phụ chủ và bất trịnh, án ấy đáng định tội thác cổ. Hỡi ôi ! Nếu ngũ hình không lập, thì lấy chi mà răn đấng gian tà, có công mà không thưởng thì lấy chi mà khuyên người lương thiện, vì vậy cho nên tội kết lòng kính cần mà định rõ án này. »

Khi Bao Công lên án rồi, thì khiễn đem Tôn Võ, Trùm quốc Thanh và con tỷ tất của Trùm quốc Thanh là Tử Lan mà giam vào thiên lao. Còn Y thị và Tiều đình Quý thì cho về hết.

Ngày thứ thiên tử lâm triều, bá quan triều bái tung hô rồi, thì Bao Công dâng tờ án ấy cho thiên tử xem. Thiên tử xem rồi thì nổi giận mà rằng : « Giận hỡi loài lặc thần chẳng kiên phép nước, nếu không có Bao khanh vờ tráo, thì trẫm đã lắm mưu mà giết oan tội lương đồng rồi, còn gì đâu. Nay trẫm y theo lời Bao khanh mà đề cho Bao khanh định những tội ấy. Còn Y thị là một người dân bà có lòng ngay thẳng như vậy, thiệt cũng đáng khen. Nay trẫm gi-

phong làm « Trung liệt nguyên hậu », một năm ban bổng hai mươi lún lượng bạc, còn nội gia tài của Trầm quốc Thanh thì giao về cho Y thị hết. Lại mỗi tháng hồ nhâm ngày Sóc ngày Vọng, thì văn võ bá quan đều phải đến đó mà ra mắt Y thị, dặng cho rõ ràng danh tiếng người đàn bà có lòng tốt như vậy. Khi Y thị sống thì dặng vinh hiển thế ấy, còn khi thác thì dặng chôn vào Hoàng lăng, mà dự hưởng lễ lễ trong tôn miếu. Còn Dịch Thanh thì lấy công đền tội mà không dặng phong làm Nguyên soái, chỉ ngày sau có lập công dặng thì sẽ phong thưởng. Tiều đình Quý tuy có tội đánh mắng Khâm sai, song nghĩ công cáng ngày trước, thì trảm dặng tội ấy cho. Còn Trầm Đạt không tội mà bị tù rạc bấy lâu, thì trảm gia phong một cấp nữa dặng đến sự cực khổ ấy. Còn hai đứa gian thần, một con gian lý thì Bao công cứ theo luật nước mà thi hành. » Bao Công lãnh chỉ lui ra. Thiên tử truyền bãi châu, các quan đều về dinh.

Khi Bao Công lui châu rồi, thì dẫn Trầm quốc Thanh, Tôn Võ và Tổ Lan ra pháp trường mà xử y theo án đã định trước đó.

Ngày thứ Bao Công vào châu, thì Thiên tử ban cho vàng bạc và lụa là rất nhiều, mà Bao Công từ chối hoài không chịu lãnh, Thiên tử lại truyền đãi yến Bao Công.

Khi mãn tiệc rồi thì Bao Công tâu rằng : « Xin Bộ hạ sai người ra Tam quan mà tra xét thương khổ lại cho mình bạch. » Thiên tử nghe tâu thì hỏi rằng : « Vậy chờ nội đây có ai lãnh việc ấy chăng ? » Bàng Hồng tâu rằng : « Tôi nghĩ tội Dịch Thanh làm mất chính y, mà Dương tôn Bào không lâu cùng Bộ hạ, thì hai người ấy đều có tội khi quân hết, xin Bộ hạ xét lại. » Bao Công nghĩ rằng : « Ta đã không bạch tội nó ra thì thôi, nó còn muốn buời ra nữa. » Nghĩ như vậy bèn quí xuống mà tâu rằng : « Khi trước Bàng quốc trượng liền cử Tôn Võ ra Tam quan tra xét thương khổ, nay Tôn Võ bị tội xử tử rồi thì Bàng quốc trượng cũng không khỏi tội tiền cử bất lực nữa. Vả lại Tôn Võ đòi án hối lộ cho Bàng quốc trượng

thì tội của Bàng quốc trưởng đã nhiều hơn Dương tôn Bảo xin Bộ hạ lấy theo phép mà xử minh. » Thiên tử nghe Bao Công tâu như vậy, thì phán rằng : « Ấy là việc nhỏ mọn mà cũng không có chi làm chắc. Thôi, trăm cũng bỏ qua, không làm tội cho hai đảng hết. » Bàng Hồng tâu ơn, vừa muốn tâu nữa, Thiên tử liền phán rằng : « Bàng khanh chẳng nên nhiều lời. » Bàng Hồng tâu rằng : « Chẳng phải là tôi tâu đều chi, tôi tâu đây là có ý muốn tiến cử một người ra Tam quan mà tra xét thương khổ ấy. » Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chớ ý khanh muốn tiến cử ai ? » Bàng Hồng tâu rằng : « Có Binh bộ thượng thư là Tôn Tú tính rất công bình chánh trực, nếu Bộ hạ sai đi việc ấy ắt là giữ lẽ công bình. » Thiên tử nghe tâu thì hỏi Bao Công rằng : « Nèn sai Tôn Tú đi việc ấy hay chăng ? » Bao Công tâu rằng : « Nếu sai Tôn binh bộ chịu đi thì cũng nên việc dặng. » Thiên tử nghe theo, bèn truyền chỉ cho Tôn Tú ra Tam quan mà tra xét thương khổ. Bàng Hồng lại tâu rằng : « Xin Bộ hạ hạ chỉ mà giao cho Tôn Tú đem ra Tam quan luôn thề, dặng cho khỏi thất công sai người tới lui hoài mà uổng nhọc. » Thiên tử nghe theo, bèn hạ chỉ mà giao cho Tôn Tú. Bao Công thấy Bàng Hồng tâu như vậy, thì nghĩ thầm rằng : « Loài gian tặc thiệt có lòng độc dữ, còn muốn lập mưu xin sai Tôn Tú đi dặng mà hãm hại trung thần. Thôi ta cũng làm thinh mà để cho nó đi, hễ có làm điều gì, thì ta sẽ lấy lẽ ngay mà trị tội. » Thiên tử truyền bãi châu. Các quan ai về dinh nấy.

Khi Bao Công lui châu thì tới viếng Dư thái quan, mà tổ thuật hết các việc cho Dư thái quan nghe, và khiến Trâm Đạt, Tiêu đình Qui hãy mau mau trở về Tam quan kéo mà lăm mưu gian thần. Hai tướng vâng lệnh ra đi.

Hồi thứ năm mươi ba

Tôn binh-bộ vâng chỉ tra thương khổ,

Bao thị-chế lâu rở giữa triều-dinh.

Ngày kia Tôn Tú đến từ giữ Bàng Hồng, Bàng Hồng dặng rằng : « Bấy lâu cha con ta cũng hết lòng loan mưu định, kể

mà hại cho đảng Dương tôn Bảo và Địch Thanh, té ra kể nào cũng không xong hết. Nay cha tính xin cho con ra đó, thì con phải kiến cơ nhi tác, liệu định kế chi mà trừ Địch Thanh và Dương tôn Bảo cho đứng, hễ con có làm thì phải cần thận cho lắm, kẻo mà tiết lậu cơ mưu ra thì Bao hắc tử chẳng chịu dung tình đâu. » Tôn Tú thưa rằng : « Việc ấy xin nhạc phụ chờ lo, dè con lời đó sẽ tùy cơ ứng biến. » Nói rồi hèn từ giã ra đi.

Ngày thứ Bao Công vào châu mà tâu rằng : « Nay tôi còn một việc rất lớn, nên xin bệ hạ tra xét cho minh bạch. » Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chớ Bao khanh còn việc chi nữa thì hãy tâu đi. » Bao Công tâu rằng : « Việc này là việc *thượng cang Thiên tử, hạ cực nhơn thần*, dầu tôi đây là người bệ hạ hay tin cậy về việc tra xét mặc dầu, song việc này tôi cũng tra xét không ra, cho nên mới sanh điều lự lớn như vậy. » Lúc ấy các quan đều lấy làm lạ, mà không biết việc chi. Thiên tử lật đặt hỏi rằng : « Việc chi mà lớn lắm vậy ? Khanh hãy tâu hết cho trẫm nghe. » Bao Công tâu rằng : « Nay tôi xét lại lý lịch của bệ hạ thì cũng không thiệt là Thiên tử, cho nên tôi phải lấy lý mà luận cho minh. » Thiên tử và quần thần nghe tâu lời ấy thì ai nấy đều sửng sốt, lấy mắt mà nhìn nhau. Bàng Hồng tâu rằng : « Bao Chuẩn tâu lời ấy thiệt đáng tội khi quân, xin bệ hạ hãy phép mà trừng trị. » Thiên tử nghe tâu thì hỏi Bao Công rằng : « Khanh gọi trẫm không thiệt là Thiên tử, vậy chớ khanh biết còn Thiên tử nào thiệt hay chẳng ? » Bao Công tâu rằng : « Nếu như bệ hạ có cờ chi trong mình thì nói thiệt là Thiên tử, còn như không có bằng cờ thì chắc là còn có chơn mạng Thiên tử khác nữa, song tôi không biết lưu lạc chỗ nào. » Thiên tử nghe tâu thì cười rằng : « Vả khanh là đạo làm tôi, sao lại dám hỏi bằng cờ của trẫm, trẫm đã trị vì bảy tám năm nay, thì hoàng thân quốc thích, văn võ bá quan không ai dám nói tiếng chi hết, sao Bao khanh lại dám nói lời ấy ? » Bao Công tâu rằng : « Xin bệ hạ nói thiệt cho tôi rõ, rồi tôi sẽ tâu hết các việc cho bệ hạ nghe. Vậy chớ nội trong lòng thề của bệ hạ có dấu tích

chi khác hơn người thường chăng ? » Thiên tử nghe hỏi thì cười rằng : « Trong bàn tay của trẫm thì có hai chữ *son hà*, dưới bàn chân thì có hai chữ *xã tắc*, vậy chớ hai đều ấy có làm bằng có đặng chăng ? » Bao Công nghe Thiên tử nói ý lời của Lý thần Phi thì tâu rằng : « Nếu vậy Bệ hạ quả là chơn mạng Thiên tử rồi, ngặt vì bây giờ đây bệ hạ không biết mẹ đẻ của bệ hạ ở đâu. » Thiên tử nói : « Sao lại không biết. Mẹ đẻ của trẫm đương ở tại Nam thanh cung chớ ở đâu. » Bao Công tâu rằng : « Nam thanh cung Định thái hậu là mẹ đẻ của Lộ huê vương mà thôi, chớ không phải là mẹ đẻ của bệ hạ đâu. » Thiên tử nghe tâu thì lấy làm lạ mà hỏi rằng : « Khanh nói Nam thanh cung Định thái hậu không phải là mẹ đẻ của Trẫm, vậy chớ khanh biết mẹ đẻ của trẫm ở đâu hay chăng ? » Bao Công tâu rằng : « Bây giờ Quách Hoè ở tại cung nào ? Nếu bệ hạ muốn biết mẹ đẻ của bệ hạ là ai, xin tra hỏi Quách Hoè cho minh bạch thì mới rõ đặng. » Thiên tử nghe tâu liền truyền chỉ cho Thái giám vào Vĩnh an cung mà tuyên triệu Quách Hoè, Thái giám vâng lệnh ra đi, Thiên tử lại hỏi Bao Công rằng : « Nếu Bao khanh rõ biết chuyện ấy thì tâu hết đầu đuôi cho trẫm nghe. » Bao Công mới tâu hết các việc bị gió rớt mả tại Trần kiều và gặp Lý thần Phi nơi lò gạch cho Thiên tử nghe. Thiên tử nghe tâu thì mình mấy đều rớn ố, ngồi sững sờ không nói chi đặng, còn các quan thì ai nấy đều lấy làm lạ, song không biết chơn giả thế nào. (Nguyên Quách Hoè là người tâm phúc của của Lưu thái hậu, cho nên từ khi Nhị tôn lên ngôi thì Lưu thái hậu gia phong Cửu tiệp cho Quách Hoè, lại cho phép an dưỡng thân già nơi Vĩnh an cung, khỏi việc sai khiến chi hết. Vì vậy cho nên Quách Hoè ý có quyền thế ấy nên nội trong cung muốn giết ai thì giết, muốn đánh ai thì đánh, mà chẳng ai dám nói đến chi. Mỗi ngày Quách Hoè cứ ăn tiệc và chơi cờ với Lưu thái hậu hoài, không biết tới việc chi hết.

Ngày kia có Thái giám vào báo với Quách Hoè rằng : « Thiên tử tuyên triệu. » Quách Hoè cười rằng : « Ta là người an nhàn vô sự, có việc chi mà Thiên tử triệu ta ?

Người hãy trở lại mà tâu cùng Thiên tử rằng : Hôm nay ta mắc uống rượu, không rảnh đứng mà phòng đi, nếu có việc chi thì chờ khi nào rảnh ta sẽ đến. » Thái giám nghe Quách Hoè nói như vậy thì giận lắm, song không dám nói chi hết, cứ đem lời ấy về tâu lại cho Thiên tử nghe. Thiên tử nổi giận nói rằng : « Loài tiện súc, dám cậy thế Lưu thái hậu mà không kiên đến phép nước. Thôi, trẫm cũng vị tâu Thái hậu mà tuyên triệu một phen nữa. » Bên sai nội thị đi với Thái giám đến nói với Quách Hoè rằng : « Nay có việc quốc gia đại sự, mà văn võ bá quan thương nghị không nổi, cho nên phải đòi Lão thái giám đến, không được nghị quyết như vậy đâu. » Nội thị vàng lệnh ra đi, thẳng đến Vinh an cung mà nói y như lời Thiên tử dạy. Quách Hoè nghe nói thì cười rằng : « Dầu có việc chi đại sự đi nữa, thì văn võ bá quan nội trào lại không có người nào toan liệu được hay sao ? Ta là người già cả rồi, mà lại không phải công việc của ta nữa. Thôi, để ngày nào ta rảnh, ta sẽ đến. » Lưu thái hậu nói : « Nếu nói như vậy thì là trái lè quân thần rồi. Ta e chẳng khỏi trào thần dị nghị đến ta đâu. » Quách Hoè nói : « Có việc chi mà trào thần dám dị nghị nữa kia ? » Thái hậu nói : « Thiên tử với nhà người đã hai phen mà nhà người không chịu đến, thì chẳng phải nhà người khinh dể Thiên tử sao ? Thôi phải đi châu một chút dâng cho khỏi miệng quân thần bàn luận thì phải hay hơn. » Quách Hoè cười rằng : « Nương nương sợ phòng mà nói như vậy, chứ nội trào thần đây có ai dám dị nghị chuyện chi đâu. » Thái hậu nói : « Nhà người đừng nói như vậy, tuy trước mặt không ai dám nói, chứ sau lưng cũng có kẻ nói hành. Nay Thiên tử tuyên triệu người hai phen đây, thế khi cũng có việc chi quan hệ mà quân thần tra xét không ra, cho nên mới đòi nhà người là người niên cao trí quán, đứng mà thương nghị việc ấy có nổi chăng, vậy nhà người hãy ráng mà đi một phen, đừng có từ chối như vậy mà méch lòng Thiên tử. » Quách Hoè nói rằng : « Nếu Nương nương nói như vậy, thì tôi phải đi. » Thái

hậu nói : « Người có đi thì đi cho mau mà trở về dựng ăn liệc với ta kéo ta chờ. » Quách Hoè vàng lời khiến kẻ tả hữu đỡ mình lên kiệu đặng có đi chầu Thiên tử. (Nguyên Quách Hoè đã tam mươi ba tuổi, mà lại mập lấm, cho nên đi không nổi, nên mỗi lần đi đâu thì phải có người đỡ mới đặng).

Đến nơi vào chầu Thiên tử rồi, thì Quách Hoè tâu rằng : « Chẳng hay Bệ hạ triệu tôi có việc chi ? » Thiên tử nói : « Vì có một việc rất oan ngày trước, nên trẫm phải triệu người đến mà tra xét việc ấy. » Quách Hoè tâu rằng : « Việc chi rất oan ở đâu, xin Bệ hạ nói cho tôi rõ. » Thiên tử nói : « Việc này chẳng phải việc ngoài, vẫn là việc oan ức trong cung đây. » Quách Hoè hỏi : « Có việc chi trong cung mà oan ức ? » Thiên tử nói : « Vậy chớ trước mười tám năm nay công việc *ly miên hoán chúa, thiếu hũy Bích vân cung*, làm cho Lý thần Phi phải mang hại. Nay việc đã lậu cơ quan rồi, vậy người hãy tỏ bày cội rễ cho trẫm nghe, không đặng dấu diếm nữa. » Quách Hoè nghe nói thì cả kinh sửng sốt một hồi rồi nghĩ rằng : « Việc ấy đã mười tám năm nay, duy có một mình ta với Lưu thái hậu biết mà thôi, nay chẳng biết ý gì mà lại tiết lậu cơ mưu ra như vậy, thiệt cũng là lạ lắm. Vậy ta cũng cứ việc giấu luôn thì hay hơn. » Nghĩ như vậy bèn tâu rằng : « Việc ấy thiệt tôi không biết, nếu Bệ hạ muốn hỏi, xin hỏi người khác mới đặng. » Thiên tử thấy Quách Hoè không chịu nói, thì nạt Quách Hoè rằng : « Nay cơ mưu đã bại lộ như vậy, mà còn dấu diếm nữa sao ? » Quách Hoè tâu rằng : « Việc *ly miên hoán chúa* và *thiếu hũy Bích vân cung* thì tôi đều không biết ai làm hết. Xin bệ hạ đừng hỏi đến tôi nữa. » Nói rồi liền khiến kẻ tả hữu đỡ mình lên kiệu mà về cung. Bao Công thấy vậy nổi giận trợn mắt bước lại thộp ngực Quách Hoè mà nạt lớn rằng : « Quách Hoè, ta đổ người dám ra khỏi chốn này. Cha chả ! Đến đời này mà người còn không kiên phép nước như vậy sao ? » Quách Hoè nạt rằng : « Người là người chi, làm đều chức chi mà dám ngang tàng như vậy ? »

Hồi thứ năm mươi bốn

Tống-Hoàng thương mẹ đương lao khổ,

Vương Bình vưng vua xét án lo.

Khi Bao Công nghe Quách Hoè hỏi như vậy, thì nạt lồm rằng : « Vậy chớ, thử nay người chưa biết danh ta là Bao Chuẩn hay sao ? » Quách Hoè nói : « Té ra người là Bao Chuẩn sao ? Vậy mà thử nay ai cũng gọi người là trung liệt chi thần, cho đến trong cung từ lớn đến nhỏ đều biết danh người. Té ra nay ta mới biết người là người ngang tàng lỗ mãng, chẳng kiên đến Tiên đế và Lưu thái hậu chút nào, cho nên người mới dám miệt thị ta như vậy. » Bao Công cười rằng : « Quách Hoè, tội người đã lớn như vậy mà người còn chưa biết hay sao ? » Quách Hoè nói : « Ai có tội chi đâu mà phỏng biết ? » Bao Công nói : « Người là người tàn nhẫn bất nhân, dám dăm ly miêu mà tráo ấu chúa, thiên hỷ Bích vân cung lại còn hãm hại Lý thần phi nữa, sâu độc như vậy chẳng kể đến trời đất quỷ thần chi hết. Nay đã bại lộ cơ mưu rồi, Thánh thượng hỏi người mà người cũng không chịu khai, hay là người chờ cho khải kệp mới chịu khai chăng ? » Quách Hoè nói : « Bớ Bao Chuẩn, mi đừng có cậy tài lanh lợi, mà vẽ rắn thêm chồn, việc ấy đã không chứng cứ, lại không có tông tích chi cả, mà mi hãy còn dám làm như vậy. Việc ấy mười mấy năm nay, ta không nghe trong cung có ai nói đến chuyện ấy, sao mi lại dám cả gan bày chuyện kia chuyện nọ ra mà dăm dọ khi quân như vậy ? » Nói rồi liền hỏi kẻ tả hữu đỡ mui lên kiệu, dựng trở về cung. Bao Công nạt rằng : « Quách Hoè, mi không vẽ cung dựng dáo, nếu mi cãi lời ta ắt là mi không khỏi. » Thiên tử thấy vậy thì cũng nổi giận liền khiển Trị điện tướng quân bắt Quách Hoè mà trói lại. Quách Hoè bị trói, lật đật qui xuống mà kêu oan rằng : « Oan tôi lắm Bệ hạ ôi, tôi đã 83 tuổi, mà không có làm tội đều chi, xin Bệ hạ xét lại đừng nghe lời Bao Chuẩn

kiếm đều vô cớ mà vu oan giá họa cho tôi. » Thiên tử nói : « Quách Hoè người phải khai ngay những việc *ly miêu hoàn chúa, thiếu hũy Bích vân cung* cho trăm nghe, nếu không, thì trăm phải giao vờ cho Tam pháp ty tra khảo. » Quách Hoè nghĩ rằng : « Vả việc ấy là việc lớn, nếu ta khai ngay ra thì Lưu thái hậu bị hại mà ta cũng rụng đầu, chi bằng ta liệu thác đừng chịu cung chiếu, thì bề nào ta cũng thác, mà Lưu thái hậu cũng khỏi tội. » Nghĩ như vậy bèn tâu rằng : « Nay Bệ hạ hỏi tôi việc *ly miêu hoàn chúa, thiếu hũy Bích vân cung*, mà việc ấy tôi không biết, xin Bệ hạ xét lại đừng nghe lời Bao Công, mà làm ức tôi như vậy, thiệt là oan lắm. » Bao Công tâu rằng : « Xin Bệ hạ giao việc ấy cho Đại thần tra khảo mới dặng, nếu hỏi như vậy chắc là Quách Hoè không chịu khai ngay đâu. » Bàng Hồng tâu rằng : « Việc này xin Bệ hạ chọn người khác tra khảo mới dặng, chớ Bao Công là người khống cáo, lẽ nào lại tra khảo Quách Hoè dặng, nếu Bệ hạ giao việc này cho Bao Công, tôi e quật đã thành chiếu, ắt là sanh đều tình tệ chớ chẳng không. » Thiên tử nghe tâu, gật đầu mà rằng : « Lời Bàng Khanh nói cũng phải, bây giờ trăm không giao cho Bao Công tra xét. Vậy chớ có ai dám ra lãnh việc này chăng ? » Bàng Hồng tâu rằng : « Tôi là người vô can, xin bệ hạ giao cho tôi tra khảo ắt là lấy lẽ công bình dặng. » Bao Công tâu rằng : « Nếu bệ hạ giao án này cho Bàng quốc trưởng chắc là có đều riêng vậy, nếu có đều riêng vậy, thì sự oan 18 năm nay ắt là không biện bạch dặng. Nếu không biện bạch dặng, thì Lý nương nương phải vui thân nơi chốn bùn thang cho đến mãn đời. » Thiên tử nghe tâu thì ngẫm nghĩ một hồi rồi nói với Bao Công rằng : « Nếu cứ theo lời Bao Khanh nói, thì án này phải giao cho ai tra xét ? » Bao Công tâu rằng : « Nay Bàng quốc trưởng gọi tôi là người khống cáo, nếu đứng ra mà tra xét nữa e việc không công, xin bệ hạ giao cho Vương Bình là người công bình chánh trực, tra xét việc ấy thì mới dặng. » Thiên tử nghe tâu liền truyền chỉ cho Đình

bộ thượng thư là Vương Bình đem Quách Hòe về mà tra xét. Vương Bình lãnh chỉ đem Quách Hòe về dinh. Vua truyền bãi châu các quan về dinh an nghỉ.

Khi vua về đến cung, Bàng quí phi lật đật ra tiếp rước, thấy vua mặt có sắc buồn thì hỏi rằng : « Hôm nay coi ý bề hạ sao không đặng vui như vậy ? » Thiên tử nghe hỏi thì thuật hết các lời của Bao Công tâu cho Quí phi nghe, Quí phi nghe nói thì tâu rằng : « Tuy Bao Chuần nói như vậy, song việc ấy thiếp tưởng không chắc, xin bề hạ thử tin. » Thiên tử nói : « Vả Bao Chuần là người chánh trực vô tư, lẽ nào dám dọ khi quân mà tâu dối cùng trẫm ! » Quí phi nghe vua nói như vậy thì làm thinh, liền khiến người dọn tiệc thiết đãi cho vua giải khuây.

Còn Lưu thái hậu thấy Quách Hòe đi đã lâu mà không về, thì trong lòng nóng nảy lắm. Nay có người đến thuật hết các việc Quách Hòe bị bắt cho thái hậu nghe. Thái hậu cả kinh, lật đật làm tờ mật chiếu và lấy vàng bạc châu báu mà khiến người đem lo cùng Vương Bình.

Nói về Vương Bình lãnh Quách Hòe về đến dinh rồi, thì thắp vào hậu đường mà thuật hết các việc cho phu nhân là Mã thị nghe. Mã thị nói : « Tưởng khi Bao Chuần gặp yêu ma đầu ngoài đường rồi về trảo rồi dặt đèn mà nói như vậy, chuyện ấy thiếp đây là đàn bà mà còn không muốn tin thay, huống chi thánh thượng cùng văn võ bá quan sao lại tin những điều vô bằng cứ như vậy ? » Vương Bình nói : « Bao Công là người chánh trực vô tư, trung quân ái quốc, lẽ đâu lại dám bày đầu huyền hoặc mà đem dọ khi quân sao. » Mã thị lắc đầu mà rằng : « Tưởng công là người thông minh trí tuệ, ra giúp việc triều đình đã mười mấy năm nay, sao lại không biết việc ấy là việc quan hệ mà lãnh bốc làm chi những điều cực kỳ như vậy ? Thôi, chỉ bằng giao phước lại cho Bao Công thì hay hơn. » Vương Bình nói : « Việc này không phải ta ra mà lãnh bốc đầu. Ấy là thánh thượng hạ chỉ mà phú

thác cho ta, không lẽ từ chối dặng. » Mã thị nói : « Cha chả, văn võ bá quan cả tráo hết người cho thành thượng phú thác hay sao ? Theo tôi tưởng chắc là Thiên tử phán bời, các quan đều biết việc quan hệ, không ai dám ra chịu, duy có tướng công là người tri khờ vụng tinh, muốn ra lãnh bốc dặng mà tấn công. Ấy thiệt là ách giữa đang mang vào cổ đó. Thôi thôi, thiếp nói phứt với tướng công một lời, làm sao rặng ngày đây cũng phải vào châu mà từ chối việc ấy thì mới dặng an ổn cho. Vì lời xưa có nói rằng : *Thức thời thế giả tri tuần kiệt, mị tiên cơ giả phi minh triết.* » Vương Bình nghe vợ nói như vậy thì đã buồn lại giận, song làm thinh không nói chi hết.

Hồi thứ năm mươi lăm

*Mã-thị dục chồng làm bất nghĩa,
Vương-Bình khi chúa muốn có ân.*

Khi Mã thị thấy Vương Bình ngồi làm thinh mà có sắc buồn thì hỏi rằng : « Tướng công ời ! Thiếp can gián tướng công bấy nhiều lời, thế khi tướng công đem lòng giận thiếp chẳng ? » Vương Bình nói : « Chẳng phải là tôi dám giận phu nhơn đâu, tôi làm thinh đó là có ý suy nghĩ thế thân đập mà tra xét việc ấy cho Thiên tử. » Mã thị nói : « Nếu tướng công không giận thiếp, thì xin tướng công nghe thiếp một lời này. » Vương Bình nói : « Phu nhơn muốn nói đều chi thì nói đi. » Mã thị nói : « Tướng công ời ! Lời xưa có nói rằng : *Gây việc không bằng bắt việc.* Nếu tướng công đem Quách Hoè ra mà tra hỏi, thì dặng lòng Bao Công mà ních lòng Lưu thái hậu và Địch thái hậu ; rồi e mai sau đây sanh thù oán ra thì Bao Công cũng diễm nhiên tọa thị, không giúp đỡ cho tướng công đâu. Chỉ bằng tướng công nói việc ấy vô hắng vô có mà phục chỉ Thiên tử, dặng Thiên tử giao lại cho Bao Công thì mới khỏi gây thù gây oán cho. Nếu tướng công không nghe lời thiếp thì ắt là họa tới bên mình chứ chẳng không. »

Vương Bình nói : « Nói như phu nhơn chẳng là sai lắm, nếu ta tra ra đặng án uầy thì Thiên tử đặng nợ, mà Lý thuận Phi đặng làm Thái hậu, lẽ nào Thiên tử và Thái hậu không mang ơn ta hay sao ? Nếu Thiên tử đã mang ơn thì hai bà Thái hậu ấy dầu có thù oán ta cho mấy đi nữa, cũng không làm chi ta nổi. » Phu nhơn nói : « Người dân bà ấy đã gọi mình là mẹ vua, sao bấy lâu lại cam tâm mà chịu khổ, không đến quan địa phương mà minh oan, để đợi cho Bao Công đi đến Trần kiều rồi mới kiếm đầu mà nói điên nói cuồng như vậy, tội ngbi chắc là không phải mẹ vua đâu. Bấy lâu tướng công là người thông minh lắm, sao bây giờ lại thấp trí vụng toan, lời phải cũng nghe, lời quấy cũng nghe, không biết suy xét chi hết. Hay là tướng công đã hết thời rồi cho nên *họa lai thần ám*, khiến cho tướng công làm như vậy động cho mang hại hết cả nhà chẳng ? Thôi thôi, chi bằng thiếp lĩnh trước đi thì hay hơn. Từ này về sau vợ chồng ta một đũa một nơi, để thiếp liệu mình thác phút cho rồi, đừng để tướng công ở lại mà mang họa một mình, kẻo tướng công không nghe lời can giáo. » Nói rồi liền đứng dậy giã chước và đầu vào cột. Vương Bình cả kinh, lật đật chạy lại ôm Mã thị mà nói : « Thôi thôi, phu nhơn đừng làm như vậy. » Mã thị nói : « Trước sau gì cũng thác, thà thác như vậy còn hơn, để đến ngày sau vợ chồng đều ra chốn pháp trường thì lại càng mang xấu hơn nữa. » Vương Bình nói : « Việc này hãy thừng thỉnh đặng cho ta suy nghĩ lại đã. Nếu phu nhơn làm như vậy thì ta cũng không sống đặng, thôi, hãy ngồi lại đây mà thương nghị cùng nhau. » Mã thị thấy chồng nói như vậy thì vật mình vật mẩy, la khóc om sòm, còn Vương Bình thì năn nỉ kêu lòn dường như kính thần trọng phật, vén tóc vén tai, lau mặt lau mày, hết lòng an ủi. Mã thị thấy vậy lại càng làm bộ đông đảnh lắm. Vương Bình nói : « Phu nhơn ời, vả phu nhơn là người trí huệ song có tánh nóng nảy lắm, việc chi lớn nhỏ gì cũng phải *đề* mà nói hơn nói thua với nhau, có đầu mỗi lần giận, mỗi lần liều mình. Mạng con người ở đời không phải như loài sâu kiến đâu. Sao phu nhơn lại

khinh dể mạng mình lắm vậy ? » Mã thị nói : « Tướng công ôi, thiếp can gián tướng công như vậy đó, là thiếp muốn cho tướng công khỏi đều tai họa, chẳng dè tướng công lại không nghe. Hễ tướng công không nghe chẳng sớm thì muộn, tướng công cũng bị thác nơi pháp trường. Nếu tướng công bị thác thì thiếp trốn đường nào cho khỏi. Vì vậy cho nên thiếp mới nghĩ rằng : « Trước sau cũng phải thác một lần, thà thiếp thác trước mặt tướng công đây thì hãy còn hay hơn là vợ chồng thác một lượt. » Vương Bình nói : « Lời phu nhơn nói rất phải. Nếu ta không nghe theo, thì ta thiệt là quấy lắm. » Mã thị cười mừng mà rằng : « Như tướng công nghe theo lời thiếp, thì chắc là có tước lộc cao thăng chức chẳng không. » Vương Bình nói : « Bây giờ ta đã lắm chỉ lỡ rồi. Vậy phu nhơn loan liệu lẽ nào. » Mã thị suy nghĩ một hồi rồi nói với chồng rằng : « Việc ấy không khó, phải làm như vậy, như vậy. » Vương Bình nghe nói thì cười rằng : « Kể ấy rất hay, vậy ta phải y kế mà làm. » Khi vợ chồng thương nghị với nhau xong rồi xây cỏ gia đình vào báo rằng : « Có Vương Ân đem một chỉ của Lưu thái hậu đến xin ra mắt. » Vương Bình mời Vương Ân vào, rồi giữ một chỉ ra xem thấy châu báu và một chỉ khiến Vương Bình làm sao cho Quách Hoà khỏi tội, thì sẽ dâng thưởng vàng bạc và châu báu ấy. Vương Bình xem rồi thì nói với Vương Ân rằng : « Việc ấy tôi xin vâng theo lời Thái hậu dạy. » Vương Ân nói : « Nếu đại nhơn vâng theo lời ấy, thì chẳng những là đền ơn bao nhiêu vàng bạc châu báu đây mà thôi, ngày sau lại cho đại nhơn cao thăng quờn trước nữa. » Nói rồi thì từ giã ra về.

(Xem tiếp tập 16)

In, xuất bản và phát hành tại nhà in

TIN - ĐU'C THU' - XA

25-27-29, đường Tạ - Thu - Thâu — SAIGON — Điện - thoại : 20

VĂN HỮU LÂU

DIỄN NGHĨA

Khi Vương Ân về rồi, thì Vương Bình trở lại hậu đường mà nói cho phu nhân hay và khiến gia đình đem vàng bạc châu báu ấy cho phu nhân xem nữa. Phu nhân xem rồi, thì cả mừng mà rằng : « Tướng công thấy chưa ! Có phải là tri tài liệu hay hơn trí của tướng công chăng ? Bây giờ đây việc gì chưa ra việc, mà Thái hậu Nương nương đã ban cho châu báu như vậy. Đến khi xong việc rồi đây, ắt dặng quờn cao lộc cả chứ chẳng không. » Vương Bình cũng vỗ tay mà cười rằng : « Phu nhân thật là người cao kiến. Thôi thôi chẳng nên nói đến chuyện ấy, bây giờ vợ chồng ta cứ việc ăn uống với nhau chơi cho vui mà thôi. » Nói rồi bèn ngồi lại mà ăn uống với nhau. Đường khi ăn uống thì phu nhân nói với chồng rằng : « Vả Quách công công là người trước vị cao trọng, không lẽ tướng công giam người nơi thiên lao như vậy. Xin tướng công sai gia đình đến nơi thiên lao mà rước người về đây, dặng người ăn uống với vợ chồng ta luôn thể. » Vương Bình nói : « Lời ấy rất phải, song bây giờ đây trời còn sớm lắm, nếu làm như vậy, e khi người ngoài xem thấy thì thêm khó cho ta chăng. Vậy phải chờ đến đêm hôm thanh vắng, ta sẽ sai quân lên đến đó mà rước người, thì mới khỏi lo người ngoài dị nghị cho. » (Nguyên thuở trước, đời vua Chơn Tôn thì Bao Công ra làm quan đã được mười năm, còn Bàng Hồng ra làm quan trước Bao Công sáu năm. Khi ấy Bao Công thấy Bàng Hồng chuyên quyền như vậy, thì e có điều gian dối, cho nên ngày đêm Bao Công hết

lòng tra xét, làm cho Bàng Hồng và lũ gian thần đều không lộng quyền dụng. Đến chừng Bao Công đi chân bầu bên Trần châu, thì lũ gian ấy kết phe đảng lại cũng y như cũ.)

Lúc ấy Bao Công đi tuần mỗi đêm không ngồi kiệu mà cũng không cỡi ngựa, mặc đồ thường phục mà đi với Trương Long, Triệu Hổ, Đồng Siêu và Tiết Bá, đi đến đâu thì thấy đường sá vắng vẻ, không ai đi hết. Đến chừng đi gần lới nha môn của Vương Bình thì gặp Vương Ân, mà Vương Ân không biết Bao Công. Còn Bao Công thì thấy Vương Ân ăn mặc như vậy, thì biết là Thái giám, bèn bước lại gần mà hỏi rằng : « Vậy chờ ai sai người đi đâu đây ? » Vương Ân nghe hỏi thì kinh hồn tán đởm, không nói chi hết, cứ làm thinh mà đi hoài, Bao Công nói : « Chắc là có gian trá chi đây chờ chẳng không. » Bèn khiến Trương Long rượt theo bắt lại, Trương Long vâng lời rượt theo thòp ngực Vương Ân. Vương Ân cả kinh la lớn rằng : « Ai mà cớ gan dám bắt ta như vậy ? » Trương Long nói : « Bao đại nhưn hỏi người, người không chịu trả lời, cho nên người giận mà khiến bắt. » Vương Ân nghe nói, biết là Bao Công, thì đứng sững sờ không nói chiặng. Bao Công bước tới thấy Vương Ân bộ tịch như vậy, thì lại càng sanh nghi mà hỏi rằng : « Người vâng lời ai mà đến chốn này ? » Vương Ân đáp rằng : « Tôi vâng lệnh Thiên tử chờ ai ! » Bao Công hỏi rằng : « Thiên tử sai người đi đâu đây ? » Vương Ân đáp rằng : « Thiên tử sai tôi đến dinh Vương bình bộ. » Bao Công hỏi rằng : « Thiên tử sai người đến đó có chuyện chi chăng ? » Vương Ân nói : « Thiên tử sai tôi đến đó dựng dận dò Vương bình bộ phải tra xét cho ra lẽ *Ly miên hoán chúa*. Vậy xin đại nhưn tha tôi về mà phục chỉ, kéo lệnh Thiên tử trông. » Bao Công nghe nói thì cười rằng : « Người đừng có nói gian, chắc là không phải Thiên tử sai người đi. Nay cơ quan của người dò ta rõ rồi, đổ người dẫu làm sao choặng. » Nói rồi liền khiến Trương Long dẫn Vương Ân về nhà.

Khi về đến nhà môn rồi, thì Bao Công khiến đưa Vương Ân ra giữa pháp đường. Vương Ân nói lớn tiếng rằng : « Bớ Bao Chuẩn, nay ta vâng lệnh Thánh thượng mà đến dinh Vương bình bộ, sao ngươi dám cả gan bắt ta lại làm cho trề nải việc trào đình, thiệt là người không kiên phép nước. » Bao Công nạt rằng : « Mi đừng có già hăm, vả Thánh thượng có sai mi đi việc chi, thì sai đi trong lúc ban ngày, còn như người có quên sai mà để đến ban đêm đi nữa thì đi cũng phải có đèn đuốc mớiặng. Có đâu mi lại đi thăm, mà ta hỏi mi lại không chịu trả lời, cứ làm thinh mà đi hoài, chắc là mi vâng lời Lưu thái hậu lên tới lo lót với Vương bình bộ đặng mà khiến Hình bộ đừng có tra khảo Quách Hoè. Bây giờ cơ mưu đã lậu ra, ta đã biết rồi, nếu cứ thiệt mà khai ngay, thì ta không khảo, bằng có đều chi gian dối, thì ta tra khảo cho người coi. » Vương Ân nghe nói cả kinh mà nghĩ thầm rằng : « Nếu vậy Bao Chuẩn thiệt là thần minh lắm. Tuy vậy nếu ta không chịu khai, không lẽ nó làm chi ta đặng. » Nghĩ như vậy bèn nói rằng : « Bớ Bao Chuẩn, mi đừng có nói bậy như vậy, rặng ngày đây ta sẽ tâu cùng Thánh thượng ắt là mi phải rụng đầu chớ chẳng chơi. » Bao Công nổi giận, khiến quân đem Vương Ân ra mà kẹp. Vương Ân bị kẹp đau nhức chịu không nổi, bèn nghĩ thầm rằng : « Bấy lâu ta nghe danh Bao Công là người ngay thẳng, chẳng biết vị ai hốt, rất dỗi là Thánh thượng còn phải kiên va thay, huống chi là ai ; thế khi gian dối không nổi, chi bằng khai phứt đi thì hay hơn. » Nghĩ như vậy bèn nói lớn rằng : « Nay ta chịu không nổi, nên ta phải khai, vậy đừng có kẹp nữa, để ta khai cho mà nghe. » Bao Công nạt rằng : « Nếu người sợ đau thì khai đi. » Vương Ân mới khai hết các việc cho Bao Công nghe. Bao Công lấy lời khẫu chiêu rồi, thì khiến người đem giam vào ngục và nghiêm cấm không cho tâu lậu việc ấy. Rồi đó, Bao Công ngồi mà suy nghĩ rằng : « Nay đã lấy dặng bằng cứ rõ ràng, Lưu thái hậu sai người lo lót với Vương Bình rồi. Vậy mà bấy lâu ta tưởng Vương Bình là người công bình chánh trực, tở ra bị Lưu thái hậu lo lót vàng bạc

thì cũng ngã lòng mà làm quấy, hèn-chi lời cổ ngữ có nói rằng : *Rượu hay đổ mặt, của hay động lòng*. Chắc là sau đây Vương Bình cũng sanh tình tẻ chớ chẳng không. Nếu va làm đều gian dối chi, thì chẳng những một mình ta bị tội mà thôi, mà lại Thái hậu cũng bị khờ cho đến mãi đời. Và ta với Vương Bình cũng là người đồng liêu cố hữu với nhau, nếu ta làm cho ra lẽ này thì thân oan cho Lý thần Phi mà Vương Bình phải rụng đầu. Còn như không làm ra thì ta cũng mạng tội khi quân. Thôi, việc gian ngay thế nào, thì đến đó sẽ hay. » Nghĩ như vậy bèn vào phòng mà an giấc.

Đêm ấy Vương Bình sai người vào thiên lao rước Quách Hoè về dinh mà yết đãi. Quách Hoè cả mừng mà rằng : « Tôi nghe nói Vương đại nhưn phụng chỉ tra xét án này. Vậy chớ chừng nào Đại nhưn mới tra xét, xin cho tôi biết. » Vương Bình nói : « Việc này là tại Bao Công bày ra, mà hãm hại Công công, chớ tôi cũng văn võ bá quan đều không có lòng ấy. Lúc ở trong triều nếu không có tôi lãnh mạng tra xét án này, thì chắc là Thánh thượng phú về cho Bao Công. Hễ Thánh thượng phú cho Bao Công thì va kẹp khảo đến nước, e khi Công công chịu không nổi. » Quách Hoè nói : « Dầu nó tra khảo bức nào đi nữa, thì tôi cũng chẳng chịu khai đầu. » Vương Bình nói : « Dầu Công công không chịu khai thì cũng bị va tra khảo đến nước rồi. Vì tôi có lòng e như vậy, cho nên tôi lãnh mạng mà đem Công công về đây, dâng mà tra xét cho dề. » Quách Hoè hỏi rằng : « Vậy chớ Thái hậu có dặn Đại nhưn đều chi chẳng ? » Vương Bình mới thuật hết các việc Thái hậu đem lo lót bạc cho Quách Hoè nghe. Rồi lại nói với Quách Hoè rằng : « Khi tôi chưa thấy tờ mật chỉ của Thái hậu, thì đã có lòng muốn che chở việc ấy, đến chừng thấy mật chỉ rồi, thì lại càng đem lòng lo lắng phương thế mà yểm ản cho Công công. Vì việc này cũng là việc khó đầu, cho nên tôi sai người lên đến thiên lao rước Công công về đây có thương nghị việc ấy. » Quách Hoè cả mừng. Bèn ngồi lại mà ăn uống với Vương Bình.

Hồi thứ năm mươi sáu

Vương hình-bộ vì tham lãnh hối lộ.

Bao thị-chế nhờn dịp bắt gian thần.

Trong khi ăn uống với Vương Bình, thì Quách Hoè lại hỏi Vương Bình rằng : « Bây giờ Đại nhơn tính tra thử nào xin cho tôi biết. » Vương Bình nói : « Việc này thì nội triều đây tôi không sợ ai hết, duy sợ một mình Bao Chuẩn là người có trí thần minh lắm, » và sai người lên tới dóm hành, cho nên tôi phải tính chọn một người giống như Cồng công đứng ra giữa pháp dương đó mà chịu khảo thử. Còn Cồng công thì núp trong chỗ kín mà kêu khóc than van, như vậy mới che miệng thế gian được. » Quách Hoè nghe nói cả mừng mà rằng : « Nếu Đại nhơn làm được như vậy, thì chẳng phải là một mình tôi cảm ơn Đại nhơn mà thôi mà lại Lưu thái hậu cũng mang ơn Đại nhơn nữa. Chúng ấy chắc là người cũng tìm phương thế mà làm cho Đại nhơn cao thăng quyền tước chứ chẳng không. » Vương Bình và nói chuyện với Quách Hoè, và suy nghĩ mà kiếm người vóc vạc cho giống Quách Hoè đứng có tra mạo mà làm kẻ ấy. Quách Hoè thấy Vương Bình ngồi nghĩ sừng sốt thì hỏi rằng : « Vậy chứ Đại nhơn suy nghĩ việc chi mà coi bộ sững sốt như vậy ? » Vương Bình nói : « Tôi đang nghĩ mà kiếm một người dung nhan và vóc vạc cho giống như Cồng công, đứng có tra mạo mà làm kẻ ấy. » Quách Hoè nói : « Tôi thấy trong ngục có một tên tù, mình mẩy mập lớn cũng tương tự như tôi. Khi ấy tôi hỏi tên họ nó thì nó xưng rằng họ Lam, thứ bảy, cho nên thiên hạ kêu nó là Lam Thất vắn người ở Biện kinh, vì có tội sát nhơn thế này đã làm án xử tử, song chưa đến ngày cho nên còn chưa hành quyết. Nếu dạng người ấy chịu thử, thì việc này ắt xong. » Vương Bình cả mừng.

Ngày thứ sai người đến ngục mà đòi Ngục quan là Châu Lễ. Ngục quan vâng lời đến ra mắt Vương Bình. Vương

Bình tở thật ý mình muốn cho Ngục quan nghe, và hứa chắc với Ngục quan rằng : « Nếu người mà tính đặng việc ấy thì cũng trọng thưởng vàng bạc và gia phong quờn tước cho. » Ngục quan cả mừng lật đặt vào dầm Lam Thất đến cho Vương Bình xem. Vương Bình xem thấy Lam Thất quả nhiên vóc vạc mập mạp, mặt cũng tương tợ như Quách Hoè, bèn tở thật ý mình cho Lam Thất nghe và dặn Lam Thất đừng có làm tiết lậu cơ mưu, như việc này xong rồi, thì ta sẽ lập thế mà gỡ tội cho người khỏi thác, lại ban thưởng vàng bạc cho người nữa. Lam Thất nghe nói cả mừng mà thưa rằng : « Thân tôi bây giờ cũng như cá nằm trong chảo không biết chết ngày nào. Nếu lão gia tính thế mà gỡ tội cho tôi đặng, thì bây giờ dầu tra khảo khờ sở thế nào, tôi cũng ráng mà chịu thế cho Công công. » Vương Bình cả mừng mà rằng : « Nếu người đánh như vậy thì thiệt là tốt lắm, sao sao cũng ráng mà giải cứu cho người. » Bèn lấy y phục mới mà cho Lam Thất mặc và khuyến đàm rượu thịt mà cho ăn uống no say.

Ngày thứ Thiên tử lâm triều các quan triều bái tung hô rồi, Thiên tử phảo hỏi Vương Bình rằng : « Vậy chứ việc tra khảo Quách Hoè ra thế nào, khanh hãy tâu lại cho trẫm rõ. » Vương Bình tâu rằng : « Việc ấy là việc quan hệ rất trọng cho nên tôi không dám khinh hốt mà làm theo việc làm thường. Xin Bệ hạ cho tôi kỳ thêm ba ngày nữa, đặng tôi tra xét cho phân minh, rồi sẽ phục chỉ. » Thiên tử nói : « Trẫm biết khanh là người công bình chánh trực, cho nên mới phú việc ấy cho khanh. Vậy khanh hết lòng hết sức mà tra xét cho phân minh, chớ nên tham tư hối chi tài mà phụ phân ý trẫm. » Vương Bình tâu rằng : « Vả tôi là người mang ơn bệ hạ rất trọng, không biết lấy chi mà báo đáp đặng. Nay có việc này, thì tôi phải hết lòng hết sức mà làm cho bệ hạ mẫu tử tương phùng, dựng đền ơn cho bệ hạ chút đỉnh. » Thiên tử nghe tâu thì gật đầu mà khen phải. Rồi đó truyền bãi triều ; các quan đều lui ra.

Khi Bao Công ra đến triều môn thì kêu Vương Bình mà dặn rằng : « Vả tôi với Nhơn huynh có nghĩa đồng hương lại có tình đồng liêu nữa. Vì vậy cho nên tôi đem lòng tin cậy Nhơn huynh, mới lâu cùng Thánh thượng mà xin giao việc ấy cho Nhơn huynh tra xét. Xin Nhơn huynh phải lấy lòng ngay thẳng mà tra xét cho công minh. Như tra ra án nấy thì chẳng những là có công cùng Thánh thượng, mà tôi cũng mang ơn nữa. » Vương Bình nói : « Nhơn huynh lại nói chỉ lời ấy, anh em mình thuở nay đã can đởm tương chiếu, lẽ nào Nhơn huynh lại không biết ý tôi sao. » Bao Công nói : « Vả chẳng việc ấy là việc quan hệ cho tôi lắm, nếu Nhơn huynh làm sai sẩy bề nào thì tôi không khỏi tội khi quân, cho nên tôi phải dặn Nhơn huynh cho cẩn kè, vậy xin Nhơn huynh miễn chấp. » Vương Bình cười rằng : « Vả tôi với Nhơn huynh là người đồng hương lại đồng liêu nữa, nếu Nhơn huynh bị tội khi quân, thì tôi cũng phải lo phương thế chi mà gỡ mới phải, lẽ nào lại đành lòng mà làm cho Nhơn huynh bị tội sao. Song còn một điều nầy : Như tôi tra xét không ra, thì tôi cũng phải giao lại cho Nhơn huynh thẩm đoán lấy. » Bao Công nói : « Ấy là lẽ tự nhiên, song Nhơn huynh có tra xét được, thì cũng phải lấy lễ công, còn như tra xét không được thì giao lại cho tôi, đừng để thiên diên như ngọt mà gian tặc nó biến sanh quĩ kế thì khó lòng cho tôi lắm. » Vương Bình vâng chịu. Hai người bèn giã nhau mà trở về.

Khi Vương Bình về đến dinh rồi, thì thẳng vào hậu đường mà thuật hết các việc ấy cho Phu nhân nghe. Phu nhân nói : « Việc ấy tướng công đã sắp đặt xong rồi, sao không tra phước đi dựng có phục chi. Nếu dè lâu ngày, tôi e một là làm cho Thái hậu đem lòng lo sợ, hai là tiết lộ cơ mưu ra thì cũng sanh khó cho mình. » Vương Bình cười rằng : « Phu nhân chớ lo, ta chẳng đại gì đâu. Để nội đêm nay ta tra một đêm rồi rạng ngày vào chầu mà phục chi. » Phu nhân cảm mừng.

Đêm ấy Vương Bình ra giữa pháp đường, để Quách Hoè núp dưới ghế, rồi đem Lam Thất ra, khiến hai tên quân làm phúc là Tiền Thành và Lý Nuân tra khảo.

Khi đem Lam Thất ra, thì Vương Bình vỗ ghế mà nạt lớn rằng : « Quách Hoè, vậy chứ việc *Ly miêu hoán chúa*, thiếu hũy *Bích minh cung* sự tích thế nào, người hãy khai ngay đi, nếu có điều chi gian dối thì ta cứ việc khảo tra. » Lam Thất làm thinh chẳng nói chi hết, còn Quách Hoè ngồi núp dưới ghế mà kêu oan rằng : « Oan tôi lắm đại hơn ôi, ấy là Bao Chuẩn đặt điều mà nói láo, chứ không có việc *Ly miêu hoán chúa* nào hết, xin đại hơn xét lại kẻo oan ức tôi lắm. » Vương Bình nạt rằng : « Người đừng có giả hám, nếu người không chịu khai thì ta tra lời nước. » Bèn khiến quân cứ việc mà tra khảo. Hễ đánh Lam Thất bao nhiêu thì Quách Hoè la khóc bấy nhiêu. Tội nghiệp cho Lam Thất bị khảo nặng nề, đến đôi máu rơi thịt nát, mà cũng không dám la. Còn Quách Hoè thì không ai đánh tới mà la khóc kêu oan om sòm.

Hôm ấy Bao Công đi tuần với bốn tên quân làm phúc. Đi gần đến dinh Vương Bình thì gặp hai người đương đi mà nói chuyện với nhau. Một người nói : « Đêm nay là đêm Vương bình bộ tra khảo Quách Hoè. Việc ấy là việc quan hệ lớn, song không biết Hình bộ tra xét thế nào ? » Người kia nói rằng : « Vì tôi có nghe nói việc ấy, cho nên tôi muốn đến mà xem, té ra đến nơi thấy cửa mở mà không cho ai vào hết, lại nghe trong dinh có tiếng la khóc om sòm. » Bao Công nghe nói thì sanh nghi mà nghĩ thầm rằng : « Lạ thay ! Vương Bình đã nói với ta đến mai sẽ tra khảo, sao đêm nay lại tra khảo trước như vậy, chắc là có điều chi tư tặc chứ chẳng không. » Bèn thẳng đến cửa dinh Vương Bình mà hỏi người giữ cửa rằng : « Đêm nay Vương bình bộ tra án Quách Hoè phải chăng ? » Người giữ cửa thưa rằng : « Phải. » Bao Công nói : « Vậy thì để ta vào đó đứng xem chơi cho biết. » Người giữ cửa thưa rằng : « Nếu đại hơn muốn vào thì để tôi thưa lại cùng lão gia tôi đã. » Bao Công nói :

« Vả ta với Vương bình bộ là người thân thiết với nhau lắm, muốn ra thì ra, muốn vào thì vào, không cần gì người phải thông báo. » Nói rồi liền đi với bốn tên quân mà thẳng đến pháp đường, xem thấy sự tích như vậy thì bước đến mà hỏi Vương Bình rằng : « Vậy chớ nhưn huynh tra khảo người nào đó ? » Vương Bình nghe hỏi ngược mặt lên xem thấy Bao Công thì kinh hồn lạc phách, lật đật đứng dậy mà nói rằng : « Tôi tra khảo Quách Hoè việc *Ly miêu oán chúa, thiếu hũy Bích vân cung* đó. » Bao Công nói : « Tôi xem người này không phải Quách Hoè, mà nghe tiếng nói thì lại giống tiếng Quách Hoè. » Nói rồi liền bưng đèn mà rọi dưới ghế, thì thấy Quách Hoè đang ngồi núp trong ấy, liền kêu Trương Long và Triệu Hổ áp lại nắm đầu Quách Hoè mà kéo ra và khiến Đồng Siêu, Tiết Bá nhảy lên thộp ngược Vương Bình mà trôi lại. Rồi đó Bao Công khiến dẫn Lam Thất lại gần mà hỏi rằng : « Vậy chớ mi tên họ là chi, sao lại đến đây mà chịu khảo thế cho Quách Hoè ? Vậy phải khai ngay đi, nếu có đầu chi gian dấu, thì ta chém quách không dung dẫu. » Lam Thất liệu bề chối không nổi nên phải khai ngay. Bao Công nghe rồi thì cười mà nói rằng : « Vương Bình thiệt là gian trá lắm, tuy vậy mà cũng không qua ta được. Thôi, ta cũng chẳng nên nói làm chi cho nhiều, đề mai đây sẽ vào tàu cùng thánh thượng. » Vương Bình năn nỉ với Bao Công rằng : « Tôi lỡ đại một phen, xin nhưn huynh lấy lòng nhưn dức mà dung chể cho tôi nhờ. Từ đây tôi không dám đem dạ khi mạng như vậy nữa, phải hết lòng hết sức mà tra xét án ấy cho phân minh. » Vương Bình năn nỉ đôi ba phen mà Bao Công cũng không kể đến. Bèn khiến Trương Long dẫn Lam Thất mà giam vào thiên lao. Còn Triệu Hổ, Đồng Siêu và Tiết Bá thì dẫn Vương Bình và Quách Hoè về dinh mình dựng ngày mai có vào tàu cùng Thiên tử. Thăm thay cho Vương Bình làm đến bậc Hình bộ thượng thư, vì nghe lời vợ mà phạm tội khi quân như vậy !

^ Lúc ấy gia đình lật đật chạy vào hậu đường mà báo cho Mã thị hay. Mã thị run rẩy lập cập, vì chắc là chồng mình

phải bị tội nặng, song không biết kể chi mà gỡ cho khỏi, cứ ngồi Knoanh tay mà khóc hoài.

Rạng ngày Bao Công dẫn Vương Bình và Quách Hoè đến trước triều môn thì nhằm lúc Thiên tử chưa lâm triều, các quan thấy vậy đều cả kinh, song chưa kịp hỏi chi. Kể thấy Thiên tử lâm triều, các quan triều bái vừa rồi thì Bao Công quì xuống mà tâu rằng : « Hồi hôm đây tôi đi tuần du các nẻo đường, đi gần tới nha môn của Vương Bình thì nghe những người đi qua đi lại nói Vương Bình tra án trong lúc ban đêm mà lại không cho ai vào. Khi tôi nghe mấy lời ấy thì trong lòng sanh nghi, bèn thẳng đến chỗ đó mà xem thì thấy Vương Bình làm điều tư tặc, đem dạ khi quân cho nên tôi phải bắt Vương Bình và Quách Hoè đem đến mà tâu lại cho bộ hạ hay. » Thiên tử nghe tâu thì hỏi rằng : « Vậy chứ Vương Bình làm điều tư tặc thế nào, Bao khanh hãy tâu hết đầu đuôi cho trâm rõ ? » Bao Công mới thuật nết các việc mình thấy cho Thiên tử nghe. Thiên tử nổi giận mà mắng rằng : « Loài súc sanh, làm điều gian trá chẳng kiên trâm chút nào. » Liền khiến võ sĩ dẫn Vương Bình vào mà tra hỏi.

Hồi thứ năm mươi bảy

*Bao thị-chế lãnh tra đũa nghịch,
Vương hình-bộ dẫn đến pháp trường.*

Khi võ sĩ dẫn Vương Bình vào đến giữa trâm thì Vương Bình quì lạy mà tâu rằng : « Tội thần là Vương Bình vào kiến giá, xin bộ hạ mở lượng hải hà dung chử cho tôi nhờ. » Thiên tử thấy mặt Vương Bình thì nổi giận mắng lớn rằng : « Mi là loài súc sanh, không hề kê đến quân thần chi nghĩa. Trâm ở với mi rất hậu, nay trâm phú thác cho mi một việc này thì trâm có dặn dò ba phen, khiến mi phải hết lòng hết sức mà tra xét việc ấy cho phân minh, lè ra mi

là đũa khâu thị tâm phi, mi nói với trăm sao sao mi cũng lấy lẽ công mà tra xét. Đến nay mi làm ra chuyện này, nếu không có trí thần minh của Bao khanh, thì mi đã làm khuất lấp trăm rồi. » Vương Bình lay lục mà tâu rằng : « Xin bệ hạ rộng lòng dung thứ để cho tôi lãnh chỉ mà tra xét việc ấy cho minh ra, rồi sẽ tương công chiết tội cho tôi nhờ. » Thiên tử nói : « Mi cũng biết sợ tội sao, vậy chớ khi trước ai xui giục mi làm điều ấy ? » Vương Bình tâu rằng : « Ấy cũng tại lòng tôi không cứng cỏi, cho nên mới nghe làm vợ tôi là Mã thị, thấy của tư hối, thì đam lòng tham, cứ xui giục tôi binh vực Lưu thái hậu, cho nên mới đến nỗi này. Xin bệ hạ xét lại công cang tôi bấy lâu tận trung báo quốc, nay mới lỡ đại một phen, xin bệ hạ lấy lòng như đức pháp ngoại tình khoan mà dung chế tội ấy cho tôi nhờ. » Thiên tử nghe tâu thì cười rằng : « Vả mi làm đến chức Hình bộ thượng thư, sao lại còn nghe lời đồn bà, mà làm việc khi quân hoai pháp như vậy, thì tội ấy đáng vờ cho mi chịu lắm. Vả vợ mình là một người đồn bà, không lẽ dám cả gan mà làm việc khi quân như vậy. Việc này trăm còn chưa tin, thôi trăm giao cho Bao khanh bắt Mã thị đến tra xét, đem Quách Hoè ra giữa trảo đình đây mà tra khảo cho trăm xem. » Bàng Hồng tâu rằng : « Vả Bao Chuẩn là người có tội, mà bệ hạ đã không nói đến, lại giao cho lão tra án nữa, nếu làm như vậy tôi e quần thần không phục đâu. » Thiên tử nói : « Vậy chớ Bao khanh có tội chi thì Bàng khanh hãy tâu lại cho trăm rõ. » Bàng Hồng tâu rằng : « Vả Vương Bình là người của Bao Chuẩn tiến cử, mà Vương Bình làm ra tội khi quân hoai pháp như vậy, có phải là Bao Chuẩn cũng có tội tiến cử bất lực chăng ? » Thiên tử nghe tâu chưa kịp nói chi. Bao Công lật đật quì xuống mà tâu rằng : « Việc ấy tôi cũng có tội, song tôi đã lập công dựng rồi, xin bệ hạ rộng lượng lấy công trừ tội cho tôi. » Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chớ Bao khanh lập dựng công chi, thì tâu lại cho trăm rõ. » Bao Công tâu rằng : « Đêm trước tôi đi tuần du các đường, gặp dựng một người nội giám,

mà tôi hỏi người ấy không chịu trả lời, cứ làm thinh chạy hoài. Khi ấy tôi đem lòng nghi, khiêu quân bắt mà tra hỏi, té ra người nội giám ấy là Vương Ân, vâng lời Lưu thái hậu đem của hối lộ mà lo lót với Vương Bình. Lấy ấy mà suy ra thiệt cũng thiệt có về việc ly miêu hôn chúa đó. » Bàng Hồng tâu rằng : « Đêm trước Bao Chuẩn đã bắt dạng người nội giám sao không tâu lại cho bộ hạ hay, đề đến bây giờ tôi hạch ra tội thiếu cứ bắt luật, thì va lại kiểm đều mà đỡ mình, lời ấy là lời vô bằng vô cớ, xin bộ chớ tin. » Thiên tử nghe hai đảng tâu như vậy, thì lòng còn dự dự chưa biết ai phải ai quấy. Xảy có Phú Bật tâu rằng : « Tôi xét lại Bao Chuẩn là người trung canng nghĩa khí, từ trao thần cho đến dân đã ai ai đều biết, xin bộ chớ nên nghe lời Bàng quốc trượng mà bỏ dạ trung thần, hãy giao cho Bao Chuẩn tra xét việc này thì mới mình bạch dặng. Xin bộ hạ xét lại. » Thiên tử nghe tâu thì gật đầu mà rằng : « Lời khanh rất phải. » Bèn kêu Bao Công mà hỏi rằng : « Vậy chớ Bao khanh đã tha Vương Ân hay chưa ? » Bao Công tâu rằng : « Tôi giam tại dinh tôi. » Thiên tử nghe tâu bèn sai Nội-hàng Học-sĩ là Âu dương Tu, đến dinh Bao Công mà dẫn Vương Ân tới tại giữa triều đình, đứng có đối chứng. Lại sai Quốc cữu là Bàng chi Hồ đến dinh Vương Bình mà bắt Mã thị phu nhân và lục soát mà kiểm vàng bạc châu báu của Lưu hoàng hậu lo hối lộ. Khi ấy Bàng quốc cữu vừa muốn lãnh chỉ ra đi, xảy có Văn ngạn Bắc ra tâu rằng : « Chẳng nên sai người nào họ Bàng dự đến việc này. Nếu sai Quốc cữu tra xét của hối lộ ấy, tội o có đều tự tệ chớ chẳng không. » Thiên tử nghe tâu thì phán rằng : « Lời ấy cũng phải, vậy chớ nội trao đây có ai ra lãnh việc này chăng ? » Hồi vừa dứt lời thì có Tri giám viên là Đỗ Diên ra tâu rằng : « Tôi xin lãnh chỉ cho. » Thiên tử nhậm lời, bèn sai Đỗ Diên ra đi.

Giày lâu Âu dương Tu dẫn Vương Ân đến thì Vương Ân quì lạy giữa triều đình mà run rẩy lập cập. Thiên tử hỏi rằng : « Vương Ân, vậy chớ ai sai mi việc chi, thì mi hãy

khai ngay đi. » Vương Ân tâu rằng : « Thái hậu Nương nương sai tôi đem 50 đỉnh vàng ròng, 30 hộp minh châu và một tờ mật chiếu đến cho Vương Bình. Ra đi thì tôi cũng sợ lắm, song không dám cãi lời, cực chẳng đã phải ép lòng ra đi. Đến chừng tôi giao các vật ấy cho Vương Bình xong rồi, tôi vừa trở ra một đôi xa xa thì gặp Bao Chuần bắt tôi mà giam lại tại dinh đã hai đêm nay. » Thiên tử nghe tâu chưa kịp nói chi, kể thấy Đỗ Diên đem vàng bạc châu báu của Lưu thái hậu đến mà nạp tại trước Kim loan điện. Thiên tử thấy mấy vật ấy, thì mặt có sắc thẹn, vì nghĩ rằng : « Lưu thái hậu làm đến bậc Quốc mẫu, lại đem vàng bạc châu báu mà lo lót với quần thần, thì lấy làm hổ thẹn lắm. » Nghĩ như vậy, bèn khiến Vương Ân trở về cung. Còn cửa hồi lộ ấy thì trả lại Lưu thái hậu. Rồi đó, Thiên tử nói với Bao Công rằng : « Nay trẫm giao nội vụ cho khanh tra' xét. Vậy khanh hãy hết lòng hết sức mà làm cho ra lẽ, đừng cho mẹ con trẫm gặp nhau, ấy là ơn trọng lắm. » Phán rồi liền bãi châu, các quan ai về dinh nấy.

Khi Bao Công về đến dinh rồi, thì truyền quân dẫn Vương Bình ra mà mắng lớn rằng : « Vả ngươi là người ăn cơm vua hưởng lộc nước, lẽ thì hết lòng phò vua vực nước mới phải, có đâu lại đem dụ khi quân, không kiên phép nước, nghe lời đàn bà, tham của hồi lộ, mà làm điều tư lự như vậy. Thiệt là đáng tội lắm. » Vương Bình nói : « Ấy thiệt là tôi ngu lắm, lần nghe lời vợ bất hiền, cho nên mới ra đến đời này, cúi xin Đại nhân rộng lòng dung thứ mà xuống phước cho tôi nhờ. » Bao Công nghe nói thì cười rằng : « Người làm đến bậc Hình bộ thượng thư, lẽ thì thông hiểu thời vụ lắm, cứ sao lại nghe lời đàn bà làm chi mà ra đến nỗi này, bây giờ ta không thể nào mà dung chế cho người dưng, duy có một điều thác mà thôi. » Vương Bình lay lục mà khóc rằng : « Tội tôi thiệt đáng muôn thác, song xin Đại nhân nghĩ tình cố hữu, đoái nghĩa đồng liêu mà ra ơn xuống phước cho tôi nhờ. » Bao Công nói : « Tội

người nặng lăm lẽ nào ta dung chổ đặng. » Nói rồi liền khiến quân dẫn Mã thị vào. Mã thị vào đến nơi thì cúi đầu lạy lục mà khóc hoai, Bao Công nói : « Mi là người làm đến bậc Cáo mạng phu nhưn, lẽ thì phải tưởng đến ơn vua mà giữ gìn phụ đạo, có đâu lại đem dạ tham tri, chẳng kiên phép nước xui dục cho chồng làm việc khi quân. Đến nay chồng mi bị tội như vậy, thì cũng lại mi là người bất hiếu chi phụ, cho nên mới ra đến nỗi này. Vậy chớ sự tích làm sao thì mi phải khai ngay ra đi, nếu có đâu chi gian dối thì ta cứ phép mà làm. » Mã thị thưa rằng : « Xin Đại nhưn chớ tin lời Vương Bình mà phân đoán như vậy thì oan ức tôi lắm. Vả tôi là phận đàn bà, lẽ nào lại biết đến việc Triều đình đại sự mà phòng khiễn chồng tôi làm quấy như vậy ? Ấy cũng vì chồng tôi đem lòng tham của, chẳng đoái ơn vua. Khi ấy tôi có can gián đôi ba phen mà chồng tôi cũng không nghe. Bây giờ ra đến nỗi này, chồng tôi lại đổ tội cho tôi, xin Đại nhưn xét lại. » Bao Công nghe nói thì cười rằng : « Đàn bà như vậy thật cũng là già hám lăm. » Bèn hỏi Vương Bình rằng : « Vợ người đã cung chiếu như vậy, thì người tính lẽ nào ? » Vương Bình nổi giận mắng Mã thị, thì Mã thị cũng mắng Vương Bình lại. Hai vợ chồng cãi lầy với nhau. Bao Công thấy vậy liền khiến quân đem ra mà khảo. Hai vợ chồng chịu không nổi, đều xin dõ mình khai ngay. Bao Công hỏi Vương Bình rằng : « Vậy chớ khi vợ người xui khiến người như vậy, thì Thái hậu đã sai người đem lễ vật mà lo lót với người chưa ? » Vương Bình thưa rằng : « Khi vợ tôi xui khiến tôi làm việc ấy, thì Lưu thái hậu chưa đem lễ vật đến. » Bao Công hỏi Mã thị thì Mã thị cũng khai y như vậy. Bao Công nói : « Vậy việc này phải chờ tra xét Quách Hoà rồi sẽ định đoạt. » Bèn làm một tờ biểu mà hạch tội Vương Bình làm đến Đại thần không lo báo quốc, lại nghe lời vợ mà làm như vậy, thì thiệt đáng tội lắm. Còn Mã thị làm đến bậc Cáo mạng phu nhưn, mà không giữ khuôn môn, cứ xúi chồng làm quấy, bây giờ tội đã như vậy, thì cũng đã đáng lăm. Nói rồi bèn khiến quân sĩ

dẫn Quách Hoè và hai vợ chồng Vương Bình mà giam lại thiên lao.

Ngày thứ Thiên tử lâm triều, thì Bao Công dâng biểu cho Thiên tử xem. Thiên tử xem rồi thì khiến Bao Công dẫn vợ chồng Vương Bình ra pháp tràng mà trảm quyết.

Bao Công vâng lệnh lui ra khiến người vào thiên lao dẫn vợ chồng Vương Bình ra pháp tràng mà xử trảm.

Hồi thứ năm mươi tám

*Tống-đế sai lời vì thương mẹ,
Bao-Công lãnh chỉ bởi ghét gian.*

Ngày thứ Thiên tử lâm triều, các quan triều bái tung hô rồi, Thiên tử phán rằng : « Nay trẫm giao án Quách Hoè cho Bao khanh tra xét lấy. » Bao Công tâu rằng : « Xin bệ hạ giao việc ấy cho Bàng quốc trượng tra xét, ấy là ra lẽ ngay gian. » Bàng Hồng nghe Bao Công tâu như vậy thì nghĩ thầm rằng : « Lạ này, hôm trước lão Bao hắc tử đã nói ta tra xét không dặng, sao bây giờ lại xin Thánh thượng giao việc ấy cho ta. Thế khi lão này có tính mưu kế chi dặng mà hại ta đây chứ chẳng không. » Nghĩ như vậy bèn quì xuống tâu rằng : « Hôm trước Bao Công đã tâu giữa triều đình mà gọi tôi rằng tra xét không dặng. Nay lại xin bệ hạ phú thác cho tôi, cho nên tôi không dám lãnh, xin bệ hạ chọn người khác mà lãnh việc ấy. » Bao Công tâu rằng : « Nếu Bàng quốc trượng không chịu lãnh chỉ thì nội triều đây chắc là không có ai tra dặng án này. » Thiên tử nói : « Nhị khanh đều không dám lãnh chỉ, nếu vậy việc này phải bãi đi hay sao. » Bao Công tâu rằng : « Nếu bệ hạ tra xét giữa triều đình, thì việc này mới minh bạch dặng. » Thiên tử nghe tâu thì có ý buồn mà phán rằng : « Bấy lâu cũng có nhiều án rất khó, mà trẫm thấy Bao khanh đều tra xét minh bạch hết. Nay có một việc này là việc

mẹ trăm mang lấy tai nạn như vậy, lẽ thì Bao Khanh phải hết lòng hết sức mà tra xét cho phân minh, dặng cho mẫu tử trùng phùng mới phải, cớ sao Bao Khanh lại có ý từ chối hoài như vậy ? Hay là Bao Khanh không tưởng đến trăm chàng ? » Bao Công tâu rằng : « Chẳng phải là tôi muốn từ chối làm chi mà mang tiếng nghịch chĩ, ngặt vì ngày trước Bàng quốc trưởng đã nói tôi là người chủ cáo không lẽ tra xét, cho nên tôi không dám lãnh chĩ. Vả lại nếu tôi lãnh chĩ mà tra án nầy, thì tôi phải tra xét cho minh bạch cứ luật mà đoán ngay, hễ tôi đoán ngay ra, thì Lưu thái hậu và Dịch thái hậu đều có tội hết. Vả tôi là phạm làm tội, nếu định tội cho hai vị nương nương ấy, thì ắt là không khỏi Bàng quốc trưởng gọi tôi là khi quân phạm thượng. Vì vậy cho nên tôi không dám lãnh chĩ, xin bệ hạ xét lại. » Thiên tử phán rằng : « Lời Khanh nói rất phải, song nội trào đây không ai tra nôi, vậy Bao Khanh chớ ngại đều chi hết, hễ cứ theo phép nước mà làm. Hễ Thái hậu có tội thì cũng cứ luật mà đoán ngay, Bàng quốc trưởng có nói đều chi, thì Khanh cũng nghị tội nữa. » Bao Công tâu rằng : « Nếu bệ hạ phán như vậy thì tôi mới dám lãnh chĩ. » Thiên tử cả mừng, bèn truyền lui chầu, các quan đều vui mừng mà về dinh. Duy có Bàng Hồng đem lòng giận Bao Công lắm, song cũng không dám nói tiếng chi.

;

(Xem tiếp tập 17)

In, xuất bản và phát hành tại nhà in

TÍN-ĐỨC THƯ-XÁ

25-27 đường Tạ-thu-Thần

SAIGON

Điện thoại : 20.673

VẠN HUYỀN LÃO

DIỄN NGHĨA

Hồi thứ bốn mươi chín

*Quách-Hoè cùng chiêu vi trúng kế,
Bao-Công đắc án bởi cao mưu.*

Lúc ấy Lưu thái hậu nghe dạng tin ấy, thì đem lòng lo sợ lắm, song biết Bao Công là người thiết diện vô tư, không tham của hối lộ, cho nên chẳng dám sai người đến lo lót với Bao Công vật chi hết, duy có ra vào thờ vãn thần dài mà thôi.

Còn Bao Công lui châu về đến dinh rồi thì lật đặt khiến quân vào thiên lao mà dẫn Quách Hoè ra. Khi Quách Hoè ở trong thiên lao, thì nghĩ rằng : « Vả ta bấy lâu dựa lấy quyền thế của Lưu thái hậu cho nên chẳng biết sợ ai hết. Đến đời thiên tử cũng không làm chi đáng. Vì vậy cho nên Vương Bình tuy đã lãnh chĩ mà tra khảo ta mặc dầu, song cũng phải lo mưu kế mà yểm an cho ta, chẳng dè bị thằng Bao hắc tử hiền thấu kế ấy, đến bắt Vương Bình mà trị tội và giam cầm ta nơi thiên lao như vậy, thì cũng là khó cho ta lắm. Song ta là tể tướng của Thái hậu, người có lòng tin ta mà phú thác việc ấy. Nay đã cách mười tám năm rồi, mà Bao hắc tử lại kiểm chuyện bươi móc ra, làm cho bình địa nổi phong ba mà bại cho vợ chồng Vương Bình đều bị tội. Rồi đây chắc là nó cũng tra khảo ta chớ chẳng không. Ôi thôi ! Con người ở đời sớm muộn gì cũng phải thác một lần mà

niên kỷ ta đây cũng đã lớn rồi, thà ta liều thác chẳng chịu cung chiêu đãi đặng đến ơn Thái hậu thì hay hơn. » Khi Quách Hoè dương suy nghĩ như vậy, xây có bốn tên quân của Bao Công áp đến làm bộ như hùm như hổ, tới đập Quách Hoè một đập nhào xuống đất, thộp ngực Quách Hoè mà dẫn tới tại giữa pháp đường.

Lúc ấy Quách Hoè thấy mặt Bao Công thì mừng lời, tiếng rằng : « Bớ Bao Chuần, mi làm quan đến bậc ấy, lẽ thì mi biết phép tắc lắm, có đâu mi lại làm đều ngang dọc không kể đến ta chút nào hết. Vậy chớ mi không thấy quyền thế của ta bấy lâu sao ? Từ Thiên tử cho đến văn võ bá quan, không ai dám khi dễ ta chút nào. Nay mi làm như vậy, thiệt là mi chẳng kiên Thái hậu và không kể Thánh hoàng nữa. Nói thiệt, mi phải biết khôn mà đề chút nhưu tình, thì mi làm quan mới dặng lâu dài, nếu mi cứ giữ chữ vô tư hoải, chắc là có ngày phải mang khổn chớ chẳng không. » Bao Công nạt rằng : « Loài súc sanh, mi thiệt là dứa to gan lớn mật. Mi đã toan mưu hãm hại ấu chúa, làm cho mẹ một nơi con một ngả, mi tưởng việc ấy dẫu nhem dặng hoải, té ra *Thiên tửng khôi khôi sơ nhi bất lậu*. Nay đã phát tích rồi, thì không lẽ mi trốn đường nào cho khỏi. Vậy mi phải mau mau cớ thiệt mà khai ngay đi. Nếu còn gian dẫu thì ta không biết vị tình ai hết, dặc quân tra khảo hoải, ắt là mi phải thác chẳng không. » Quách Hoè nói : « Nếu nói như lời mi thì thiệt là đại dốt lắm, vả chẳng đời nay chẳng thiếu chi người gian trá, lấy chơn làm giả, lấy giả làm chơn, bấy lâu mi đã xưng mình rằng : *Phò doãn thần minh* lắm, sao bây giờ mi nghe lời miệng mấy nói láo, mà mi không xét, lại tâu dối cùng Thiên tử những điều vô bằng cớ, làm cho vô đạo hôn quân nghe theo lời mi mà gây ra sự có như vậy. Có phải là tại mi đem lòng bất nhơn, vu oan giá họa mà hại người lành chẳng ? Mi làm như vậy, cũng tỷ như mi mò kim nơi đáy biển, dẫu có hết lòng hết sức đi nữa thì cũng không ích gì. Bớ Bao Chuần, ta không phải như ai đâu mà phòng tởn tra khảo cho ta xưng ra. Dẫu mi tra

khảo cách chi độc dữ cho mấy đi nữa, thì ta cũng không đại gì mà cung chiêu đầu. » Bao Công nói : « Mi đừng giả hăm, mi nói việc ấy không có, sao Thái hậu còn lo lốt với Vương Bính mà làm kẻ tra thối cho mi như vậy. Này mi đừng có tưởng việc này là vô bằng cứ, để ta nói cho mi nghe, nếu người đờn bà nghèo nàn ấy không phải là Quốc mẫu, sao lại biết nơi tay chơn của Thánh thượng có bốn chữ *«ơ» hà xã tắc* ! Như vậy đó, còn chưa phải bằng cứ hay sao ? Ta cũng biết mi muốn liêu mạng giả dạng đầu việc ấy cho nhem. Thôi, để ta có sức ta tra, còn mi có sức mi chịu, coi thử mi có chịu nổi hay chăng. » Nói rồi liền khiến quân đệ Quách Hoè ra mà khảo kẹp một cách rất nặng nề. Cách khảo ấy nếu như người khác thì đã chịu không nổi rồi. Còn Quách Hoè vì có gan dạ và có sức mạnh, cho nên khảo cho mấy cũng không chịu khai. Bao Công thấy vậy, thì khiến người tra khảo cách khác lại nặng nề hơn nữa. Quách Hoè nói lớn tiếng rằng : « Bớ Bao Chuẩn, tra khảo như mi làm vậy, thiệt cũng là độc lắm ; song việc này không lẽ mi khiến ta lấy thiệt làm giả, lấy không làm có dạng. » Bao Công thấy tra khảo đã đến nước mà Quách Hoè cũng không chịu cung chiêu, thì nghĩ thầm rằng : « Thuở nay ta tra án cũng đã nhiều lắm, song chưa thấy ai mà gan dạ như vậy. » Bèn hỏi Quách Hoè rằng : « Thiệt mi không chịu cung chiêu sao ? » Quách Hoè nói : « Nếu mi muốn cho ta cung chiêu thì mi phải chờ đến chừng nào mà mặt nhật mọc lên nơi phía Tây, sông nổi ba đào nơi chót núi, thì ta mới chịu cung chiêu cho. » Bao Công nói : « Nếu bây giờ mi không chịu cung chiêu thì ngày sau mi cũng không khỏi thác, đến khi thác xuống Âm phủ rồi, thì mi cũng phải khai ngay, chớ không lẽ mi dấu nhem dạng hoài. Vậy mi hãy tỉnh phứt đi cho sớm, thì mi đỡ khỏi chịu đau đớn, mà ta cũng làm án nhẹ cho mi nữa. » Quách Hoè nói : « Đã biết rằng thác xuống Âm phủ thì không lẽ dấu dạng, song việc này dầu mi tra khảo cho mấy đi nữa, thì ta cũng không khai. Thà đến

chừng thác xuống Âm phủ, Diêm Vương có hỏi, thì ta mới chịu khai ngay cho. » Bao Công nghe nói thì nghĩ rằng : « Té ra thằng này cũng biết sợ Diêm Vương. Thôi để ta lập kế khác mà tra khảo nó thì hay hơn. » Bèn khiến quân sĩ đưa Quách Hoè vào thiên lao mà giam lại.

Lúc ấy Quách Hoè bị tra khảo đau đớn lắm, cho nên trong mình đã mê mang ăn ngủ không định.

Còn Bao Công lui vào hậu đường thì nghĩ rằng : « Quách Hoè đợi đến khi thác xuống Âm phủ thì mới chịu khai ngay vậy ta phải tương kế tựu kế mà tau lại cùng Thiên tử hay, định xin người thiết lập một cảnh Âm phủ giả tại nơi Ngự huê viên, chờ đến nửa đêm, bắt Quách Hoè đến đó mà tra khảo, thì chắc là nó phải khai ngay chứ chẳng không. Song việc này phải làm cho kín mật, đừng cho ai biết thì án ấy mới ra cho. » Nghĩ như vậy, bèn thay đổi đồ Triều phục, vào đến ngọ môn mà nói với Huỳnh môn quan rằng : « Nay tôi có việc cơ mật, nên muốn vào mà kiến giã. » Huỳnh môn quan vàng lờ vào cung mà tau lại cùng Thiên tử hay. Thiên tử lật đặt đến giữa Đại điện và truyền triệu Bao Công vào. Bao Công triều bái rồi, thì Thiên tử phán rằng : « Ngày nay Bao Khanh đến ra mắt trẫm thỉnh linh như vậy, thế khi cũng có chuyện chi cơ mật chứ chẳng không ? » Bao Công tau rằng : « Có một việc cơ mật không nên cho quần thần rõ định, cho nên tôi không dám chờ đến ngày mai, phải tới đây một mình mà tau kín cho bề hạ rõ. Xin bề hạ đừng tiết lộ cùng ai. Nếu việc này mà lậu ra, thì oan khốc của Mâu hậu ấy là không biện bạch định. » Thiên tử phán rằng : « Khanh có việc chi cơ mật, thì tau phút đi cho trẫm nghe. » Bao Công tau rằng : « Hôm nay tôi tra khảo Quách Hoè đến nước, mà va cũng không chịu cung chiêu, va lại nói với tôi rằng : Chừng nào thác xuống Âm phủ, thì va mới khai thiết cho. Vậy nên tôi tính phải tương kế tựu kế mà gột va, thì tra án mới định. » Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chứ tương kế tựu kế, thì phải làm thế nào ? » Bao Công tau rằng : « Phải làm như

vầy... như vầy... » Thiên tử nghe rồi thì khen rằng : « Bao Khanh thiết là người cao tri lắm ! » Bao Công tâu rằng : « Nếu liết lậu ra cho Lưu thái hậu hay, thì kẻ ấy cũng không làm gì đáng. » Thiên tử phán rằng : « Việc ấy một mình trẫm với Khanh biết mà thôi, trẫm không di lậu cùng ai đâu. Song Khanh phải hết lòng hết sức làm cho mẹ con trẫm sum hiệp cùng nhau, thì công ấy rất trọng. » Bao Công tâu rằng : « Xin bệ hạ chờ nói lời ấy, vả tôi là đạo làm tôi thì phải tận trung cùng bệ hạ. Vậy nội đêm nay xin bệ hạ chọn người làm phúc mà thiết lập Âm phủ giả nơi Ngự hué viên. » Tâu rồi bèn từ giả Thiên tử mà trở về dinh.

Đến chường hết canh một, Bao Công khiến quân đặt bàn hương án nơi giữa trời mà khấn rằng : « Quốc mẫu bị nạn nơi Trần châu mười tám năm nay, bây giờ tố oan nặng. Thiên tử lại phú thác cho tôi tra xét, mà Quốc Mẫu không chịu cung chiêu, cho nên tôi lĩnh thiết lập Âm phủ giả nơi Ngự hué viên dựng mà gọi Quốc Mẫu khai thiết. Ngặt vì đêm nay trăng trong sao tỏ, tôi e làm kẻ ấy không dựng. Ngừa xin Hoàng thiên Hậu thổ và các vị thần kỳ giúp sức thần thông mà làm cho đêm nay mây án trắng lu, thì tôi mới gọi gian thần nặng. » Vái rồi thì trở vào thư phòng mà chờ đợi linh nghiệm ấy.

Trong lúc Bao Công vái đó thì thần minh cũng cảm động vì thương lòng hiếu của Thiên tử, lòng trung của Bao Công, cho nên cũng giúp sức thần thông nặng cho Bao Công tra minh án ấy. Qua đến canh hai, quả có âm phong nổi lên, mây kéo bốn phía, làm cho sao tỏ trắng lu. Bao Công thấy vậy thì cả mừng, biết là thần minh giúp sức cho Thiên tử. Bèn kêu mấy người làm phúc đến mà dặn rằng : « Các người phải làm như vầy... như vầy... » Mấy người ấy vâng lời ra chốn Ngự hué viên mà sắp đặt y theo kế ấy.

Lúc ấy Thiên tử, Bao Công và mấy người nội thị đều thay đổi y phục vẽ mặt vẽ mày mà giả dạng y theo dưới Âm phủ. Thiên tử thì ngồi giữa mà làm Diêm vương. Bao Công

thì làm Phán quan, ngồi gần Diêm vương đang có chép lời khải cung của Quách Hoè. Còn quân sĩ thì dâng hầu hai bên, mà giữ làm quĩ sử.

Đêm ấy Quách Hoè nằm trong thiên lao tinh thần mỗi mệt, nửa tỉnh nửa mê, vì bị tra khảo nặng lắm. Đến lúc canh ba thì có bốn người hình dung cồ quái, tướng mạo dị kỳ, đầu trâu mặt ngựa, dường như quĩ sử dưới Âm ti, áp đến bắt Quách Hoè mà khiêng vào Ngự huê viên. Đến nơi Quách Hoè nghe tiếng rên la than khóc, bèn nhướng mắt lên mà xem, thì thấy có một người dữ tợn, đứng giữa cửa mà nạt lớn rằng : « Chỗ này là Quĩ môn quan, không ai được tới đây đâu. » Các quĩ khiêng Quách Hoè đều nói : « Thăng này là Quách Hoè ở dương gian có tội rất lớn, nên chúng tôi vâng lệnh Diêm vương bắt nó đến cho người tra khảo. » Quĩ giữ cửa nói : « Vậy sao ? Nếu có lệnh Diêm vương thì khiêng nó vào. » Quách Hoè nghe hai đảng nói với nhau như vậy thì nghĩ rằng : « Té ra mình đã hồn xuống Diêm la rồi đây còn gì đâu ! » Các quĩ ấy khiêng đến một hồi thì lại nghe tiếng than khóc om sòm, khua xiềng rôn rôn. Quách Hoè nghe vậy lại càng tưởng chắc là cõi âm ti lắm. Đến chừng khiêng đến một chỗ điện các thì các quĩ ấy bỏ Quách Hoè xuống đất mà rằng : « Đã tới Diêm la điện rồi, hãy qui xuống mà hầu tra. » Quách Hoè nhướng mắt ra xem, thì thấy đèn đuốc leo lét, trên ngai có một vị Diêm vương ngồi giữa, hai bên có Ngưu đầu, Mã diện đứng hầu, thì cả kinh không dám ngó lên, cứ dập đầu qui lạy mà xin tha tội hoai, Thiên tử nạt rằng : « Quách Hoè, khi mi ở dương thế đem lòng bực ác, làm việc khi quân như vậy, bây giờ xuống đây mi đã biết xét tội mình chưa ? » Quách Hoè không nói chi dặng, cứ lạy lục mà xin dung thứ hoai. Thiên tử lại nạt rằng : « Vả lại Tống đế là chơn mạng Thiên tử, mà mi dám cả gan loan mưu làm hại, lại phóng lửa mà đốt rụi Bích vân cung, chút nữa thì nghiệp Tống đã không người kế tự rồi. Tội lỗi của mi như vậy đó, bây giờ mi chịu an hay chưa ? » Nói rồi bèn khiển quĩ sử khiêng Quách Hoè

mà bỏ vào vạc dầu. Quĩ sứ vàng lệnh vừa muốn ra tay, Quách Hoè cả kinh mà la lớn rằng : « Xin Diêm vương dung thứ, đừng lời cứ thật mà cung chiêu. Khi tôi vâng lời Lưu thái hậu mà làm việc ấy thì cũng bởi tham cuộc giàu sang, và cũng như dịp Tiên đế ngự giá thân chinh nữa. Nguyên khi ấy Lưu chánh hậu sanh đặng Công chúa, còn Lý thần phi sanh đặng Hoàng nam. Vì vậy cho nên Lưu nương nương đem lòng đố kị, e khi Tiên đế ban sư hồi trào thấy Lý thần Phi sanh đặng Hoàng nam thì đem lòng yêu dấu chẳng, cho nên người nằng nằng quyết một toan mưu mà hại cho đặng mẹ con Lý thần Phi. Người mới khiến tôi liệu định cơ mưu mà lo việc ấy. Xin Diêm vương xét lại cho tôi nhờ. Vả tôi đã làm thân nô tĩ, lẽ nào lại không hết lòng hết sức mà làm cho vừa ý người sao ? Lúc ấy cực chẳng đã tôi phải lập mưu mà khiến Lưu nương nương đến Bích vân cung mà nói Công chúa thiếu sữa, đặng có như dịp ấy mời Lý thần Phi đem Thái tử đến Chiêu dương cung toan mưu giết mèo mà tráo. Khi Lý thần Phi còn đương yếm ẵm thì tôi đem mèo ấy qua Bích vân cung giao cho cung nữ và nói dối rằng Thái tử đương an giấc, chẳng nên giở ra mà làm mất giấc ngủ của người. Vì vậy cung nữ vâng lời mà không dám mở ra. Đến chừng Lý thần Phi trở về cung, thì Lưu nương nương lại sai người đến thiêu hủy Bích vân cung đặng làm cho mất tích. Khi ấy tôi với Lưu nương nương cũng ngỡ là Lý thần Phi đã chết thiêu trong cung ấy rồi. Qua đến canh năm Lưu nương nương lại sai cung nữ là Khấu ngự Thừa bồng Thái tử ra ngự huê viên mà bỏ xuống Kim thủy trì. Không dè Khấu ngự Thừa có lòng như ái, đã mách báo cho Lý thần Phi tẩu thoát, lại dấu Thái tử nơi nào không biết, rồi nhẩy xuống Kim thủy trì mà liều mình. Lúc ấy cung nữ bị chết thiêu hơn một trăm người cho nên Lưu nương nương cũng ngỡ là Lý thần Phi cũng thác trong đám lửa ấy rồi. Từ ấy đến nay đã gần hai chục năm thì cũng biệt tăm biệt tích, cho nên Lưu nương nương không còn lo tới việc ấy nữa. Bây giờ tôi mới biết Tống thiên tử không phải là con của Dịch

thái hậu, quả thật là con của Lý thần Phi ngày trước mà Khấu ngự Thừa đem giao lại cho Trần Lâm, Trần Lâm lại đem giao cho Địch thái hậu bảo dưỡng. Đến chừng Tiên đế ban sư hồi trào, hayặng Lý thần Phi và Thái tử đều bị chết thiếu, thì người đem lòng thương xót. Lúc ấy Tiên đế sợ không người kế tự, cho nên phải lập con của Địch thái hậu làm Đông cung Thái tử. Bây giờ đây việc ấy duy có một mình Địch thái hậu và Trần Lâm biểu rõ cơ mưu của tôi mà thôi. Xin Diêm vương xét lại việc ấy, thiệt cực chẳng đã nên tôi mới phải làm. »

Lúc ấy Bao Công ngồi làm Phán quan biên hết các lời của Quách Hoè cung chiếu. Thiên tử nghe rõ mấy lời ấy thì rơi lụy dầm dề mà nghĩ rằng : « Nếu vậy thì quả mẹ ta chịu lao khổ hơn mười tám năm trường, còn ta thì phú hữu tứ hải như vậy, thiệt cũng là bất hiếu lắm. Nếu không có Bao Khanh, mẹ ta đã chịu thác nơi lò gạch ấy rồi. » Bèn khiến đem Quách Hoè mà giam vào thiên lao. Rồi nói với Bao Công rằng : « Trẫm cũng nhờ khanh cho nên mới minh bạch oan tình của Mẫu hậu dặng, song trẫm nghĩ tới việc ấy, thì lại càng hổ thẹn lắm. Vì trẫm làm đến Thiên tử mà Mẫu hậu bị mông trần như vậy. » Bao Công tâu rằng : « Lúc thái hậu bị mông trần đó, thì cũng bởi nơi Lưu thái hậu đem lòng tạt đổ, và Quách Hoè sắp đặt gian mưu. Còn Bệ hạ lúc ấy thì còn thơ ấu lắm, biết đâu dặng chuyện đó. » Bây giờ Quách Hoè đã cung chiếu như vậy rồi, xin Bệ hạ hỏi lại Trẫm Lâm, vì có gì đã giấu dặng Thái tử, mà khi Tiên Đế hỏi trào lại không tâu thiệt việc ấy cho Tiên Đế rõ. » Thiên tử nói : « Lời ấy rất vờ y trẫm. » Bèn khiến nội thị đem y phục mà thay đổi. Rồi trở về cung mà yến ẩm với Bao Công.

Khi quân sĩ đem Quách Hoè về đến Thiên lao, Quách Hoè nghĩ lại biết rằng mình đã mắc mưu Bao Công thì tức mình và buồn rầu lắm. Từ ấy ăn bỏ ngũ đến nổi xanh xao không khác chi người đau nặng.

Rạng ngày Thiên tử lâm triều, nội thị đến Nam thanh cung mà tuyên triệu Trần Lâm. Nguyên Trần Lâm từ ngay cửa dạng Thái tử, thì Dịch thái hậu cho chức an nhân không sai khiến chi nữa. Lúc ấy Trầm lâm đã dạng 92 tuổi, đầu bạc như bông, mà khí lực còn mạnh. Bấy lâu cũng có lòng ước trông cho việc ấy lặn ra đằng mà xem Quách Hoè bị tội thù nào. Bữa đó có Thánh chỉ tuyên triệu thì Trần Lâm không biết có gì, cứ việc vâng lệnh ra đi. Đến nơi, triều bãi tung hô rồi, thì Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chờ khi Khấu ngự Thừa đã giao Thái tử cho người, đến chầu Tiên Đế ban sự hỏi tra, vì ý gì người không tâu lại. Bấy giờ Thái tử ở đâu, người cứ thiệt mà khai ngay đi. » Trần Lâm nghe Thiên tử hỏi như vậy thì cả kinh mà nghĩ rằng : « Lạ này, sao Thiên tử lại biết chuyện ấy mà tra hỏi. Bấy giờ ta liệu làm sao. Nếu cứ thiệt mà khai ngay thì ta với Dịch thái hậu cũng không khỏi bị tội yếm ân. » Bao Công thấy Trầm Lâm đương suy nghĩ thì tiếp lấy mà rằng : « Việc lý miếu hoán chúa, thiếu hủy Bích văn cung, thì Quách Hoè đã chịu án rồi, cho nên Thánh thượng mới triệu Công công đến mà đối chứng. Chớ Công công là người vô tội có hề chi đâu mà phòng sợ. Vậy hãy cứ thiệt mà khai ngay đi. » Trần Lâm nghe Bao Công nói như vậy thì tâu rằng : « Nguyên năm ấy tôi vâng lệnh Bắc hiền vương vào Ngự huê viên mà hái bông. Đến nơi thì thấy Khấu ngự Thừa bồng Thái tử ngồi gần Kim thủy trì mà khóc, tôi mới gần hỏi sự tình, thì mới biết rằng Lưu thái hậu đem lòng đố kỵ muốn hại Thái tử và Lý thần Phi. Khi ấy tôi mới gần Thái tử vào quâ bông, đem về Nam thanh Cung mà thuật lại cho Bắc hiền vương nghe. Lúc ấy Bắc hiền vương vừa mừng vừa sợ, bèn khiến Dịch thái hậu cứ việc bảo dưỡng, dạng chờ cho Tiên đế hỏi tra thì người sẽ biện bạch chuyện ấy ra. Tôi ra Tiên đế chưa kịp ban sự, mà Bắc hiền vương đã thọ thế rồi. Vì vậy cho nên Dịch thái hậu sợ oai quyền của Lưu thái hậu mà không dám cáo thâu chuyện ấy. » Thiên tử hỏi rằng : « Vậy chờ Dịch thái hậu đã bảo dưỡng Thái tử bấy lâu, bây giờ Thái tử ở đâu ? » Trần Lâm tâu rằng : « Thái tử là Bệ hạ đó. »

Thiên tử nói : « Nếu vậy trăm đây không phải con ruột của Địch thái hậu sao ? » Trần Lâm tâu rằng : « Không phải ! Bộ hạ thiết là con của Lý nương nương. » Thiên tử nói : Khanh thiết là trung nghĩa đáng khen lắm, rồi đây trăm cũng phong thưởng mà đền ơn ấy. » Nói rồi bèn khiến người đưa Trần Lâm về Nam thanh cung. Rồi đó vua truyền bãi châu.

Ngày thứ Thiên tử truyền chỉ cho các quan nhứt phẩm đều phải tủy giá qua Trần châu mà nghinh tiếp Lý thái hậu, lại truyền cho nội thị sắp đặt loan xa phụng tán và chọn vài người cung nữ mà đem theo, định có hầu hạ Lý thái hậu. Rồi đó xe giá ra đi.

Còn Trần Lâm về đến Nam thanh cung thì thuật hết các việc cho Địch thái hậu và Lộ huê vương nghe. Địch thái hậu nghe rồi thì vừa mừng vừa sợ, sợ là sợ về việc mình mạo nhận Thái tử làm con, thì mình cũng có tội khi quân. Mừng là mừng cho Lý thần phi còn ở dương thế và mẹ được gặp con. Chừng ấy Lộ huê vương mới biết Thiên tử không phải là anh ruột mình. (Nguyên lúc Bao Công về trao tra án Quách Hoè, Lộ huê vương có bệnh không đi châu định cho nên không rõ việc ấy.)

Ngày ấy Lưu thái hậu hayặng việc đó, thì đương ngồi mà lo lắng, xảy có Nội giám vào tâu rằng : « Nương nương đã mang khốn rồi. Nay tôi thám thính rõ ràng, Thiên tử đã tra định án *ly miếu hoàn châu* rồi, vì Quách công công và Trần công công đều khai y một thể với nhau. Bây giờ Thiên tử đã truyền dọn loan giá định có qua Trần châu mà nghinh tiếp Lý thái hậu. » Lưu thái hậu nghe báo, thì sửng sốt một hồi, rồi than rằng : « Không biết vì cớ gì mà Bao Chuần cố oán ta dữ vậy, cứ mong lòng tra cho ra án dạng mà hãm hại Quách Hoè. Bây giờ phận ta là đích mẫu, thì không lẽ Vương nhi đành lòng làm tội, song e cho Quách Hoè không khỏi bị tội lăng trì. Tuy ta khỏi bị tội mặc lòng, song mặt mũi nào dám ngó Lý thần phi nữa.

Thôi, chẳng thà liều thác phút đi cho rồi, chớ sống đây thì càng hồ thẹn lắm. » Nghĩ như vậy bèn đóng cửa cung lại mà tự ái.

Hồi thứ sáu mươi

Nơi lò gạch, Tổng quân rơi lụy.

Chốn cung vi, Lý-hậu trở về.

Nói qua khi Thiên tử ngự giá đến Trần châu. Đi vừa đến Trần kiều thì Bao Công đi trước đến ra mắt Lý thái hậu. Lý thái hậu hỏi rằng : « Vạy chớ Bao đại nhơn về trào đã phân biện việc ấy đặng chưa ? » Bao Công tâu rằng : « Ân ấy tôi cùng Thánh thượng tra hỏi đã ra rồi, nay Thánh thượng ngự giá đến đây mà rước Nương nương về cung. » Lý thái hậu cả mừng mà rằng : « Oan khức của tôi như vậy, mà nay đã tra ra đặng, thiệt là ơn đức của Đại nhơn rất trọng. Nếu không có Đại nhơn gánh vác việc này thì thân tôi phải chịu cực khổ muôn đời, mà cừu nhơn của tôi lại dặng hưởng vinh hoa phú quý nữa. » Quách hủi Thọ cười rằng : « Nếu vậy thì Thánh thượng cũng không phải là minh quân đâu, ai đời mẹ ruột mà bỏ ra thân thể như vậy, lại nhĩa người khác là mẹ sanh, như vậy thì mang tội bất hiếu biết là dường nào, nhờ có Bao đại nhơn tận trung vị quốc, cho nên mới tra ra án này mà cứu mẹ đặng, nếu không thì Thánh thượng cả đời cũng không biết mẹ là ai. Tôi nghĩ đến việc ấy chừng nào, thì tôi cũng giận Thánh thượng lắm. Đề ông đến đây, dặng tôi mắng ông ít lời thì mới đã nư giận tôi cho. » Bao Công nói : « Người nói như vậy chẳng là quấy lắm. Vả chẳng khi ấy Thánh thượng còn thơ ấu, mà biết đâu đến việc chầu úp khôn soi như vậy. Người phải suy xét cho kỹ, chẳng nên làm liều mà phạm luật Triều đình. » Lý thần Phi nói : « Con ôi, lời Bao đại nhơn nói đó là phải lắm, con đừng nóng nảy mà lỗi đạo quân

thần, hãy làm thỉnh cứ đứng theo bên mẹ đây mà thôi.» Quách hải Thọ nói : « Liri mẫu thân đã dạy con đâu dám cãi.» Bao Công lại tâu rằng : « Xin Nương nương hãy thay đồ cung trang đi. Vì chút nữa đây, thì sẽ có Thánh thượng đến ra mắt nghinh tiếp Nương nương về cung.» Lý thái hậu nói : « Thân tôi bị nạn bấy lâu, ăn mặc rách rưới cũng đã quen rồi. Bây giờ cũng chẳng nên mặc đồ huê mỹ làm chi nữa.» Bao Công nói : « Xưa khác nay khác, và chẳng khi trước Nương nương bị nạn đó, không ai rõ động, cho nên mới phải chịu cực khổ như vậy. Còn bây giờ đây thì cũng tỳ như cây khô mà trở bông, đã trở lại bực Quắc mẫu rồi, lẽ nào lại ăn mặc rách rưới như vậy ? Tôi e thất hết oai thể của Nương nương và của Thánh thượng đi chẳng. Xin Nương nương nghe theo lời tôi mà thay đổi y phục.» Thái hậu nói : « Đại nhơn đã nói cặn lời như vậy thì tôi nghe theo, song đề thánh thượng đến đây, mẹ con gặp nhau, đừng cho thánh thượng thấy thân thể tôi như vậy đã, rồi sẽ thay đổi cũng chẳng muộn chi.» Thái hậu nói vừa dứt lời thì có quân sĩ chạy đến mà báo với Bao Công rằng : « Thánh giá đã đến rồi.» Bao Công nghe báo thì lật đặt ra tiếp giá. Khi ấy Thiên tử không muốn kinh động quốc mẫu, nên không cho các quần hạ giá theo đồng đảo, bèn đi với năm vị Đại thần vào đó mà ra mắt Thái hậu.

Thiên tử đến nơi quì đại dưới đất, không có nệm chiếu chi hết. Còn các quan cũng quì nối theo sau lưng Thiên tử. Bao Công tâu với Thái hậu rằng : « Thánh thượng đã đến đây, người quì trước mặt Nương nương đó.» Lý thái hậu nghe nói thì cả mừng, lật đặt lấy tay mà quơ lia quơ lia, song quơ không tới. Thiên tử thấy thân thể Thái hậu như vậy thì lòng dường dao cắt, dạ tợ kim châm, rơi lụy ròng ròng. Bèn quì xé lại cho gần Thái hậu mà tâu rằng : « Con đã quì gần bên mẹ đây.» Thái hậu nghe nói thì đưa tay lên mà quơ nhằm vai Thiên tử, bèn rơi lụy đầm đề mà than rằng : « Hoàng nhi ôi ! Mẹ con ta cách nhau đã gần hai mươi năm nay, ngờ là không còn gặp mặt nhau đặng nữa. Nay mà mẫu

tử trùng phùng như vậy, thì cũng nhờ ơn Bao đại nhân lắm. » Nói rồi liền khóc tẩm tức tẩm tưới nói không ra lời. Thiên tử nghe nói thì rơi lụy đầm đề mà nói rằng : « Mẫu hậu ôi ! Bực con làm đến bực Thiên tử, giàu có bốn biển, vào đài ra các, mà thân mẹ lại chịu cực khổ như vậy, thiệt là tội con rất lớn : nay mặt mũi nào mà ngồi chốn ngai vàng, sửa trị thiên hạ nữa ! Tội ấy vẫn đáng muốn thác, như mẹ có lòng nhưn tử không trị tội ấy thì cũng phước con xuống mà lập người khác lên ngôi Tổng trào mới đáng. » Nói rồi liền khóc òa ! Mấy vị đại thần đều tâu rằng : « Việc này vẫn không phải là lỗi của bộ hạ đâu, vì khi ấy bộ hạ còn nhỏ, lẽ nào lại biết dựng gian kế như vậy. Bây giờ bộ hạ lại định tội bất hiếu cho mình, chúng tôi e không nhắm quốc pháp, xin bộ hạ đừng nói đến việc ấy mà thêm mũi lòng. Ngày nay là ngày mẫu tử đoàn viên, xin rước Nương nương về trào dâng mà cộng hưởng phú quý thì hay hơn. » Thái hậu than rằng : « Bây giờ tôi đã ra thân tàn tật và chịu cực khổ cũng đã quen rồi. Thôi chẳng cần gì về chốn cung vi làm chi nữa, để tôi ở tại lò gạch này cho qua ngày tháng thì hay hơn. » Thiên tử nghe Thái hậu nói như vậy thì tâu rằng : « Mẹ ôi ! Xin chờ nói lời ấy, nếu mẹ có lòng nhưn tử không chịu làm tội con, vậy con xin rước mẹ trở về cung vi, dâng con báo hổ ơn trọng thì con mới bằng lòng cho. Như mẹ không đành về cung, thì con cũng không chịu hồi trào đâu, quyết ở lại đây dâng có hờm sớm cùng mẹ mà thôi. » Nói rồi lại khóc tẩm tức tẩm tưới hoai. Thái hậu nói : « Hoàng nhi ôi ! Thân mẹ bóng quáng như vậy, dầu có về trào thì không sửa trị cung vi dựng, mà lại thêm làm mất thể diện của Hoàng nhi nữa. » Thiên tử nghe mẹ nói như vậy thì trong lòng càng thêm thấm thiết hơn nữa, bèn bước ra ngoài sân quì giữa trời mà khấn vái Hoàng thiên hậu thổ rằng : « Ngày nay mẹ con tôi đã dựng đoàn viên, mà mẹ tôi nói vì mình bóng quáng cho nên không chịu về cung, như mẹ tôi không về thì lẽ nào tôi bỏ mẹ về cho dựng. Cúi xin Hoàng thiên hậu thổ giúp cho mẹ tôi hết tật bóng quáng ấy, thì tôi sẽ xuất cửa kho mà bố thí cho nhưn dân tại Trữn châu này và tha thuế mười năm, lại đợi

xá từ tội nữa. » Vái rồi thì bước vào quì mọp bên Thái hậu. Khi ấy Thái hậu nương mắt ra đặng thì cả mừng mà nói rằng : « Hoàng nhi ôi ! Bây giờ sao con mắt mẹ lại sáng lần, thiệt là Hoàng thiên giúp sức, nên cho mẹ hết bóng quáng rồi. » Thiên tử cả đẹp, còn các vị đại thần đều mừng rỡ và lấy làm lạ.

Giày lâu Thái hậu lại nói rằng : « Bây giờ con mắt mẹ sáng láng như xưa, thiệt là không còn bóng quáng chi hết. » Quách hải Thọ nghe mẹ nói như vậy thì cười lơn rằng : « May dữ a ! Thánh thượng mới vái có mấy đầu mà mẹ tôi hết tật rồi. Nếu tôi dè vái dễ như vậy thì bấy lâu tôi đã vái cho mẹ tôi sáng láng rồi, có để làm chi cho đến bây giờ đâu. » Thiên tử nghe Quách hải Thọ cười và nói như vậy thì hỏi Thái hậu rằng : « Vậy chứ người này là người chi mà lại kêu Mẫu hậu bằng mẹ như vậy ? » Lý thái hậu nói : « Nó là Quách hải Thọ, vẫn là con nuôi của mẹ đó, bấy lâu mẹ cũng nhờ có nó bảo dưỡng nên mới sống đến bây giờ đây. » Thiên tử nói : « Nếu vậy thì đáng làm ân huynh của con lắm. » Bèn day lại mà nói với Quách hải Thọ rằng : « Xin ân huynh ngồi lại đặng trầu lay một lay mà đền ơn lao khổ. » Nói rồi vừa muốn lay Quách hải Thọ. Bao Công vội vã tâu rằng : « Xin bệ hạ chớ làm như vậy mà lỗi bực tôn ti. Vả lại sách có câu rằng : *Quân bất bát thần, phụ bất bát tử*. Bệ hạ chẳng nên làm như vậy và Quách vương huynh cũng không nên chịu lễ ấy nữa. » Thiên tử nghe Bao Công tâu như vậy thì vòng tay mà nói với Quách hải Thọ rằng : « Trầu nhờ có ân huynh thay mặt mà bảo dưỡng Mẫu hậu bấy lâu, cho nên bây giờ mẹ con mới đoàn viên đặng như vậy, thiệt là ơn đức của ân huynh rất dày. Vậy xin ân huynh về trao mà đồng hưởng vinh hoa với trầu. » Quách hải Thọ lật đật quì xuống mà tâu rằng : « Vả bệ hạ là con, tôi cũng là con, bệ hạ thì mang ơn sanh thành, còn tôi thì mang ơn dưỡng dục, bệ hạ biết đền nghĩa trọng, lẽ nào tôi lại không biết trả ơn đây ? Xin bệ hạ chớ nói đến việc tạ ơn mà lỗi niềm tôi chúa. » Thiên tử bước lại

đỡ Quách hải Thọ dậy mà rằng : « Ân huynh miền lễ. » Lúc ấy Lý thái hậu thấy các quan đều quì dưới đất thì nói rằng : « Các vị hiền khanh miễn lễ. » Thiên tử khiến các quan đều thi lễ cùng Quách hải Thọ. Các quan vâng lời đều cũng vui lòng mà thi lễ. Duy có một mình Bàng Hồng mặt có sắc buồn, vì nghĩ rằng : « Minh là đương triều nhứt phẩm, mà lại phải thi lễ với thằng ăn mày như vậy lấy làm hổ thẹn lắm. » Tuy anh ta nghĩ như vậy, song cũng phải ép mình mà thi lễ phứt đi cho rồi. Quách hải Thọ cũng đáp lễ với mấy vị đại thần. Ấy thiệt là phước chí tâm linh. Chớ Quách hải Thọ tự nhỏ đến lớn chưa biết việc lễ nghi chi cả.

Khi ấy Bao Công tâu với Lý thái hậu rằng : « Xin nường nường thay đồ cung trang, đừng có lên kiệu mà về trào. » Thái hậu nói : « Vậy thì hoàng nhi và các quan hãy lui ra rồi ta sẽ theo sau. » Thiên tử vâng lời lui ra.

Lúc ấy Bao Công khiến thái giám và cung nữ đem đồ cung trang vào dâng cho Thái hậu. Thái hậu thay đổi y phục rồi, thì Thiên tử lại khiến nội thị đem y phục mà dâng cho Quách hải Thọ thay đổi. Quách hải Thọ lắc đầu mà rằng : « Tôi mặc đồ rách rưới bấy lâu đã quen rồi, chẳng nên thay đồ long bào làm chi mà tổn phước bình sanh. » Thái hậu nói : « Con ôi, bấy lâu rách rưới thì mẹ con ta cũng đồng chịu với nhau. Nay mẹ đã thay đổi cung trang rồi, thì con cũng phải mặc áo long bào mà cộng hưởng phú quý, chẳng can chi đau mà phòng ngại. » Thiên tử nói : « Ân huynh đã chịu cực khổ với mẫu hậu bấy lâu, nay mẹ con trăm đã sum hiệp rồi, thì trăm là con, ân huynh cũng là con, trăm bực nào thì ân huynh lũng bực nấy. Vậy xin ân huynh hãy thay đổi đồ y phục đừng về trào mà chung hưởng vinh hoa với trăm. » Quách hải Thọ tâu rằng : « Không phải là tôi muốn nghịch ý bệ hạ làm chi, song thuở nay bốn phận tôi quả hèn hạ đã quen rồi. Xin bệ hạ để tôi ở lại lò gạch này cho an phận hèn mà thôi. » Thái hậu nói : « Con ôi, con đừng nói như vậy. Và con với Thánh thượng tuy là có tình anh em, song cũng phải

giữ niềm tôi chúa ; chúa với tôi cũng như cha với con, con không phép cãi cha, thì tôi cũng không lẽ cãi chúa đặng, vậy con vâng theo lời Thánh thượng mà vờ tráo thì mẹ mới vui lòng cho. » Quách hủi Thọ nói : « Mẹ đã dạy như vậy, con đâu dám cãi. » Bèn vâng lời mà thay đổi ý phục.

Rồi đó Thái hậu bước lên phụng liễn, Thiên tử lên loan giá mà trở về Biện kinh.

Khi Lý thái hậu và Thiên tử về đến Biện kinh, thì các quan tại triều đều ra ngoài thành mà nghinh tiếp.

Đến nơi Thiên tử truyền dọn tiệc mà khánh hạ đoàn viên. Lúc ấy Tào hoàng hậu, Bàng quý phi đi với tam cung lục viện đến đó mà triều bái Lý thái hậu ; triều bái xong rồi thì Lý thái hậu truyền chỉ cho ai về cung nấy. Rồi đó, Lý thái hậu mới than với Thiên tử rằng : « Nay về đến đây đặng thấy cung viện như vậy, thì cũng có lòng mừng, song nhớ đến lúc ở nơi Trần châu, nếu không có Bao đại nhân và không có lời thông nhạc thánh đế mách bảo thì không biết chừng nào trở lại chốn này đặng. » Thiên tử hỏi rằng : « Nhớ có Bao khánh thì phải rồi, sao mẹ lại nói như có Hồng nhạc thánh đế nữa ? » Lý thái hậu mới thuật diễm chiêm bao ngày trước cho Thiên tử nghe.

(Xem tiếp tập 18)

In, xuất bản và phát hành tại nhà in

TÍN-ĐỨC THƯ-XÁ

25-27 đường Tạ-thư-Thâu

SAIGON

Điện thoại : 20 678

VẠN HƯÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Hồi thứ sáu mươi mốt

Ghét tạt đổ, phải dày phần mộ.

Trưởng hiền lương, phong với miếu-môn.

Thiên tử nói : « Vậy thì đề công việc xong rồi, con sẽ sai người đến dò sùng tu miếu võ lại, dựng mà báo đáp thần ân. Còn bây giờ đây Quách Hoè đã đem lòng độc ác như vậy, thì phải cứ luật mà hành hình ; Lưu thái hậu tội cũng không nhẹ và Dịch mẫu hậu cũng có tội khi quân nữa. Tuy vậy, phận tôi làm con, không lẽ dám định án ấy. Xin Mẫu hậu liệu lấy mà phán đoán. » Lý thái hậu nói : « Vả chăng ngày ấy Trần Lâm cứu Hoàng nhi về cho Dịch thái hậu bảo dưỡng, thì Dịch thái hậu tuy không công đức, song có công nuôi, sanh dưỡng đạo dòng thì Dịch thái hậu cũng như mẹ vậy, thiệt là có công mà không có tội chi hết. Còn Lưu thái hậu tuy có lòng độc dữ, sâu sắc tinh ma mặc dầu, song cũng là vợ lớn của Tiên đế. Hễ vợ lớn của Tiên đế thì là dịch mẫu của hoàng nhi rồi. Đạo làm con không lẽ định tội cho dịch mẫu, bây giờ mẹ con ta đoán viên như vậy, thì Hoàng nhi phải bỏ qua chuyện ấy, chẳng nên nhắc đến làm chi nữa. Còn Trần Lâm có công cứu chúa, ơn ấy phải đền. Khấu cung nga có lòng nhưn ái thì phải âm phong và lập miếu mà phượng tự, duy có một mình Quách Hoè tội ấy rất nặng không lẽ thứ dung. Phải giao cho Bao Công tra xét mà định

tội.» Thiên tử nói : « Mẫu hậu phán đoán như vậy, thiệt là có dạ nhưn từ lắm. » Nói vừa dứt lời thì có cung nga đến báo rằng : « Từ ngày thánh giá ra khỏi thành, thì Lưu thái hậu đã đóng cửa cung mà tự ái rồi. » Thiên tử hỏi rằng : « Khi trăm mới về đến đây, sao không báo trước cho trăm hay, lại để đến bây giờ mới báo ? » Cung nữ tâu rằng : « Khi ấy Chánh hậu nương nương nói Thái hậu mới về, đương lúc vui mừng, cho nên không cho báo việc hung tin như vậy. » Lý thái hậu nghe báo thì rơi lụy mà rằng : « Thế khi Lưu thái hậu sợ tội mà liều mình, chứ không dè ta rộng dung như vậy. » Thiên tử hỏi cung nữ rằng : « Vậy chứ đã tâu liệm hay chưa ? » Cung nữ tâu rằng : « Chánh hậu nương nương nói Lưu thái hậu là người có tội, phải chờ bệ hạ về coi thử liệu định thế nào đã, rồi sẽ tâu liệm. » Lý thái hậu nói : « Vậy Hoàng nhi hãy nghĩ như Tiên đế, dùng theo lễ tâu liệm và phải an táng nơi Hoàng lăng. » Thiên tử nói : « Việc ấy không đáng đầu, tuy Lưu thái hậu là người nguơn phối của Tiên đế mặc lòng, song làm đến tội ấy thì không thua gì tội Võ hậu đời nhà Đường, vì cũng là có lòng làm cho tuyệt nhà Tống. Nếu bây giờ còn cho an táng nơi Hoàng lăng, e khi con cũng bị tội cùng Tiên đế nữa. Thôi, con cũng cho lấy lễ mà tâu liệm song không được chôn vào Hoàng lăng. » Thái hậu thấy Thiên tử nói như vậy, thì làm thinh không nói chi nữa.

Ngày ấy Thiên tử truyền chỉ tâu liệm Lưu thái hậu, rồi chọn một chỗ đất khác mà an táng, song không cho quai biếu cư tang.

Ngày thứ Định thái hậu đến ra mắt Lý thái hậu thì cũng muốn noi theo việc lễ mà triều bái tung hô, song Lý thái hậu không cho, dặt tay mời ngồi mà trò chuyện cùng nhau. Khi ấy Định thái hậu cũng sợ Thiên tử nghị tội khi quân, cho nên có ý khép nép, tề ra Lý thái hậu chẳng những là không nói đến tội, mà lại tạ ơn rằng : « Trong khi con tôi bị nạn đó, nếu không có hiền tâu bảo dưỡng thì còn đâu mà nối trị ngôi trời đặng ; ơn ấy thiệt là rất lớn. » Định thái hậu nói :

« Việc ấy tuy tôi cũng có công, song lấy theo quốc pháp thì cũng không khỏi tội khi quân. Nay Nương nương cùng Thánh thượng rộng lòng không định tội là may, xin chớ nói đến việc công cáng nữa. » Lý thái hậu nói : « Tuy hiền hầu nói như vậy, song theo ý tôi xét thì chẳng có tội chi cả. » Nói vừa dứt lời thì có Thiên tử đến cung mà triều kiến Địch thái hậu. Kể thấy Địch thái hậu cũng đến chào Lý thái hậu nữa. Lý thái hậu truyền dọn tiệc mà thết đãi. Ăn uống cho đến chiều mới mãn tiệc.

Ngày thứ Thiên tử lâm triều, các quan triều bái tung hô rồi, thì Thiên tử hỏi Bao Công rằng : « Khấu cung nữ có lòng nhơn ái, vì cứu trăm mà chịu liều mình như vậy. Còn Trần Lâm thì cũng có công cứu chúa, song một đang mất, một đang còn, cả hai đều có ơn nặng hết, theo ý khanh tưởng phải phong thưởng bực chi mới đáng ? Còn tội nặng như Quách Hoè thì khanh muốn xử hình chi ? » Bao Công tâu rằng : « Khấu cung nữ công cáng rất lớn, xin bệ hạ giáng chỉ mà di táng linh cữu nơi Hoàng lăng, rồi truy phong làm Thiên phi ngươn mẫu và lập miếu mà phụng thờ. Còn Trần Lâm có lòng trung nghĩa, xin bệ hạ gia phong đến tước công, rồi cho chức thanh nhân mà dưỡng lão, sống thì hưởng lộc triều đình, thác đăng đăm tên vào Thái miếu. Còn Quách Hoè có lòng độc ác, bày những mưu sâu, thì phải trị tội rút ruột, cắt lưỡi và phân thây mà truyền rao cho thiên hạ đều biết. » Thiên tử nói : « Vậy thì trăm giao cho Bao khanh cứ theo án ấy mà làm. » Bao Công tâu rằng : « Vả Quách Hoè với Trần Lâm đều là nội giám hết, mà Trần Lâm có lòng nhơn ái, còn Quách Hoè thì đem dạ hung tàn, một đang hại chúa, một đang cứu chúa, hai nẻo cách nhau xa lắm, xin Bệ hạ cho Trần Lâm đến giữa pháp tràng mà coi xử tội Quách Hoè,ặng cho vui lòng đẹp mắt. » Thiên tử nghe tâu cả mừng mà rằng : « Phán đoán như Bao khanh thiệt là vừa ý trăm lắm. » Bèn hạ chỉ sai người đến Nam thanh cung mà tuyên triệu Trần Lâm. Rồi đó Thiên tử truyền bãi triều các quan ai về dinh nấy.

Ngày ấy Bao Công về đến dinh rồi, liền sai quân sĩ thẳng đến thiên lao mà bắt Quách Hoè. Lúc ấy Quách Hoè bị giam thiên lao, buồn rầu mà ăn uống không dặng, lại biết rằng mình đã chắc chết, cho nên buồn rầu đến nỗi hình như đũa diên, cứ ngồi trơ trơ ai hỏi chi cũng không nói.

Khi ấy Bao Công đã cho người đi mời Trần Lâm đến pháp trường rồi. Hai người đang ngồi đàm đạo cùng nhau, kể thấy quan sĩ dẫn Quách Hoè đến mà khiến quí ngay mặt Trần Lâm. Bao Công cười rằng : « Quách Hoè và Trần công công đều là nội giám, mà ngày nay Trần công công dặng vinh hiển như vậy, còn Quách Hoè lại bị hành thế ấy, thì hai đảng khác nhau xa lắm. Ấy thiệt là *tích thiện phùng thiện tích ác phùng ác* đó. » Nói rồi bèn khiến quân khiêng ra một thùng nước mà để giữa pháp tràng và cang Quách Hoè ra mà trị tội lẳng trì.

Lúc ấy quan sĩ vâng lời cầm kim đao mà mổ ruột Quách Hoè. Thêm cho Quách Hoè không cựa quậy chi dặng, cứ hã họng mà rên la hoài. Giây lâu máu ra lai láng, thì Quách Hoè hồn đã xuống huỳnh tuyền rồi. Quan sĩ mới rút ruột Quách Hoè ra, rồi cắt ruột và gan mà bỏ vào thùng nước ấy ; còn thịt Quách Hoè thì xẻ ra từ miếng.

Trần Lâm thấy Quách Hoè rên la om sòm thì gật đầu cười lớn mà rằng : « Quách Hoè, hỡi mi ăn ở bất nhưn, đem lòng độc ác, cho nên mi mới bị tội như vậy, đáng kiếp dữ a ! đáng kiếp dữ a ! » Nói rồi thì cười ngắt một hơi. Cười cho đến nỗi hơi ra thì có, hơi vào thì không, phần thì tuổi tác đã lớn, cho nên hút hơi mà ngắt luôn. Bao Công và quân sĩ thấy vậy xúm lại đỡ dậy thì Trần Lâm đã lạnh ngắt rồi, không phương chi cứu dặng. Quan sĩ thưa với Bao Công rằng : « Xin Đại nhưn dùng ba món bửu bối ấy mà cứu Trần công công sống lại. » Bao Công nói : « Trần công công không phải là chết oan, dầu dụng phép ấy cứu cũng không dặng. » Bèn khiến quân sĩ gìn giữ thi hài, rồi

Bao Công trở về tráo mà tàu lại cho Thiên tử hay. Thiên tử nghe lâu thì nửa thương mà nửa mừng, mừng là mừng nay đã báo cứu trừ đảng Quách Hoè rồi, thương là thương Trần Lâm chưa đứng phong thưởng mà đã thác rồi. Bèn truyền chỉ cho văn võ bá quan, thay mặt cho mình mà lo việc long táng Trần Lâm.

Nói về Quách hải Thọ vì thuở nay bản hàng đã quen, đến tráo thấy việc nghi văn, lễ độ, thì trong lòng không muốn ở tráo, bèn vào cung Lý thái hậu mà xin trở về Trần châu. Lý thái hậu nghe lâu thì rơi lụy dầm dề mà rằng : « Con ơi, mẹ con ta ở với nhau bấy lâu thì chịu rách rưới và nhiều điều cực khổ lắm. Nay mẹ đã qua khỏi tai nạn rồi, hai là mẹ con thường thường thấy mặt, thì mẹ mới vui lòng cho. Nếu con xin về Trần châu, thì lòng mẹ lấy làm buồn rầu lắm. » Quách hải Thọ nói : « Mẹ ơi, vả con là người bản hàng, thuở nay không biết lễ nghi chi hết. Nay con ở đây lâu ngày chừng nào, thì con thêm thẹn với văn võ bá quan chừng nấy. Vì con xét mình, văn không biết một chữ, võ không biết một thiếu, mà lại việc lễ nghi đều không biết chi hết ; xin mẹ cho con trở về Trần châu mà thủ phận thanh bản, thì còn dễ hơn là ở tráo đây. Vả lại từ đây đi Trần châu cũng không bao xa, khi nào con có nhớ mẹ thì con sẽ đến mà thăm, cũng không khó gì. Còn phận mẹ bây giờ đã có Thánh thượng sớm viếng tối thăm, lại chẳng thiếu chi người sai khiến, vì vậy con đã an lòng, không lo đến việc ấy nữa. Cúi xin mẹ rộng lòng chớ chấp rằng con không vâng lời. » Khi Quách hải Thọ nói rồi, thì rơi lụy dầm dề, ấy cũng là tại tánh chi hiếu không nở rời mẹ, song không muốn ở tráo mà thôi. Còn Lý thái hậu cũng biết tánh con, thuở nay không hay cãi lời, bây giờ bắt đất dĩ mới phải nài xin như vậy, cho nên Thái hậu cũng không nở cầm. Bèn nói với Quách hải Thọ rằng : « Con đã quyết chí không muốn ở tráo, đề mẹ nói lại với Thánh thượng đặng xin sai người qua Trần châu mà kiến tạo Vương

phủ cho con ở, vậy con hãy chờ đợi ít ngày đây, đừng cho tạo Vương phủ rồi thì con sẽ vinh qui.» Quách hải Thọ thấy mẹ nói như vậy, thì phải vâng lời mà chờ đợi.

Ngày kia Lý thái hậu dạo khắp các cung mà xem cho biết nhưn phẩm thế nào. Khi ấy thấy Bàng qui phi tuy là một son má phấn, mày liễu mặt hoa, nhưng mà dưới chơn mày có một chỗ sát khí, thì biết không phải là người hiền lương, bèn lừa dịp mà nói với Thiên tử mà rằng : « Mẹ xem Bàng qui Phi không phải là người hiền hậu đâu, chắc là có tánh đố kỵ. Vậy Hoàng nhi không nên yêu dấu cho lắm, mẹ e ngày sau nó cũng không khác chi Lưu hậu đâu. Còn Khấu cung nữ và Trần Lâm đã thác rồi, mà chưa đặt truy phong, vậy Hoàng nhi hãy tính phứt việc ấy đi. Lại còn Quách hải Thọ năn năn xin về Trần châu, liệu bề ép cùm không đặt, vậy Hoàng nhi hãy gia phong quyền tước và sai người kiến tạo Vương phủ mà cho nó về Trần châu.» Thiên tử vâng lời.

Hồi thứ sáu mươi hai

*An lạc vương vinh qui định cang lệ,
Tây hạ chúa, hung bạo dấy binh nhung.*

Khi Thiên tử nghe Lý thái hậu nói như vậy, thì lâu rằng : « Lúc con rước mẹ nơi Trần châu, thì con có khấn vái cùng Hoàng thiên hậu thổ mà xin cho mẹ đặt lảnh tột bóng quáng, thì con xuất cửa kho mà chôn bần và tha thuế cho dân Trần châu mười năm. Nay mắt mẹ đã sáng lại, vậy con cũng phải tính xong việc ấy mới đặt.» Lý thái hậu nói : « Lời Hoàng nhi rất phải, vậy phải truyền chỉ mà tính phứt việc ấy đi.» Thiên tử vâng lời.

Ngày kia Thiên tử lâm triều, thì hạ chỉ mà truy phong cho Khấu cung nữ làm Thiên phi thực đức Ngươn mẫu

nương nường ; phong hàm An cho Trần Lâm làm Trung liệt công và lập miếu mà phụng thờ. Lại phong cho Quách hải Thọ làm An lạc vương, và ban cho 20 muôn lượng vàng, 20 muôn lượng bạc, 16 người nội giám. Lại cho phép bất kỳ chường nào, muốn về triều cũng được ; rồi lại gia phong cho Bao Công làm Long đồ các Khu mật sứ và ban cho một chỗ ngồi tại Triều, đợi khi đi chầu khởi đứng như văn võ bá quan khác ; lại cho phép năm ngày mới đi chầu một lần. Rồi đó, vua truyền chỉ đại xá tù tội trong nước. Hết tội lớn thì giảm nặng, tội nhỏ thì tha ngay, lại hạ chiếu tha thuế cho nhân dân nội quận Trần châu mười năm, lại truyền chỉ cho Công bộ kiến tạo Vương phủ cho An lạc vương. Ban thưởng xong rồi, vua truyền bãi chầu, các quan ai về dinh nấy.

Cách ít ngày Thiên tử lại truyền chỉ cho Bàng Hồng và Bao Công phải đưa An lạc vương vinh qui, lại dạy Bàng Hồng về trước, còn Bao Công phải năng lại với Trần châu mà chầu hẳn rồi sau sẽ về.

Lúc ấy Quách hải Thọ vào cung mà bái biệt Lý thái hậu. Lý thái hậu dặn rằng : « Con ơi ! từ này về sau mỗi ba tháng con phải đến đây mà thăm mẹ một lần, kéo mẹ đem lòng hoài vọng lắm. » Nói rồi thì rơi lệ đầm đề. Quách hải Thọ váng lời khóc lóc lạy tạ lui ra. Rồi lại vào chầu mà tạ ơn và bái biệt Thiên tử.

Khi Quách hải Thọ ra đi, thì các quan đưa đón nghiêm chỉnh lắm. Về đến Trần châu nhân dân đều vui mừng và khen cho Quách hải Thọ là người có phước lớn.

Lúc ấy các quan địa phương tiếp rước Quách hải Thọ vào Vương phủ, rồi dọn tiệc mà hý hạ. Khi ấy Bao Công, Bàng Hồng các quan đều lạy mừng An lạc vương mà An lạc vương chưa thông việc lễ, cho nên không đáp lễ và cũng không nói chi hết : để cho các quan qui đó giấy lạng, thì Bàng Hồng trong lòng đã nổi giận.

Lúc ấy nội giám đứng hầu gần An lạc vương thấy các quan qui cũng đã lâu mà An lạc vương không nói chi hết,

thì tiếp lấy mà rằng : « Xin mời liệt vị bình thân. » Bàng Hồng đứng dậy, mặt có sắc buồn. Bao Công biết ý Bàng Hồng rồi, đến khi vừa mãn tiệc thì thưa với An lạc vương rằng : « Bàng quốc trưởng công vụ nhiều lắm, ở lâu khôngặng, xin Đại vương đề cho Quốc trưởng về trào, mà lo lắng việc nước. » An lạc vương nói : « Nếu Quốc trưởng có nhiều công vụ thì phải về trào cho mau. » Bao Công nói : « Còn tôi đây cũng phải từ giả mà đi lo việc khác nữa. » An lạc vương nói : « Đại nhơn hãy ở lại đây với tôi cho có bạn, chẳng nên đi đâu mà làm chi. » Bao Công nói : « Ngày trước tôi vắng chỉ chẵn bữa, công việc chưa xong, mà tôi đã về trào trào lo tra án ấy. Nay tôi phải lo chẵn bữa cho xong đi, đặng có về trào mà phục chỉ. » An lạc vương nói : « Nếu Đại nhơn còn lo việc chẵn bữa thì tôi cũng không dám cầm. Vậy thì Đại nhơn hãy đi đi, còn các quan địa phương không cần gì phải ở đây mà hầu hạ làm chi cho nhọc lòng mỗi sức. Vậy khi Bao đại nhơn đi rồi, thì các quan cũng về dinh mà an nghỉ. » Các quan địa phương nghe Quách hải Thọ nói như vậy thì bằng lòng lắm, bèn từ giả mà trở về dinh. Bàng Hồng thì từ giả An lạc vương và Bao Công mà về trào. Rồi đó, Bao Công đi rao khắp các quận nơi Trần châu mà lo việc chẵn bữa.

Tháng ngày thắm thoát, bỗng đã đủ ba tháng rồi. Bao Công chẵn bữa vừa xong, thì nhơn dân đều xưng tụng ân đức lắm.

Từ ấy An lạc vương đăng hường giàu sang, sung sướng không biết dường nào, song còn thiếu một điều chưa có đôi bạn, thì cũng chưaặng vui lòng cho mấy.

Nói về Vương Tăng nguyên là Tể tướng của Tiên đế, mà nay đã hưu trí về ở, tại Trần châu. Ông này có một đứa cháu gái tên là Long Châu, tuổi vừa cập kê mà nhan sắc đẹp đẽ và nữ công nữ hạnh đều gồm. Vương Tăng thấy An lạc vương còn chưa định bề gia thất, thì có ý muốn gả cháu cho.

Ngày kia Bao Bồng chân bần xong rồi, thì đến viếng Vương Tăng. Vương Tăng cả mừng rước vào mà đàm đạo cùng nhau một hồi. Rồi đó Vương Tăng mới tỏ ý mình cho Bao Công nghe. Bao Công nói : « Đề tội linh cho. » Vương Tăng nói : « Nếu ngài giúp nên việc ấy, thì tôi cũng đợi ơn ngàn ngày. » Bao Công nói : « Ấy là tôi muốn làm ơn cho An lạc vương, còn Thái sư không cần gì phải nói tiếng ấy. » Nói rồi bèn từ giả Vương Tăng, thẳng đến mà ra mắt An lạc vương. An lạc vương mừng rỡ mà hỏi rằng : « Bao đại nhơn chân bần đã xong rồi hay sao, mà trở về đây ? » Bao Công nói : « Vương thái sư có một đứa cháu gái, tuổi vừa cập kê mà công, ngôn, dung, đức đều gồm đủ. Nay tôi muốn làm mai mà định bề gia thất cho Đại vương. Xin Đại vương chớ từ. » Quách hủi Thọ nghe nói thì cười rằng : « Văn tôi là người bần tiện xuất thân, có Mẫu hậu mới dựng vinh hiển như vậy. Còn cháu của Vương thái sư thiết là Thiên kim quý thể, tôi dám đâu vọng tưởng đều ấy. Vả lại Vương thái sư là người nhơn đức lắm, khi tôi đói rách thì người có châu cấp nhiều phen. Nay tôi mới dựng vang hiển như vậy, đâu dám trèo đèo mà tính việc ấy. Nếu Đại nhơn có lòng đoái tưởng mà giúp tôi cho nên việc gia thất, thì xin đi kiếm chỗ khác mới dặng. » Bao Công nói : « Tuy ngày trước Đại vương nghèo khổ, song bây giờ đã dặng phong vương rồi, một đảng thì Vương hầu, một đảng thì Tể tướng, hai đảng kết duyên với nhau thì xứng lắm, xin Đại vương chớ ngại đều ấy. Còn việc chiêu thân đây là bởi nơi Vương thái sư cậy tôi, chớ không phải tại tôi muốn bày ra chuyện ấy đâu. » Quách hủi Thọ nghe Bao Công nói như vậy thì đáp rằng : « Nếu Đại nhơn nói đã cạn lời như vậy, xin Đại nhơn hãy dặng biểu mà tâu cùng Thánh thượng coi thử người liệu định thế nào. » Bao Công nói : « Lời ấy rất phải. » Bèn từ giả Quách hủi Thọ đến ra mắt Vương Tăng mà thuật hết mấy lời Quách hủi Thọ đã nói cho Vương Tăng nghe. Vương Tăng cả mừng mà rằng : « Vậy xin Đại nhơn hãy gắng công cho nên việc. » Bao Công vâng lời. Bèn làm

một đạo biểu chương sai người đem về Biện kinh mà dâng cho Thiên tử. Thiên tử cả đẹp, bèn vào cung mà tổ chuyện ấy cho Lý thái hậu hay. Lý thái hậu cả mừng mà rằng : « Ta biết Vương thái sư là người trung hậu mà lại công thần của Tiên đế nữa. Nếu Quách hải Thọ mà sánh đặng với cháu của Vương thái sư thì ta cũng vui mừng lắm. » Bèn khiến Thiên tử phong cho Vương tiều thơ làm Vương phi, rồi phé vào tờ biểu mà khiến Bao Công phải toan liệu việc ấy. Bao Công đặc chỉ thì truyền cho văn võ bá quan nơi Trần châu sắm sanh lễ vật rước Vương tiều thơ về mà vầy duyên với An lạc vương. Bàng Hồng hay đặng chuyện ấy thì đem lòng phiền muộn lắm.

Lúc ấy Thiên tử sai sứ theo Tôn Tú mà khiến dừng tra xét việc thương khố nữa, và y theo lời xin của Dương tôn Bào mà phong cho Dịch Thanh làm Phó nguyên soái và phong thưởng cho chư tướng đặng có hiệp sức với Dương tôn Bào mà trấn thủ Tam quan.

Ngày ấy Bàng Hồng về đến tướng phủ thì đem lòng sầu não mà nghĩ rằng : « Bấy lâu ta dốc lòng mưu hại Dịch Thanh té ra mưu này kế kia mà cũng không ra gì hết. Lúc này ta cũng tưởng là nhờ dịp cho rỗi ta đi công cán đồ tìm cách mà làm hại Dịch Thanh, ai dè hôn quân đã hạ chiếu mà triệu rỗi ta về, lại gia phong Dịch Thanh làm Phó nguyên soái nữa. Ta nghĩ đến chừng nào thì ta giận hôn quân và Bao hắc tử chừng này, không biết lấy kế chi mà hại Bao hắc tử cho đặng, rồi sẽ lập kế mà hại Dịch Thanh. » Từ ấy Bàng Hồng lo lắng và buồn rầu mà ăn không ngon, ngủ không yên.

Nói về Dương tôn Bào tiếp dặng thánh chỉ phong cho Dịch Thanh làm Phó nguyên soái, Trương Trung, Lý Nghĩa và Lưu Khánh đều làm chức Thống chế, thì chư tướng ai nấy đều mừng. Dương nguyên soái truyền quân dọn tiệc mà khánh hạ.

Cách ít ngày Dịch Thanh nhiễm bệnh, cơm cháo không ăn, rêu la cả ngày cả đêm. Dương nguyên soái đem lo sợ

lắm, bèn khiến Phạm trọng Yêm làm biểu chương sai người về trao mà tâu cho Thiên tử hay.

Ngày thứ có quân thám thính về báo với Dương nguyên soái rằng : « Bên Tây hạ phong Tiết đức Lễ làm Diệt Tổng Nguyên soái, khiến đem ba mươi muôn binh đến đánh nước ta. Bây giờ hãy còn đóng trại cách thành này chừng năm chục dặm . » Dương nguyên soái tuy nghe báo như vậy, song cũng không đem lòng lo, vì ý có sức mạnh và cũng ý có binh ròng tướng mạnh. Kể thấy Phiên tướng đem chiến thư đến, Dương nguyên soái cũng phê bốn chữ : *Lai nhật quyết chiến* cho Phiên tướng đem về.

Rạng ngày Tiết đức Lễ đem binh đến kêu chiến, Tiêu đình Quí xin ra trận, Dương nguyên soái cũng cho đi. Tiêu đình Quí ra đến trận thì thấy Tiết đức Lễ mặt xanh, râu đỏ, mình cao một trượng, tay cầm Đại cương đao, cỡi ngựa Huê tôn báo xốc lại mà đánh với Tiêu đình Quí. Tiêu đình Quí ráng sức đánh đặng hai mươi hiệp, liệu bề cự không nổi bèn giục ngựa mà chạy về ải. Tiết đức Lễ đốc quân rượt theo. Theo đến ải thì quân trên ải bắn xuống như mưa, Phiên binh bị thác hết vài trăm người. Tiết đức Lễ thấy vậy thì phải lui quân mà trở về trại.

Còn Dương nguyên soái đương ngồi thương nghị với chư tướng, xãy có Tiêu đình Quí chạy về một thở hào hển mà thưa rằng : « Tiết đức Lễ anh hùng vô địch, tôi cự với nó đặng năm sáu chục hiệp, liệu bề thắng nó không nổi nên phải về đây. » Dương nguyên soái nói : « Thắng bại là việc thường của binh gia, lựa là phải nói láo làm chi vậy ? Người ra trận chưa đặng bao lâu lẽ nào lại đánh tới năm sáu chục hiệp ? » Tiêu đình Quí nghe nói lại đặt thưa rằng : « Ủa, nếu vậy tôi lộn rồi, mười lăm mười sáu hiệp mà tôi quên, tôi nói trở lên thành ra năm sáu chục hiệp. » Dương nguyên soái và chư tướng đều tức cười.

Rạng ngày Tiết đức Lễ đem binh đến trước ải mà kêu địch danh Dương tôn Bảo phải ra trận mà đối địch với mình.

Quân sĩ vào báo cho Dương nguyên soái hay. Dương nguyên soái sai Trương Trung ra đánh, đánh đặng năm mươi hiệp, Trương Trung cả thua mà trở về ải. Dương nguyên soái sai Lý Nghĩa ra đánh thì cũng thua nữa. Tiết đức Lễ thấy trời đã tối rồi, thì thâu binh mà trở về trại.

Ngày thứ Tiết đức Lễ lại đem binh đến khêu chiến nữa. Dương nguyên soái ra trận, thì Tiết đức Lễ hỏi rằng : « Tổng trương tên chi, phải nói cho ta rõ ? » Dương nguyên soái nói : « Ta là Đại nguyên soái Dương tôn Bảo đây. » Tiết đức Lễ nghe nói thì cả mừng.

Hồi thứ sáu mươi ba

*Tôn-Bảo bị Đức-Lễ nơi chiến địa,
Qui-Cốc sai Thạch-Ngọc xuống Tam quan.*

Khi Tiết đức Lễ nghe Dương nguyên soái nói như vậy, thì cả mừng mà rằng : « Té ra người là Dương tôn Bảo sao ? Ta nghe người là người thông tri thời vụ lắm, người thấy binh ta đến đây, sao người lại không dâng ải qui hàng, dặng mà bảo toàn tánh mạng ? » Dương nguyên soái nổi giận nạt rằng : « Nghịch tặc, chớ nói nhiều lời. » Bèn hươi đao vô ngựa xốc lại mà chém Tiết đức Lễ. Tiết đức Lễ cũng hươi đao cự lại. Hai đảng đối địch với nhau thiệt là kỳ phùng địch thủ, trông ngộ lương tài, đánh đặng một trăm hiệp. Tiết đức Lễ cự địch không lại. Bèn giục ngựa mà chạy. Dương nguyên soái vô ngựa rượt theo. Tiết đức Lễ quảy ngựa trở lại rút hồn ngọn chùy mà đánh ngay đầu Dương nguyên soái. Khi ấy kim quang chiếu ra sáng lòa, làm cho Dương nguyên soái chóa mắt mà tránh không kịp. Chùy xuống nhằm vai, Dương nguyên soái liền hộc máu mà nhào xuống ngựa. Nhờ có Trương Trung chạy lại cứu Dương nguyên soái mà chạy về ải, còn Lý Nghĩa thì ngăn trở Tiết đức Lễ cho Trương

Trung chạy. Tiết đức Lễ giục binh thẳng tới, đánh nhau một trận, chém giết quân sĩ rất nhiều rồi mới thân binh mà trở về trại, khi về đến trại rồi, thì Tiết đức Lễ vui mừng mà nói với chư tướng rằng : « Nay ta đã đánh Dương tôn Bảo một chùy, nội trong ba ngày thì chắc là nó rũ thầy hóa ra nước máu mà thác chớ chẳng không. » Chư tướng đều cả mừng.

Còn Trương Trung cứuặng Dương nguyên soái đem về đi, thì Phạm trọng Yêm lật đật khiến lương y điều trị, và truyền lệnh cho chư tướng phải tuần phòng cho nghiêm nhặt, rồi làm một đạo biểu chương mà sai người về tâu với triều đình.

Cách ba ngày thì mình mây của Dương nguyên soái rã thịt mà hóa ra nước hết, thành ra một đống xương trắng mà thôi. Chư tướng thấy vậy đều than khóc, rồi sắm sửa quan quách mà lo lẫn liệm. Phạm trọng Yêm lại sai người về trào mà dâng biểu, và sai Trầm Đạt độ linh cửu về kinh đô.

Nói về Tiết đức Lễ đem binh đến đánh mà phá ải rất gấp. Phạm trọng Yêm truyền cho quân sĩ phải sẵn sàng cung tên mà giữ ải. Còn chư tướng thì đốc sức quân sĩ tuần phòng ngày đêm.

Nói về Vương Thoàn Quĩ Cốc toán biết Tiết đức Lễ đem binh đến đánh, Dương tôn Bảo đã bị hồn ngươn chùy mà thác rồi. Bây giờ tuy có Dịch Thanh, song cũng không trừ hồn ngươn chùyặng. Bèn kêu Thạch Ngọc ra mà rằng : « Nay Tây hạ sai Tiết đức Lễ đem binh đến đánh Tam quan. Dương tôn Bảo đã bị hồn ngươn chùy mà thác rồi. Vậy ta cho người một cây quạt Phong vân nàyặng đến Tam quan mà trừ hồn ngươn chùy, ta lại cho người một bài thi này, người hãy xuống đóặng kiến công lập nghiệp mà hưởng sự giàu sang với đời. » Nói rồi bèn lấy hai vật ấy mà trao cho Thạch Ngọc. Thạch Ngọc lãnh lấy mà thưa rằng : « Bấy lâu nhờ ơn thầy giáo truyền thương pháp, thì đã tinh thông rồi. Nay thấy sai tôi hạ san, chẳng biết lấy chi mà đền ơn ấy. » Nói rồi bèn lạy ba lạy mà đền ơn. Lạy rồi thì từ giả mà xuống núi.

Lúc ấy Quĩ Cốc lại làm cho Thạch Ngọc đăng ván, mà thẳng đến Tam quan.

Đến khi tới Tam quan sa xuống mặt đất. Thạch Ngọc giờ thơ ra xem thì thấy thơ rằng :

*Tiên duyên không phận chẳng nên cầu,
Hưởng phước như gian dựa phụng lâu.
Hai lượt Bình tây công nghiệp lớn,
Rồi sau sẽ dựng trả thâm cừu.*

Thạch Ngọc xem rồi thì nghĩ rằng : « Thầy ta cho ta bài thơ này, gọi ta không tiên duyên, có phướcặng hưởng vinh hoa phú quý mà thôi, lại có nói ngày sau ta báo cừuặng dựng trả. Tuy vậy hãy còn chưa chắc, vì Bàng Hồng dương lúc thanh thời lắm. Không biết làm sao mà trả thù cho nổi. » Bèn đi bộ mà thẳng tới Tam quan.

Nói về Địch Thaub căn bệnh cũng đã thuyên giảm mà chưa lành còn đau, không dám cho hay về việc binh tình.

Ngày kia Lưu Khánh thương nghị với Phạm trọng Yêm rằng : « Đề tôi đăng ván đến dinh Tiết đức Lỗ mà trộm lấy cái Hổ ngươn chùy của nó, rồi sẽ ra trận mà giết phước nó đi. » Phạm trọng Yêm nói : « Không xong đâu, vì người có tánh lỗ mắng lắm, ta e việc đã không nên mà lại mang khổn nữa. » Lưu Khánh nói : « Không can chi đâu, việc ấy hãy để mặc tôi. » Phạm trọng Yêm làm thinh không nói chi hết.

Đêm ấy vừa đến canh một, Lưu Khánh đăng ván lên tới Phiên trại, thì thấy đèn đuốc sáng rỡ, chư tướng đương ăn tiệc tới nhậu. Lưu Khánh chờ cho tướng sĩ say sưa rồi, thì sa xuống mà lên vào trong dinh, định có giết Tiết đức Lỗ

Đến chừng vào đến phòng rồi, vừa muốn rút đao mà ra tay, thì có một người con gái la lớn tiếng rằng : « Thích khách chớ chạy. » Lưu Khánh cả kinh, đăng ván không kịp, bị người đàn bà ấy nắm áo kéo lại. Lưu Khánh túng phải dợ lại mà đánh. Người ấy một tay thì cự với Lưu Khánh, còn một tay thì nắm áo chắc cứng mà nói lớn rằng : « Người là Nam mang, sao dám đến trại ta mà làm thích khách ? Vậy

người phải nói rõ cho ta nghe, kẻo mà hồn xuống huỳnh tuyền.» Lưu Khánh nói : « Ta là Lưu Khánh ở bên Tống dinh, vì thấy Tiết đức Lễ dụng Hồn ngươn chùy mà giết Nguyên soái của ta, cho nên ta giận, đến đây mà làm thích khách.» Người con gái ấy thấy Lưu Khánh là người hảo hớn, thì đem lòng động niệm mà rằng : « Lưu tướng quân ôi ! Tiết đức Lễ là cha ruột của tôi, nếu Lưu tướng quân muốn làm chuyện ấy thật là khó lắm. Vậy thì đi lại chỗ này, đừng tôi nói chuyện cho tướng quân nghe. » Nói rồi bèn kéo Lưu Khánh mà dắt đi. Lưu Khánh nghĩ rằng : « Không biết con này làm kể gì mà kỳ cục lắm vậy. Tuy vậy ta cũng không nên sợ, hãy theo nó mà coi thử nó làm thế nào. » Bèn đi theo người con gái ấy dắt Lưu Khánh vào phòng, mời Lưu Khánh ngồi mà nói nhỏ rằng : « Lưu tướng quân ôi ! Nay cha tôi đương lúc say, Lưu tướng quân đến mà thích khách như vậy, nếu không có tôi bắt dạng Lưu tướng quân thì tánh mạng cha tôi cũng không còn. Còn tướng quân cũng may mà bị tôi bắt đây, nếu bị tướng khác, thì tánh mạng tướng quân cũng không sống được. » Lưu Khánh nói : « Tiểu thư ôi ! Vả tôi với Tiết tướng quân thì cũng các vị kỳ chúa, chứ không phải là thù oán chi nhau. Nay tôi rủi ro bị Tiểu thư bắt như vậy, xin Tiểu thư đoái nghĩ thân hèn mà dung thứ cho tôi, thì ơn ấy rất trọng ; ngày sau tôi sẽ báo đáp cho Tiểu thư. » Người con gái ấy nói : « Nay tướng quân đã đến đây, không trông trở về dạng đâu. Tôi xem tướng quân diện mạo khôi ngô như vậy, chắc là võ nghệ cũng cao cường. Sao tướng quân không biết nghĩ việc thanh suy bỉ thời mà ở đời. Vả bây giờ giờ Dương tôn Bảo đã thác rồi, thì chắc là không ai trấn thủ Tam quan mà bảo vệ Tống thất nữa. Vậy xin tướng quân hãy bỏ Tống mà qui thuận nước tôi thì hay hơn. » Lưu Khánh nói : « Việc ấy Tiểu thư đừng có nói làm chi. Vả tôi là đường đường nam tử, chẳng thà chịu thác, chứ tôi không chịu hàng đâu. » Người con gái nói : « Nếu như không chịu qui hàng, tướng quân cũng không trông về ai được. » Lưu Khánh nói : « Như Tiểu thư không chịu tha tôi, thì tôi cũng

cam tâm thọ tử mà thôi.» Người con gái ấy nói : « Sao tướng quân không biết xét mà chấp nhứt lăm vầy ? Nếu tướng quân chịu qui hàng, thì đã định làm quan lớn, mà lại có vợ xinh nữa. Xin tướng quân suy đi xét lại mà nhận lời tôi thì hay hơn. » Lưu Khánh nghe nói thì cười rằng : « Không đâu, tôi không phải là người háo sắc, mà lại tôi có vợ con rồi. Đã biết Tiểu thư là người mỹ mạo giai nhơn, võ nghệ siêu quần mặc lòng, song tôi là đứng làm trai, không lẽ ham mến nữ sắc mà bỏ đạo quân thần. Thôi nếu Tiểu thư không chịu tha, thì giết phứt tôi đi, còn việc ấy thiệt tôi không chịu đâu. » Người con gái ấy nghe Lưu Khánh nói như vậy thì nghĩ rằng : « Té ra va đã có vợ rồi, không lẽ ta nói chi nữa dặng. Thôi, ta hãy giam va lại đây, đợi ngày mai thừa lại cho cha ta rõ. » Nghĩ như vậy bèn kêu các thị nữ khiến bắt Lưu Khánh mà giam vào hậu dinh. Nguyên người con gái ấy tên là Bái hoa Nữ, vốn là một viên nữ tướng, võ nghệ siêu quần dung nhan tuyệt thế, cho nên Tiết đức Lê dám theo dặng mà phòng khi trợ chiến, đến khi thấy Tiết đức Lê say rượu nằm mê mang như vậy, thì ngồi giữa ghé má coi chiêng. Vì vậy mới bắt đặng Lưu Khánh đó.

(Xem tiếp tập 19)

In và xuất bản tại nhà in :

TÍN - ĐỨC THƯ - XÃ
25 - 27, đường Tạ-thu-Thâu
SAIGON

Điện-thoại : 20.678

VẠN HUÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Hồi thứ sáu mươi bốn

*Tại sa-lường, Thạch-Ngọc đắc thắng,
Nơi chiến-dịa, Liêu tướng bại binh.*

Rạng ngày, Bá hoa Nữ đến thưa với Tiết đức Lễ rằng : « Hồi hôm này tôi thấy cha say rượu, cho nên tôi phải đến ma coi chừng. Vừa lúc canh hai thì có Lưu Khánh đến thích khách, cho nên tôi đã bắt đảng mà giam nơi hậu dinh rồi. » Tiết đức Lễ nói : « Cha chă, Lưu Khánh thiết rất cũ lâu, dám đến trại ta mà làm thích khách, nếu lúc ấy mà không có con thì cha đã bị nó giết rồi. » Bèn truyền cho quân sĩ dẫn Lưu Khánh ra viên môn mà xử trảm, Bá hoa Nữ can rằng : « Lưu Khánh là người đồng tướng bên Tống, nếu dụ đảng và qui thuận thì làm kế ly ứng ngoại hiệp rất dễ. » Tiết đức Lễ nói : « Lời ấy rất phải. » Bèn khiến quân sĩ giam cầm Lưu Khánh lại đợi có dịp hòng.

Nói về Thạch Ngọc đi đến Tam quan vào ra mắt Phạm trọng Yên mà tỏ hết nguồn cơn, Phạm trọng Yên mới hay là Thạch quận mã thì cả mừng, bèn dọn tiệc mà thiết đãi. Thạch Ngọc nói : « Đề tôi ra trận mà phá Hồn ngươn chủy trước đã, rồi sẽ trở về mà ăn uống. » Phạm trọng Yên nói : « Hồi hôm này Lưu Khánh đã lên qua Phiên dinh mà làm thích khách và trộm lấy Hồn ngươn chủy, không biết việc ra

thế nào mà chưa thấy về, thiệt cũng là hung đa kiết thiểu. Nếu tướng quân có ra trận, xin thăm nghe tin tức coi thử thế nào. » Thạch Ngọc vâng lời, khiến người đem y giáp và chọn một con ngựa mà ra trận.

Lúc ấy Tiết đức Lễ cũng ra trận mà khêu chiến. Hai đảng đánh với nhau từ giờ thìn cho đến giờ ngọ mà chưa phân định hơn thua. Tiết đức Lễ nghĩ rằng : « Nếu dùng sức mà đánh với nó ắt là không lại. » Nghĩ như vậy bèn giục ngựa chạy dài, Thạch Ngọc giục ngựa rượt theo, Tiết đức Lễ rút Hồn ngựa chùy ra vừa muốn đánh Thạch Ngọc, té ra Thạch Ngọc đã dự phòng, lấy Phong vân phiến ra mà quạt nhẹ vài cái thì Hồn ngựa chùy đã sa xuống đất. Tiết đức Lễ thấy vậy cả kinh giục ngựa mà chạy. Tổng tướng là Nhạc Cang lật đật chạy lại lượm lấy Hồn ngựa chùy rồi hiệp với Thạch Ngọc giục binh rượt theo. Khi hai người đương truy cản Tiết đức Lễ thì có Bá hoa Nữ giục ngựa xốc ra mà ngăn trở. Thạch Ngọc dừng ngựa lại mà đánh cùng Bá hoa Nữ. Bá hoa Nữ thấy Thạch Ngọc hình dung tuấn tú, diện mạo đoan trang, sánh với Lưu Khánh thì hơn nhiều lắm, nên đem lòng động niệm, muốn bắt Thạch Ngọc về dâng mà kết duyên phu phụ. Té ra cự địch không lại, bị Thạch Ngọc bắt sống. Còn Nhạc Cang giục binh rượt theo đánh nhau một trận, chém giết Phiên binh rất nhiều rồi mới thu binh về ải. Tiết đức Lễ thu góp binh thua trở về dinh trại mà than rằng : « Không biết Tổng tướng ấy có cây quạt chi mà hay lắm vậy, đã pháặng Hồn ngựa chùy của ta lại còn bắt sống con gái ta nữa, thiệt là võ nghệ cao cường. Vậy ngày mai ta phải liều thác đánh với nó một trận mà trừ nó cho dặng thì mới đã nư giận ta cho. » Đêm ấy Tiết đức Lễ trần trọc nằm không yên giấc.

Còn Thạch Ngọc bắt sống dâng Bá hoa Nữ mà đem về ải thì Phạm trọng Yêm mừng rỡ vô cùng, nhứt diện khiến người làm biếu chương mà tâu với triều đình, nhứt diện khiến quân dẫn Bá hoa Nữ đến cho mình tra hỏi.

Khi ấy Bá hoa Nữ vào không chịu quì, Phạm trọng Yêm nổi giận nạt rằng : « Loài tiện tì, đã bị bắt đến đây sao còn không chịu quì ? » Bá hoa Nữ nói : « Vả ta là con gái của Tiết nguyên soái, chứ không phải là bực tầm thường. Nay bị bắt thì ta cam chịu thác mà thôi, chứ ta không chịu quật hạ chúng bay đâu. » Phạm trọng Yêm cười rằng : « Đồn bà mà có gan như vậy thì cũng đáng khen. Bây giờ ta hỏi nàng một đềm, nếu nàng nói thiệt thì ta sẽ dung cho : Vậy chứ Lưu Khánh có qua Phiên dinh mà thích khách hay chẳng ? » Bá hoa Nữ cười mà nói rằng : « Vả chúng bây là người Trung quốc, sao lại không biết hồ người, cứ dịch với người ta không lại rồi muốn lập mưu mà làm thích khách như vậy thiệt là hồ thẹn lắm. Lưu Khánh đã bị ta bắt mà giam nơi hậu dinh ; chẳng nay thì mai cha ta cũng giết nó chớ chẳng không. » Phạm trọng Yêm Bá hoa Nữ nghe nói như vậy thì nghĩ rằng : « Nếu vậy ta đã có phương mà cứu Lưu Khánh đang rồi. » Thạch Ngọc nói : « Nếu chúng nó còn giam Lưu Khánh nơi hậu dinh, vậy đề tôi đem binh tới cướp trại nó, mà cứu Lưu Khánh về. » Phạm trọng Yêm nói : « Thạch tướng quân nay đã mệt mỏi rồi, không nên đánh nữa, đề mai sẽ hay. » Bèn nhứt diện khiến quân giam Bá hoa Nữ nơi hậu dinh, nhứt diện truyền dọn tiệc mà khao thưởng quân sĩ.

Dương khi ăn uống, thì Phạm trọng Yêm nói với Thạch Ngọc rằng : « Ngày mai tướng quân có ra trận, thì nói với Phiên tướng dâng đổi Bá hoa Nữ mà cứu Lưu Khánh về. » Thạch Ngọc khen phải.

Màn tiệc rồi, Thạch Ngọc đến viếng Địch Thanh, Địch Thanh thấy Thạch Ngọc thì cả mừng mà hỏi hết nguồn cơn. Thạch Ngọc mới thuật rõ các việc cho Địch Thanh nghe. Địch Thanh mới hay Dương nguyên soái bị thác thì đem lòng thương xót mà rơi lụy dầm dề. Thạch Ngọc nói : « Đại ca trong mình chưa dặng mạnh, xin đừng khóc mà thêm bệnh. » Bèn trò chuyện với nhau một hồi mới đi nghỉ.

Rạng ngày quân sĩ báo rằng : « Tiết đức Lễ đem binh đến trước ải mà kêu Thạch tướng quân ra trận. » Thạch Ngọc nghe báo, lên ngựa ra trận mà nói với Tiết đức Lễ rằng : « Hôm qua mi đã thất một trận như vậy, mà còn chưa biết sợ thục sao ? » Tiết đức Lễ nói : « Mi phải trả con ta lại, đừng ta trả Lưu Khánh lại cho mi, rồi hai đảng sẽ quyết chiến với nhau. » Thạch Ngọc nói : « Nếu mi muốn như vậy thì là cũng nghe theo. » Liền truyền quân sĩ dắt Bá hoa Nữ ra giữa trận. Tiết đức Lễ cũng khiến Phiên binh dắt Lưu Khánh ra mà đổi. Hai đảng đổi tướng xong rồi, thì Tiết đức Lễ với Thạch Ngọc giao chiến cùng nhau đã dư trăm hiệp, chưa định hơn thua, mà trời đã chiều rồi, hai bên đều gióng chiêng mà thâu quân.

Ngày thứ Địch Thanh ra giữa soái đường mà rằng : « Nay căn binh tôi thuyên an rồi, đề tôi ra trận mà đánh với Tiết đức Lễ. » Phạm trọng Yêm nói : « Tuy Tướng quân cũng đã thuyên giảm, song chưa dặng mạnh, không nên ra trận đầu. » Nói vừa dứt lời, kẻ thấy quân sĩ báo rằng : « Tiết đức Lễ đem binh đến kêu chiến nữa. » Địch Thanh nghe báo, liền lên ngựa ra trận mà hỏi rằng : « Mi có phải là Tiết đức Lễ chăng ? » Tiết đức Lễ nói : « Phải, còn mi có phải là Địch Thanh chăng ? » Địch Thanh nói : « Phải. » Tiết đức Lễ cười rằng : « Bấy lâu ta nghe tiếng mi thì cũng ngỡ là anh hùng vô địch, té ra hình tích mi không đầy một nắm như vậy, mà cự địch với ai cho dặng, chỉ bằng chịu đầu thu hay hơn. » Địch Thanh nghe nói nổi giận, giục ngựa huơ dao xốc lại chém Tiết đức Lễ. Hai đảng đối địch cùng nhau đã hơn trăm hiệp. Thạch Ngọc e cho Địch Thanh cự địch không lại, thì giục ngựa xốc ra mà đâm Tiết đức Lễ. Tiết đức Lễ cả kinh rúng sức mà đánh với hai tướng ấy, một người đánh với hai người, cho nên Tiết đức Lễ cự địch không lại, bị Địch Thanh chém một dao liền nhào xuống ngựa chết tức. Thạch Ngọc giục binh thẳng tới đánh nhữn một trận, Phiên binh bỏ giáo quăng giáp mà chạy tứ tán hết. Còn Địch Thanh và chư tướng thâu binh mà trở về ải.

Bá hoa Nữ hay dựng cha mình bị tử trận rồi, thì lại đặt đem binh mà trở về nước.

Khi Địch Thanh trở về ai, thì Phạm trọng Yêm cả mừng liền dọn tiệc mà khao thưởng tướng sĩ. Rồi lại làm tờ biểu chương mà tâu với Trào đình.

Hồi thứ sáu mươi lăm

Thương công thần. Dương-Quảng dâng lập lược, Phong Nguyên-soái, Địch-Thanh trấn Tam-quan.

Lúc ấy Thiên tử tiếp dâng biểu chương thì nửa buồn nửa mừng, buồn là buồn về việc Dương tôn Bảo lãng mạng nơi sa trường, mừng là mừng Thạch Ngọc còn sống, trở về mà lập nên công lớn như vậy. Rồi lại hạ chỉ sai văn võ bá quan đến Thiên ba phủ mà tế điện Dương tôn Bảo và phong hàm du cho Dương tôn Bảo làm Điện vũ vương. Còn con của Dương tôn Bảo là Dương vũ Quảng thì phong làm Thiên liệt hầu.

Cách ngày Thiên tử lại sai sứ ra Tam quan mà gia phong cho Địch Thanh làm Chiêu thảo Đại nguyên soái, Thạch Ngọc làm Phó nguyên soái ; kỳ dư văn võ bá quan nơi Tam quan thấy đều dâng gia thăng tam cấp.

Nói về Địch Thanh hội chư tướng lại mà thương nghị rằng : « Vả Tam quan đây là chỗ trọng địa, mà nay đã khuyết Nguyên soái rồi, vậy phải thân tấu với Trào đình, xin chọn người lão thành mà trấn thủ mới dặng, chứ tôi là người thiếu niên, tài sơ trí siển, không lẽ trấn thủ nơi trọng địa dặng. » Thạch Ngọc nói : « Lời ấy rất phải. » Dương Thanh nói : « Vả nhị vị là người trí dũng kiêm toàn. Tây Liêu đều sợ, mà lại mới lập dặng công lớn nữa, vậy thì Địch vương thân hãy lãnh lấy binh phù mà trấn thủ chỗ này mới dặng. Chớ chúng tôi

là người tài trí đều ít, không lẽ dám lãnh chức ấy. » Mạnh định Quốc nói : « Bây giờ ai trấn cũng đang, vì Tây hạ đã bị thua nhiều trận lắm, chắc là không dám xâm phạm Biên cương nữa đâu mà phòng sợ. » Lưu Khánh cười rằng : « Việc ấy không biết chừng. Tuy vậy mà chúng ta phải dự phòng mọi động. Vì chúng nó chưa đầu, e khi còn sanh mưu kia kẻ nọ chờ chẳng không. Thôi, để tôi đang vân đến Tây hạ mà thám thính coi thử thế nào. » Phạm trọng Yêm nói : « Lời Lưu tướng quân rất phải, song có đi, thì phải cẩn thận cho lắm. » Địch Thanh nói : « Nếu hiền đệ có đi, thì phải mau mau trở về, đừng có ở lâu mà chúng ta đem lòng lo sợ lắm. » Lưu Khánh nói : « Ấy là việc bổn phận của tôi, xin liệt vị chớ lo. » Nói rồi vừa muốn từ giả ra đi, Tiêu đình Quý liền nói lớn lên rằng : « Không xong đâu, tôi chắc là Lưu Khánh đi không được, vì ngày trước va có lãnh mạng đi thích khách Tiết đức Lễ. Là ra va gặp con Bà hoa Nữ, va mê lấy nhan sắc nó, cho nên bị nó bắt, nhờ có Thạch quận mã bắt được Bà hoa Nữ mà đòi, thì va mới còn sống đây. Bây giờ va lãnh mạng mà đi thám thính Tây lieu, tôi e va cũng bị bắt nữa chứ chẳng không, chừng ấy biết bắt ai mà đòi cho va ? » Lưu Khánh nghe nói như vậy thì mặt diện tâm tu không nói chi được. Thạch Ngọc thấy vậy thì nói rằng : « Tiêu tướng quân đừng nói như vậy mà mịch lòng Phi sơn hồ. Khi trước va mới lỡ một phen, bây giờ không lẽ có chuyện ấy đâu. Thôi Lưu tướng quân hãy đi đi. » Tiêu đình Quý nói : « Bây giờ dẹp giặc đã xong rồi, lẽ thì chúng ta ăn uống no say mà hưởng việc thanh nhàn, hơi sức đâu tìm kiếm mà gây chuyện ra hoài như vậy. Thế khi các ông đã say máu ngựa rồi hay sao ? » Phạm trọng Yêm nạt rằng : « Quân trung vô hí ngôn, Tiêu đình Quý đừng có nói nhiều lời mà phạm phép. » Tiêu đình Quý nói : « Ấy là lời tôi nói ngay, sao lại quở trách tôi như vậy kia ? Thôi, để Phi sơn hồ đi đây, bị Bà hoa Nữ bắt một lần nữa thì Phạm đại nhơn mới biết lời tôi là phải. » Dương Thành cười : « Hèn chi khi Dương nguyên soái còn sống thì người hay nói Tiêu đình Quý là đứa măng phu, gặp việc thì nói giống như con nít, không biết độ

lượng chi hết. Vì vậy cho nên làm ngang mà đánh khăm sai, chút nữa đã liên lụy đến Dương nguyên soái rồi.» Chư tướng nghe nói đều cười rề. Tiêu đình Quí nói : « Thời thời, các người có nói ra đều chi thì cũng phải hết, duy có một mình tôi nói bậy mà thôi. Từ này về sau, tôi cứ làm thình trơ trơ như hình nộm chẳng thèm nói đến chuyện chi cả.» Lưu Khánh từ giả chư tướng, đặng vãn ra đi.

Khi Lưu Khánh đi rồi, thì có quân sĩ báo rằng : « Nay có sứ đem chiếu đến. Chư tướng nghe báo lật đặt ra tiếp sứ rồi đặt bàn hương án mà đọc lời chiếu của Thiên tử thì thấy trong chiếu ấy gia phong cho Địch Thanh làm Chiêu thảo Đại nguyên soái ; Thạch Ngọc làm Phó nguyên soái ; Trương Trung, Lý Nghĩa và Lưu Khánh đều làm chức Tướng quân, kỳ dư các tướng đều đặng gia thăng tam cấp. Chư tướng đều cả mừng. Địch Thanh truyền dọn tiệc mà hỉ hạ và thết đãi Thiên sứ.

Hồi thứ sáu mươi sáu

*Thủ Biên-quan, hồ-tướng đều hiệp lực,
Xâm cương giới, Liêu, chúa khiển hưng sư.*

Ngày thứ Địch Thanh kêu Trương Trung lại mà rằng : « Trương hiền độ phải thống lãnh một muôn hai ngàn năm trăm binh ròng, đều mặc áo xanh giáp xanh, ra cửa Đông phương mà trấn thủ, lại phải dựng một cây cờ mà đề chữ Hồ lớn. Hễ có binh giặc đến, nếu nghe nổi lên một tiếng pháo, thì phải hội lại mà ứng tiếp. » Trương Trung vâng lệnh đem binh ra đi.

Địch Thanh lại kêu Thạch Ngọc mà rằng : « Thạch hiền độ hãy thống lãnh một muôn hai ngàn năm trăm binh ròng, đều mặc bạch giáp ra nơi Tây phương mà trấn thủ, và dựng một cây cờ đề chữ Hồ lớn. Hễ nghe tiếng pháo của ta thì

phải đem binh tiếp ứng. » Thạch Ngọc vâng lời đem binh ra đi

Địch Thanh lại kêu Lý Nghĩa mà dặn rằng : « Lý hiền đệ hãy thống lĩnh một muôn hai ngàn năm trăm binh ròng, đều mặc áo đỏ giáp đỏ, ra nơi Nam phương mà trấn thủ và sắm một cây cờ có đề chữ Hồng lớn. Hễ nghe tiếng pháo của ta thì phải đem binh đến đó mà cứu ứng. » Lý Nghĩa vâng lệnh đem binh ra đi.

Địch Thanh muốn sai Tiêu đình Quý ra giữ Bắc phương, song lại nghĩ rằng : « Tiêu đình Quý là đứa lỗ mãng lẽ thì không nên sai nó trấn thủ, song bây giờ đây Lưu Khánh chưa về, không biết sai ai. Vậy ta phải sai nó quyền đở mà chờ Lưu Khánh về, rồi sẽ giao lại thì mới dặng cho. » Nghĩ như vậy bèn kêu Tiêu đình Quý mà dạy rằng : « Bắc phương còn thiếu một người trấn thủ, vậy thì Tướng quân hãy ra đó, mà trấn đở mà chờ Lưu Khánh trở về, rồi sẽ giao lại. Nay ngươi hãy thống lĩnh một muôn hai ngàn năm trăm binh ròng, đều mặc áo đen giáp đen ra nơi Bắc phương mà trấn thủ và phải dựng một cây cờ đề một chữ Hồng lớn, hễ nghe tiếng pháo tại phía nào thì phải đem binh đến đó mà cứu ứng. » Tiêu đình Quý vâng lệnh đem binh ra đi.

Lúc ấy Tiêu đình Quý lại nghĩ rằng : « Tài sức như ta, mà Nguyên soái chưa chịu cho ta làm chức ấy. Lại còn khiến tạm giữ mà chờ Lưu Khánh về rồi sẽ giao lại. Nếu vậy Nguyên soái xem ta không ra gì hết. Thôi, bây giờ ta cũng không nói làm chi, đề khi gặp giặc ta hãy ráng sức, lập công, dặng cho Nguyên soái không dám khi dễ ta như vậy nữa. »

Địch Thanh sai cắt xong rồi thì đem năm muôn binh ròng đều mặc áo ngũ sắc, lại dựng một cây cờ, có đề năm chữ Ngũ hổ vệ kim trang, rồi ra nơi chánh môn mà trấn thủ.

Nói về Tây hạ chúa hay dặng binh mình thua như vậy, thì trong lòng buồn rầu mà than rằng : « Ta cũng ngỡ là đoạt thâu Trung quốc dặng, cho nên mới làm như vậy. Tó ra đánh đã mấy trận thì cũng bị thua hoài, hao binh tổn tướng rất nhiều. Thiệt là khó lắm. » Nói vừa dứt lời, thì có Mạnh Hùng ra tâu rằng : « Tôi nghe bên Trung quốc có một viên Tiều lương tên là Địch Thanh, hay dùng một cái mặt quỷ mà nhấc lương nước ta bị thác vô số, lại có tài bắn hay lắm. Nước ta mà bị thua nó là cũng vì có bấy nhiêu đó mà thôi. Tôi có hai tên bộ tướng có tài la lớn, tiếng nạt như tiếng sấm. Hễ ra trận nạt lên một tiếng thì tướng giặc kinh hãi mà té xuống ngựa liền. Nay tôi xin đem binh qua đánh Trung nguyên mà trừ cho dặng Địch Thanh, rồi sẽ đoạt thâu Tống thất. » Liêu chúa nói : « Nếu tướng quân có hai người bộ tướng tài năng như vậy, thì ta phong cho hai người ấy, một người làm Tả tiên phuông, một người làm Hữu tiên phuông, còn tướng quân thì làm Thống binh chúa soái, dặng có đem hai mươi muôn binh qua xâm Trung quốc mà trừ khử Địch Thanh, trả thù cho Táng thiên Vương, Từ nha Xai và Tiết đức Lễ. » Mạnh Hùng vâng mạng, lui ra giáo trường điểm hai mươi muôn binh mà đi với Tả tiên phuông là Ngô Liệt và Hữu tiên phuông là Vương Cường.

Lúc ấy Bá hoa Nữ cũng xin theo trợ chiến, dặng mà trả thù cho cha mình.

Nói về Lưu Khánh dặng văn mà đi đã ba ngày, vừa đến kinh đô Tây liêu, thấy mấy tướng ấy đương điểm binh nơi giáo trường thì muốn sa xuống mà lấy thủ cấp của Chúa soái, song e có một mình thì cự không lại các tướng ấy. Vì vậy cho lên mới dặng văn trở về, dặng có thông tin cho Địch Thanh hay.

Khi về đến Tam quan thì thấy đao thương rye rở, cờ xi nghiêm trang, quân sĩ đều ra trấn bốn phía, khác hơn

khi trước nhiều lắm, bèn nghĩ rằng : « Là này, không lẽ binh giặc đã lấy đặng Tam quan rồi, sao lại có quân sĩ vây đủ bốn phía như vậy ? Thế khi Nguyên soái sai tướng ra trấn thủ đặng mà dự phòng đây. » Bèn sa xuống mà đi vào nơi cửa Bắc môn thì thấy cửa ấy có một cây cờ đen, đề một chữ Hồ lớn và quân sĩ đều mặc áo đen, coi ra rất nèn nghiêm chỉnh. Lưu Khánh thấy vậy thì khen rằng : « Dịch Thanh là một người thiếu niên, mới làm Phó nguyên soái mà điều khiển quân sĩ như vậy, thật là đáng bực tướng tài. Hèn chi khi Dương nguyên soái còn sống thì người cũng đam lòng kính trọng và lắm. »

Lúc ấy quân sĩ thấy Lưu Khánh về, thì lật đặt vào báo cho Tiêu đình Quý hay. Tiêu đình Quý nghe báo thì nghĩ rằng : « Chắc là Lưu Khánh có về nhà thăm vợ con chứ chẳng không ; mà va cũng đã dọ đặng tin chi bên Tây Liêu rồi đây. Thôi, để ta ra nói chặn đầu mà dọa hăm va một hồi, rồi sẽ thừa lại cho Nguyên soái hay, và giao cắt binh quyền đi cho rồi. » Nghĩ như vậy, chạy ra mà nạt lớn rằng : « Lưu Khánh, người dám cả gan về nhà mà thăm vợ mà không thừa cho ta hay, vậy còn người thám thính binh tình bên Tây Liêu thế nào, thì phải mau mau thừa lại cho ta rõ, kéo mà chết. » Lưu Khánh nghe nói thì lấy làm lạ mà nghĩ thầm rằng : « Không biết Tiêu đình Quý đặng quyền thế gì mà dám lớn lối như vậy, chắc là nó đã lập đặng công chi đây, chứ chẳng không. » Bèn hỏi Tiêu đình Quý rằng : « Vậy chờ Tiêu tướng quân lãnh binh ra trấn chỗ nào hay sao ? » Tiêu đình Quý nói : « Bờ Lưu Khánh, vả chẳng người còn chưa rõ, để ta nói lại cho người nghe. Từ khi người đi rồi thì có Thánh chỉ gia phong cho Dịch vương thân làm Đại nguyên soái, còn ta thì làm Phó nguyên soái, từ rày về sau người phải vâng lời chịu lụy ta, chẳng nên khinh dể như xưa mà phạm luật triều đình. » Lưu Khánh nói : « Thật như vậy sao ? » Tiêu đình Quý nói : « Ai lại nói gạt người làm chi. Vậy chờ người không thấy mấy muôn binh rông đều đề cho ta cai quản đó sao ? » Lưu Khánh

nói : « Thánh thượng đã phong cho tướng quân như vậy, vậy mà người có gia phong cho tôi chút đỉnh chi hay không? » Tiêu đình Quý nói : « Ta thấy nhà người có công càng ít nhiều chứ chẳng không, nhưng mà chẳng biết ý gì Thánh thượng không chịu gia phong cho người, thế khi người nói người là vô danh tiểu tốt, mà có tài đang vẩn để sai đi thám thính cũng liện, cho nên người dạy người phải làm Thám tử quân mà thôi. Khi người ra đi thì ta có căn người mà người không nghe ; lẽ ra ta ở nhà ta dựng sang hiên, còn người ra đi mà không ra mốc gì hết. Thôi, bây giờ người hãy ở theo mà hầu hạ ta đây, rồi ngày sau có công thì ta sẽ xin cho người thăng chức chút đỉnh, kéo mà hồ thẹn với Chư tướng lắm. » Lưu Khánh nghe nói thì buồn dầu dầu mà rằng : « Nếu quả như vậy thì tôi cũng nên trở về quê quán, chuyên việc nông tang cho qua ngày tháng, chẳng nên xông lên dục pháo, vào sanh ra tử mà làm chi. » Tiêu đình Quý : « Thôi, chuyện đó thì còn đó, bây giờ Lưu tướng quân hãy tổ việc binh tình bên Tây Liêu cho tôi nghe, rồi tôi sẽ giao hết binh quyền này mà tôi phải vâng lời tướng quân sai khiến ; như vậy có bằng lòng tướng quân hay chẳng? » Lưu Khánh nói : « Làm như vậy sao phải, tướng quân có phúc đã vâng lời sắc mạng Thiên tử, lẽ nào lại nhượng cho tôiặng? Còn việc tôi thám thính bên Tây hạ thì thấy Liêu chúa sai Mạnh Hùng làm nguyên soái, cầm binh 20 muôn, chẳng bao lâu đây thì binh ấy sẽ đến xâm phạm nữa. » Tiêu đình Quý nói : « Vậy sao? Nếu vậy Nguyên soái toán hay thiệt. Thôi tướng quân có công thám thính rõ ràng như vậy thì tôi phải nhượng chức Phó nguyên soái này lại cho tướng quân. » Lưu Khánh nghe mấy lời Tiêu đình Quý nói như vậy thì trong lòng bần tỉnh bần nghi mà rằng : « Thôi, để tôi vào thừa lại cho Nguyên soái hay, đừng người có loan bề cự địch. » Tiêu đình Quý nói : « Lưu tướng quân hãy ở lại đây mà quân xuất quân sĩ, để tôi vào báo với Nguyên soái cho. » Lưu Khánh nói : « Không được đâu. Vả tướng quân chấp chương binh quyền, danh chánh ngôn thuận, lẽ nào lại giao cho tôiặng. Để tôi vào thông

báo với Nguyên soái, kéo mà trở nải ngày giờ. » Tiều đình Quý nói : « Tôi đã hết lòng nhượng lại cho tướng quân mà tướng quân không chịu. Thôi, tướng quân muốn đi đâu thì đi. » Lưu Khánh và đi và nghĩ rằng : « Vả chẳng Tiều đình Quý là đứa lỗ mãng không biết ý gì Nguyên soái lại phú thác binh quyền cho nó như vậy, thật cũng khó hiểu đặng. » Bèn đi thẳng tới Tam quan mà thuật hết các việc thám thính cho Địch Thanh nghe. Địch Thanh cũng tỏ thuật việc trước và khiến Lưu Khánh trấn thủ Bắc phương. Chừng ấy Lưu Khánh mới rõ Tiều đình Quý là nói láo.

Lúc ấy con của Dương lòn Báo là Dương văn Quảng lâu cũng Thiệu tử xin ra Tam quan mà lập công. Thiên tử nhậm lời, bèn hạ chỉ cho Dương văn Quảng ra giúp Địch Thanh mà cự với Tây Liêu.

Ngày kia có quân thám thính về báo rằng : « Có Liêu tướng đem binh đến công thành. » Địch nguyên soái nghe báo thì sai nện lên ngựa mà ra trận, và khiến Lưu Khánh, Tiều đình Quý đi theo đặng mà trợ chiến.

Khi ấy Lưu Khánh ra trận nạt lớn rằng : « Liêu tộc còn dám đến đâu mà liều thác sao ? Nếu phen này thất trận nữa thì ắt là không phương lâu thoát đâu. » Ngô Liệt nghe nói nổi giận hươi thiết cốn xốc lại mà đánh Lưu Khánh, Lưu Khánh hươi búa cự địch. Hai đảng đánh nhau mới đặng vài mươi hiệp, Ngô Liệt hét lên một tiếng dường như thiên băng địa hãm, Lưu Khánh thất kinh gần sa xuống ngựa, liền đứng vọt bay lên trên không, Ngô Liệt đánh xuống một cơn trúng nhằm đầu ngựa của Lưu Khánh bệ đầu chết tức. Tiều đình Quý xốc ra mà đánh Ngô Liệt, đánh đặng mười hiệp, Tiều đình Quý cự địch không lại thì trong lòng sợ thác mà nghĩ rằng : « Lưu Khánh thật là bất như, nó là tướng lừng trận, chưa đánh đặng bao lâu mà đã đứng vọt lên trên không rồi, bỏ lại một mình ta nên cự không lại. Thế này ta phải chạy phứt cho sớm thì hay hơn. » Tiều đình Quý vừa muốn

quầy ngựa mà chạy, bị Ngô Liệt đánh xuống một cừ. Nơi vai, Tiêu đình Qui tránh khỏi nhảm vai lại trúng cán tay chịu đau không nổi bèn giục ngựa chạy dài. Ngô Liệt giục binh rượt theo. Trương Trung, Lý Nghĩa giục binh thẳng tới đánh nhau một trận, làm cho binh Ngô Liệt phải thua mà chạy tứ tán hết. Ngô Liệt cả giận nạt lên một tiếng, binh Tống kinh hãi không dám rượt theo. Trương Trung, Lý Nghĩa áp lại mà đánh với Ngô Liệt, song hai tướng ấy đã biết chừng rồi cho nên không sợ, cứ việc đánh hoài. Vương Cường thấy vậy thì cũng giục ngựa xốc ra tiếp chiến.

Hồi thứ sáu mươi bảy

*Xinh thấy xinh, ý muốn cầu thân,
Mạnh gặp mạnh, lòng không luyến chiến.*

Khi bốn tướng ấy giao chiến với nhau đặng năm chục hiệp mà chưa định bên thua, Vương Cường nạt lên một tiếng lại lớn hơn tiếng nạt của Ngô Liệt nữa, làm cho hai con ngựa của Tống tướng đều muốn chạy trở lại. Trương Trung, Lý Nghĩa đã yếu sức rồi song còn gượng lại đặng. Địch nguyên soái thấy vậy thì nói với Thạch Ngọc rằng : « Coi dè Trương Trung, Lý Nghĩa đã yếu sức rồi, vậy phải thâu quân rồi mai sẽ hay. » Thạch Ngọc khen phải, bèn gióng chiêng mà thâu quân. Trương Trung, Lý Nghĩa đem binh trở lại, Ngô Liệt, Vương Cường cũng trở về dinh.

Khi Trương Trung, Lý Nghĩa về đến thì hỏi Địch nguyên soái rằng : « Vì ý gì nguyên soái lại thâu binh như vậy ? » Địch nguyên soái : « Ta với Thạch hiền đệ thấy Liêu tướng võ nghệ cao cường như vậy và Tiêu đình Qui đã bị thương tích rồi, cho nên ta e nhị vị hiền đệ có đâu sơ sẩy, ta mới khiến thâu binh rồi mai sẽ hay. Cui bộ nhị vị hiền đệ đã mệt mỏi, vậy hãy trở vào hậu dinh mà an nghỉ. » Trương Trung,

Lý Nghĩa bái tạ lui vào hậu dinh mà nghỉ. Đến nơi thấy Tiệp đình Qui rên la om sòm và mắng nhiếc Lưu Khánh sao có bỏ mình mà chạy, làm cho mình bị thương tích như vậy. Trương Trung, Lý Nghĩa can gián khuyên lơn và khiến quân đem thuốc mà thoa cho Tiệp đình Qui.

Lúc ấy Lưu Khánh cũng vào ra mắt Dịch nguyên soái mà thưa rằng : « Khi tôi vâng mạng ra đánh với Liễu tướng, bị nó nạt một tiếng dường như thiên hăng địa hãm, cho nên tôi phải dâng ván mà tầu thoát, xin nguyên soái tha tội cho tôi. » Dịch nguyên soái nói : « Đều thắng bại là việc thường của binh gia, tướng quân chớ ngại chi hết, hãy vào hậu dinh mà an nghỉ, rồi mai sẽ hay. » Lưu Khánh vâng lời mà lui vào hậu dinh.

Nói về Ngô Liệt và Vương Cường thâu góp binh thua lại, thì đã hao hết tám ngàn dư, rồi vào ra mắt Mạnh Hùng mà thuật hết các việc khi giao chiến cho Mạnh Hùng nghe và xin tha tội cho mình. Mạnh Hùng nói : « Thôi, nhị vị tướng quân hãy lui vào hậu dinh mà an nghỉ, đề mai tôi sẽ ra trận mà trừ khử Tổng tướng cho. » Hai người ấy tạ ơn mà lui vào hậu dinh.

Ngày thứ Mạnh Hùng đem năm muôn binh với Ngô Liệt Vương Cường và Bá hoa Nữ mà ra trận. Dịch nguyên soái đem ba muôn binh đi với Mạnh đình Quắc, Trầm Đạt và Dương văn Quảng mà ra trận.

Lúc ấy bên Tống thì có Dương văn Quảng, bên Phấn thì có Bá hoa Nữ, hai viên tướng, một chàng là gái một chàng là trai, ra trận mà giáp chiến với nhau. Bá hoa Nữ thấy Dương văn Quảng hình dung tuấn tú, diện mạo đoan trang, mày thanh mắt sáng, chẳng khác chi tiên tử hạ phàm. Bá hoa Nữ sững sờ một hồi, quên hết các điều giao chiến.

Còn Dương văn Quảng thấy Bá hoa Nữ mới son má phấn mặt ngọc mày hoa, hình dung yền diệu, t.rởng mạo dịu dàng thiệt là tuyệt sắc giai nhân, tuy người Trung nguyên ít ai bì kịp. Hai đảng đều nhìn nhau sững sốt một hồi, đến chừng quân sĩ ó lên thì hai người ấy mới nhớ lại là chỗ chiến trường hèn hỏi tên họ nhau, thì Bá hoa Nữ mới biết Tổng tướng ấy tên là Dương văn Quảng thì nghĩ rằng : « Vả Dương văn Quảng là con của Dương nguyên soái là người oai phũng lắm liệt, Mục phu nhưn là người mỹ chất vô song, hèn chi mới sanh Công tử ra mỹ mạo như vậy, thiệt là đáng mặt nam nhi lắm. Còn ta đây thì mẹ cha đều khoản hết, mà cũng không có anh em chi cả. Chi bằng ta qui hàng Trung quốc mà kết duyên với Dương công tử đây, thì tôi đã đẹp đôi mà lại có nơi nương dựa nữa. » Nghĩ như vậy, bèn đánh sơ với Dương văn Quảng chưaặng 10 hiệp, thì trấ bại mà chạy. Dương văn Quảng giục ngựa rượt theo. Bá hoa Nữ chạy đến chỗ đồng trống thì dừng ngựa lại. Dương văn Quảng xốc tới đâm một giáo. Bá hoa Nữ đỡ lấy mũi giáo mà nói rằng : « Dương công tử ôi, xin khoan động thủ, để thiếp thưa lại một đôi lời đã. » Dương văn Quảng nói : « Nàng muốn nói chi thì nói phứt đi. » Bá hoa Nữ nói : « Vả thân thiếp bây giờ cha mẹ chẳng có, anh em cũng không, mà nước tôi thể đã suyvi rồi. Vì vậy, nên tôi muốn qui thuận Thiên triều, dặng mà nương dựa lắm thân, không biết ý Công tử có rộng lòng mà dặng nạp chăng ? » Dương văn Quảng nói : « Nếu nàng có lòng qui thuận thì Triều đình cũng rộng dưng cho. Vậy thì nàng theo tôi mà trở lại Tam quan tôi sẽ thưa cùng Nguyên soái tôi, hay là nàng trở về Phiên dinh mà làm nội ứng, thì lại càng có công hơn nữa. » Bá hoa Nữ nói : « Vả thân thiếp là phận gái còn đương thơ ấu không chỗ dựa nương, cho nên thiếp mới mong lòng dẫu Tống, dặng mà trao thân gửi mình cho Công tử, không biết Công tử có bằng lòng chăng ? »

Dương văn Quảng nghe nói thì nổi giận mà rằng : « Nàng là phận gái thanh niên, sao không biết đều liêm sỉ,

chẳng đợi lời mai ước, không kể linh mẹ cha, dám ra giữa trận mà tính việc hôn nhân cho mình, như vậy thật là thời xấu lắm ; nàng tuy là quốc sắc khuynh thành mặc lòng, song ta cũng không thêm dẫu. » Bá hoa Nữ nghe nói thì hồ theo trăm bề, làm thỉnh không nói chi đặng. Giây lâu mới đáp rằng : « Công tử ơi, chẳng phải thiệp có thời tham dâm mà mong lòng ăn ái dẫu, song thân thiệp bây giờ không nơi nương dựa, cho nên cực chẳng đã mới thổ lộ chơn tình như vậy. Xin Công tử chớ chê bai thế ấy. » Dương văn Quảng chưa kịp trả lời, xảy có Lưu Khánh ở trên mây sa xuống làm cho Dương văn Quảng và Bá hoa Nữ đều hồ người mà ngó xuống. Lưu Khánh cười ré mà nói với Dương văn Quảng rằng : « Công tử ơi, Tiểu thư đã có lòng qui thuận nước mình mà tính việc hôn nhân với Công tử như vậy, thì hai đảng cũng đẹp đôi vừa lứa lắm. Xin Công tử hãy bằng lòng đi. » Dương văn Quảng nói : « Lưu tướng quân nói vậy sao phải. Vả nàng là đồn bà con gái, lẽ nào lại ra giữa trận mà tính việc hôn nhân như vậy, ấy có phải là kể việc ái ân mà không kể đến liêm sỉ chẳng ? Đồn bà như vậy mà Tướng quân bảo tôi đành sao đặng. » Nói rồi liền giục ngựa mà trở về ải. Lưu Khánh thấy Dương văn Quảng làm như vậy thì an ủi Bá hoa Nữ : « Tiểu thư đã có lòng qui thuận Thiên triều, mà vậy duyên cớ lệ với Công tử, thì cũng là một điều rất tốt, việc ấy để tôi tính cho. Vậy Tiểu thư chớ khá hồ người mà đem lòng ái ngại chi hết. Vì tôi đã nghe rõ mấy lời Tiểu thư nói với Công tử rồi. » Bá hoa Nữ còn đương mắc cỡ, song nghe Lưu Khánh hứa chịu tính xong việc hôn nhân ấy thì cũng có lòng mừng mà rằng : « Lưu tướng quân có lòng tốt mà giúp nên việc ấy thì thiệp cũng cảm ơn ngàn ngày. Vậy thiệp trở về dinh, làm nội ứng đặng có lập công với Tráo đình, xin tướng quân trở về ải mà tính việc ấy cho xong. » Lưu Khánh nói : « Tuy tôi là người thờ mãng, song nói ra cũng biết như lời. Vậy Tiểu thư chớ lo việc ấy. » Nói rồi liền từ giả Bá hoa Nữ đảng vãn mà đi.

(Xem tiếp tập 20)

VẠN HUÊ LẦU

DIỄN NGHĨA

Bá hoa Nữ thấy vậy thì khen rằng : « Tổng dễ có tài tài phép như vậy, thì thật là chọn mạng Thiên tử. Còn chúa ta là tiểu quốc, sao lại đem lòng thắm quây làm chi cho đến đổi hao binh tổn tướng như vậy, nếu Lưu tướng quân giúp ta nên việc làm cho ta vậy duyên với Dương công tử dặng thì mới đành lòng phụ dạ ta cho. » Nói rồi liền giục ngựa mà trở về bôn tẩu.

Còn Lưu Khánh về tới Tam quan thì thuật hết việc kỳ cho Dịch nguyên soái nghe. Dịch nguyên soái hỏi Dương văn Quảng rằng : « Công tử có đành như vậy chăng ? » Dương văn Quảng thưa rằng : « Không nên đâu. Vả Bá hoa Nữ là người ngoại quốc, lại không biết đều liêm sĩ, ra giữa trận mà định hôn nhân, con gái như vậy mà dùng làm chi. Xin Nguyên soái đừng có tính đến việc ấy. » Dịch nguyên soái chưa kịp nói chi. Phạm trọng Yên cười rằng : « Nay Bá hoa Nữ đã chịu qui hàng mà làm nội ứng, thì Thiên diệt đã thành công, lại dặng bề dãi bạn nữa, ấy cũng là một việc tốt lắm. Vậy thì Thiên diệt hãy chịu đi, dặng chủ đứng làm mai và dâng biểu tâu cung Thiên tử mà định việc hôn nhân ấy cho. Còn việc cháu chắt Bá hoa Nữ định hôn nơi trận thượng thì là hẹp lượng lắm. Vậy chờ Dương nguyên soái kết duyên với Mộc phu chơn ngày trước, lại không phải là trận thượng chiến thân hay sao ? Cháu đừng cố chấp như vậy không nên đâu. » Chư tướng đều khuyên lơn Dương văn Quảng. Dương văn Quảng làm thinh không nói chi hết. Dịch nguyên soái nói : « Thôi, để Bá hoa Nữ qui hàng rồi,

ta sẽ dùng biếu lâu cùng Thánh thượng và gửi thư về Thiên hạ phủ mà lĩnh việc ấy. » Bèn truyền dọn tiệc mà thiết đãi chư tướng và khao thưởng tam quân.

Còn Mạnh Hùng về đến dinh mà thương nghị với Ngô Liệt và Vương Cường rằng : « Nay ta liệu bề đánh với Tổng tướng không lại, chỉ bằng rút binh trở về tận cùng Lang chúa, mà nghị việc cầu hòa thì hay hơn. » Ngô Liệt nói : « Nguyên soái chớ nên ngã lòng như vậy, đề mai đây chúng ta đánh liều với Tổng tướng một trận cho biết sức thắng bại thế nào, rồi sẽ liệu toan kế khác. » Bá hoa Nữ nói : « Không nên đâu, lời xem Tổng tướng mỗi người đều võ nghệ cao cường, chắc nước ta không người địch thủ, nếu đánh nữa thì cũng phải thua, chớ bằng tâu cùng Lang chúa mà xin người cầu hòa thì hay hơn. » Mạnh Hùng nói : « Lời Tiều thư rất phải. Vậy đề mai sẽ phò trại mà trở về. » Nói vừa dứt lời, xây có quân vào báo rằng : « Có Ngưu Cang, Bàng Hưng và Bàng Hỷ đem vài muôn binh đến xin qui hàng. » Mạnh Hùng dạy cho vào mà hỏi hết sự tích, rồi mới dùng làm bộ hạ, mà thương nghị đem binh ra đánh. Bèn đề cho Bá hoa Nữ giữ trại, còn bao nhiêu tướng tá đều ra trận. (Nguyên khi Ngưu Cang ở Đại lang sơn tách Ngưu Kiện mà trở về Ma bang sơn, lại gặp Bàng Hưng và Bàng Hỷ, thì hiệp binh với nhau, ở đó mà cướp phá làng xóm. Lý kể Anh và Trương Văn đánh dẹp không nổi. Bèn trở ra Tam quan mà báo cho Địch nguyên soái hay. Ba người ấy nghe động thì sợ cự địch không lại bèn kéo hết lâu la đến đầu Mạnh Hùng)

Ngày ấy quân tuần lượn dựng một phong thư liền đem về cho Địch nguyên soái. Nguyên soái giờ thư ra xem, mới biết thư ấy là của Bá hoa Nữ thông tin cho mình hay rằng : Ba thắng cường đạo nơi Ma bang sơn đến đầu Mạnh Hùng dâng mã trợ chiến. Kể thấy Lý kể Anh và Trương Văn đến thua về việc ba thắng cường đạo ấy cho Nguyên soái hay Trương Trung, Lý Nghĩa đều nói : « Hai tôi xin ra trận mà trừ khử quân cường đạo ấy cho. » Nói vừa dứt lời, thì có quan sứ báo rằng : « Mạnh Hùng đem binh đến kêu chiến nữa »

Diễn nguyên soái nghe báo liền sai Trương Trung và Lý Nghĩa ra đánh trận đầu ; Lưu Khánh và Trần Đạt ra đánh trận thứ hai ; Nhạc Gang và Ngưu Kiện ra đánh trận thứ ba ; Lý kể Anh và Trương Văn ra đánh trận thứ tư. Còn Dương văn Quang thì đem một muôn binh đi vòng đường khác và đốt trại của Mạnh Hùng. Các tướng vàng lĩnh đem binh ra đi. Còn Dịch nguyên soái thì đi với Thạch Ngọc mà ra đánh trung quân.

Trương Trung và Lý Nghĩa đem binh ra trận thì gặp Ngô Liệt. Hai đảng giáp chiến với nhau dặng ba mươi hiệp, Ngô Liệt cự không lại, nên tháo tại trận.

Lưu Khánh và Trần Đạt đem binh ra đánh với Vương Cường. Đánh dặng ba mươi hiệp, Vương Cường cự địch không lại giục ngựa chạy đi. Lưu Khánh và Trần Đạt đốc quân rượt theo đánh nhau một trận, giết thác Vương Cường và Phấn binh rất nhiều.

Còn Nhạc Gang và Ngưu Kiện đem binh ra đánh với Ngưu Gang. Ngưu Kiện thấy Ngưu Gang thì kêu lớn rằng : « Hiền đệ muốn đầu Đại Tổng chăng ? » Ngưu Gang nói : « Đại ca muốn làm quan Tây hạ chăng ? » Ngưu Kiện nói : « Ta trông tình anh em nên mới khuyên lơn mi đầu Tổng, dặng anh em sum vầy một bữa. Tê ra mi đã quyết lòng theo giặc, thì tình nghĩa anh em đã dứt rồi. Thôi hai đảng các vị kỳ chúa, việc chinh chiến không lẽ dung tình dặng. » Nói rồi bèn hươi đao xóc lới mà chém Ngưu Gang.

Hồi thứ sáu mươi tám

*Vì bại binh, Liễu chúa dặng hàng biểu,
Bồi định hôn, Tống chúa hạ chiếu văn.*

Khi Ngưu Gang thấy anh mình làm dữ như vậy thì hươi thương dờ lấy ngọn đao mà cười rằng : « Đại ca làm như vậy cũng phải. Thôi, ra đến chỗ này thì chúng ta không nên lưỡng lự nghĩa anh em nữa, vì đao thương là một vật vô

tiếng. Nói rồi hươi binh khí mà đánh với nhau, song tài sức anh em không ai hơn ai, cho nên giao chiến đã lâu mà không phân thắng bại. Lúc ấy Nhạc Cang thấy hai anh em nói chuyện với nhau thì trông là Ngưu Kiện khuyên Ngưu Cang qui hàng. Thế ra non một hồi lại giao chiến với nhau như vậy thì Nhạc Cang cũng võ ngựa hươi đao mà tiếp chiến. Ngưu Cang cự không lại bị Nhạc Cang chém xuống một đao đứt làm hai khúc. Binh Tổng thừa thế kéo tới đánh nhầu một trận, chém giết Phiên binh rất nhiều.

Còn Lý kế Anh và Trương Văn đem năm ngàn binh kéo tới vừa gặp Bang Hưng và Bang Hỷ, hai đảng giao chiến với nhau vừa đấu vài mươi hiệp, Bang Hưng, Bang Hỷ cự địch không lại đều thức tại trận. Trương Văn và Lý kế Anh giục binh thắng tới chém giết, Phiên binh mạnh ai nấy chạy tít tẩn hết.

Địch Thanh và Thạch Ngọc đem binh thắng tới thì gặp Mạnh Hùng, hai đảng giao chiến với nhau, Mạnh Hùng cự địch không nổi. Đương cơn nguy cấp vừa muốn quay ngựa mà chạy, xảy thấy Tổng tướng ào ào kéo tới, mà mỗi người đều có xách thủ cấp thì cả kinh bèn giục ngựa chạy dài. Binh Tổng thừa thế rượt theo chém giết một trận, Phiên binh mười phần không còn ba.

Còn Dương văn Quảng đem một muôn binh thắng tới cướp trại, vừa muốn nổi lửa đốt trại, xảy có Bà hoa Nữ chạy ra trước dinh mà kêu rằng : « Bớ Dương công tử, khoan phóng lửa đốt, vì có ngựa voi và lương thảo rất nhiều, phải lo mách chuyển vận về ai rồi sẽ đốt trại chẳng muộn chi. » Dương văn Quảng khen phải. Bà hoa Nữ trở vào truyền rao cho quân sĩ rằng : « Nay nguyên soái bị thua mà trốn về nước rồi, còn ta thì đủ đầu hàng Đại Tổng. Nếu chúng bây chịu đầu theo ta thì khỏi bị giết. » Phiên binh đều vâng lời mà chịu qui hàng. Bà hoa Nữ mới đốc sức cho phiên binh chuyển vận lương thảo mà kéo qua Tam quan. Rồi đó Dương văn Quảng truyền phóng lửa mà đốt hết dinh trại.

Địch Thanh thân binh về ai, các tướng đều đến hội lại mà dâng công, duy có một mình Dương văn Quảng chưa về, nên Địch Thanh đem lòng lo lắng lắm. Lưu Khánh cười mà

nói rằng : « Ai nấy đều lo việc giúp chiến tại trận, duy có một mình Dương công tử vắng lệnh tới đốt dinh trại, mà tướng giữ trại ấy lại nhằm Bá hoa Nữ nữa, cho nên tôi dám định chắc Dương công tử với Bá hoa Nữ đã hiệp binh lại làm một đạo. Vì hôm qua tôi xem ý của Dương công tử miệng tuy từ chối mà lòng đã đành rồi. Xin nguyên soái chớ lo, trong giây phút đây thì hai người ấy cũng về đồn ải chớ chẳng không. » Phạm Trọng Yêm nghe nói thì cười rằng : « Lưu tướng quân định đạo rất hay. Vì sớm mai này Bá hoa Nữ có hầu tho đến mà nói rằng : « Cường đạo nơi Ma bang sơn đến đầu Mạnh Hùng. Nay Bá hoa Nữ ở giữ dinh trại, còn Dương công tử thì đều đốt, cho nên tôi cũng chắc là hai đảng đã gặp nhau mà hiệp binh làm một chỗ rồi chẳng bao lâu đây thì hai người ấy cũng đem binh về ải chớ chẳng không. » Dịch Thanh nói : « Tuy nói như vậy, song ta cũng còn lo sợ lắm, vì cánh họ Dương còn có một mình Dương công tử đó mà thôi, nếu có sơ sẩy bỏ nào thì lấy làm khó lắm. Vậy Lưu hiền đệ phải ra công thám thính, mà coi thử sự tích thế nào. » Lưu Khánh vắng lệnh vừa muốn ra đi. Kế có quân sĩ vào báo rằng : « Dương công tử và Bá hoa Nữ đem một muôn binh mới đầu và chuyên vận lương thảo mà về ải ; bây giờ đi đã gần tới cửa trại rồi. » Dịch Thanh cả mừng, liền khiển đòi vào mà hỏi hết các việc. Dương văn Quăng thuật hết đầu đuôi cho Dịch Thanh nghe. Dịch Thanh nghe rồi thì nói với Phạm Trọng Yêm rằng : « Bây giờ phải để Bá hoa Nữ ở tạm nơi dinh Đại hơn, chờ cho yên giấc rồi thì sẽ lâu cùng Thiên tử mà định việc hôn nhơn ấy. » Phạm Trọng Yêm khen phải, bèn đem Bá hoa Nữ vào dinh mà ở đờ với con mình là Phạm Tiểu Thơ.

Ngày ấy truyền dọn tiệc mà thết đãi chư tướng và khao thưởng tam quân.

Nói về Mạnh Hùng chạy ra khỏi trận rồi, vừa muốn trở về trại dựng có thâu thập tàn binh mà trở về nước, tề ra đi đến nơi, thấy dinh trại đã cháy rụi hết, mà sĩ tốt không còn

một người, thì nghĩ thầm rằng : « Bà hoa Nữ một là đã chạy về nước, hai là đã tử trận rồi. » Nghĩ như vậy bèn than rằng : « Không biết vì làm sao mà bèn Đại Tổng nhiều kẻ tài năng lắm vậy ? Dương tôn Bảo mới thác, kẻ lấy Định Thanh và mấy vị Hồ tướng trở ra, lại tài năng hơn Dương tôn Bảo nữa, làm cho nước ta đánh trận nào cũng bị thua. Bây giờ quân sĩ của ta còn có mấy trăm mã thôi, nếu trở về nước thì cũng hổ thẹn lắm, còn như không về, thì cũng không thể gì mà cự địch được. » Nghĩ như vậy bèn trở về mà tâu hết việc cho Lang chúa nghe, và xin dung tội cho mình. Chúa Tây hiệu nói : « Thắng bại là việc thường của binh gia. Vậy tướng quân hãy về dinh mà an nghỉ. » Mạnh Hùng tạ ơn mà lui ra.

Liêu chúa lại thương nghị với quần thần rằng : « Bèn Đại Tổng binh rồng tướng mạnh như vậy, thì binh ta không còn thể chi cự địch nữa được. Thôi, chi bằng dâng biểu mà cầu hoà thì hay hơn. » Quần thần đều vâng lệnh.

Ngày ấy Liêu chúa làm một đạo hàng biểu, rồi sai sứ đem vàng ngọc và đồ thổ sản thẳng qua Tam quan dâng có dâng cho Tông đế mà cầu hoà.

Còn Định Thanh từ khi đánh dẹp Phiên binh tan rồi thì sai Mạnh định Quốc về trao dâng biểu mà tâu cùng Thiên tử.

Lúc ấy Bao Công đã lo xong việc chấn bản rồi, cho nêu về trào mà phục chỉ.

Ngày ấy Thiên tử lâm triều, Mạnh định Quốc vào dâng tờ biểu chương cho Thiên tử xem. Mà trong tờ biểu ấy thì nói Tây hạ đem hai mươi muôn binh đến lấn cõi một lần nữa, mà chúng nó đã bị thua chạy về hết rồi, lại có kẻ công chư tướng ra, và tỏ chuyện Bà hoa Nữ tình việc hôn nhân với Dương văn Quảng nữa. Thiên tử xem rồi thì cả mừng mà rằng : « Nay đã dẹp được Phiên binh rồi, thì cũng là có phước lớn của trào đình, còn việc Dương văn Quảng với Bà

hoa Nữ thì cũng nên định việc hôn nhân đi cho rồi. Song hai người ấy phải về trao rồi sẽ vầy duyên cang lộ. Còn chú trưởng nơi Tam quan thì mỗi người đều gia phong tam cấp. » Mạnh định Quốc lãnh chi mà lui ra.

Ngày thứ lại có sứ bên Tây hạ đến dâng biểu mà cầu hòa. Thiên tử giữ biểu ra xem.

Biểu rằng :

« Ngày trước vì tôi làm quấy, dấy động cang qua khiến nên sanh linh đồ thân, thiệt là tội tôi dữ đáng ; của xin Bệ hạ dam lòng khoan thứ mà dung tội ấy cho tôi nhờ. Từ rày về sau tôi biết ăn năn không dám làm quấy như vậy nữa. Nay tôi dâng mấy vật lên này, xin Bệ hạ tha tội nạp vì cho tôi cầu hòa. »

Thiên tử xem rồi, lại xem tờ phụ biểu thì tờ ấy có kê những vật lặn cống là : sau hổ, mã não, trầm hương và năm muôn lượng vàng. Thiên tử xem rồi thì phán rằng : « Nếu Tây hạ chưa có lòng tự hối, thì triều cũng rộng dung cho, song từ rày về sau chẳng nên sanh lòng tham quấy như vậy nữa. » Sứ thần tạ ơn mà lui ra.

Còn Mạnh định Quốc khi lui châu rồi, thì thẳng tới Thiên ba phủ mà trao thư của Dương văn Quảng cho Dư thái Quân xem. Dư thái Quân cả mừng, liền khiến gia đình dọn tiệc mà thết đãi Mạnh định Quốc. Ăn uống rồi thì Mạnh định Quốc từ giả mà trở về Tam quan.

Đến nơi vào ra mắt Dịch Thanh mà dâng tờ chiếu chỉ và thuật các việc cho Dịch Thanh nghe. Dịch Thanh khiến đặt bàn hương án mà xem tờ chiếu chỉ ấy, thì trong tờ ấy nói gia phong cho Thạch Ngọc làm tước hầu ; Trương Trung, Lý Nghĩa và Lưu Khánh làm Trấn quốc tướng quân ; Mạnh định Quốc làm Oai vô tướng quân ; Tiêu đình Quý làm Oai liệt tướng quân ; Trầm Đạt làm Trung đồng tướng quân ; Nhạc Cang làm Nghĩa đồng tướng quân ; Trương Văn làm Kinh xa đô úy ; Lý kể Anh làm Đô ú ; Ngưu Kiện làm

Thiên hộ ; Dương Thọph làm Long hồ hương hộ quản ; Phạm Trọng Yên làm Thani, mưu. Còn Dương Văn Quảng thì lập trước cửa nhà mình, cho nên không gia phong chức chi nữa. Lại gia phong cho Bá hoà Nữ làm Nhất phẩm phu nhân và tuyền triệu về triều mà định việc hôn nhân ấy. Định Thanh xem chiếu chi rồi truyền dọn tiệc mà thôi đãi chư tướng.

Ngày thứ Dương Văn Quảng, và Bá hoà Nữ từ giữ chức tướng mà trở về Kinh Đô.

Đến nơi vào chầu Thiên tử và tạ ơn, rồi mới trở về Thiên ba phủ mà ra mắt Đur thái Quân và Mệc phu nhân. Đur thái Quân cả mừng bên chọn ngày xây cuộc huê chèo cho hai họ giao duon và dọn tiệc mà thỉnh Văn và Bá quan đều khánh hạ.

Người sau có làm thơ : mà chế Liễn chúa rằng :

*Nghiep nước Trung nguyên thuộc Tống quân.
Tây Nguyên không biết lại tam nhân.
Hào binh đồn tướng rày tri hồi.
Mới rõ lòng tham úy họa căn.*

Xin đọc tiếp Ngũ hồ bình tây và Ngũ hồ bình nam tiếp theo bộ này.

CHUNG

Giấy phép số 383/TXD của Nha T.T.N.V. phát ngày 11-8-51